

ZASAVC

stevilka 7, letnik 1
28.11.1991 cena 40 s/t

*SRAMOTNI STEBER-
RADEŠKA
ŽELEZNIŠKA
POSTAJA*

*KMETIČ:
„ŠE VEDNO
VLADAJO
APARATČIKI“*

**ČRNA GRADNJA
URBANISTIČNE INŠPEKTORICE**

d.o.o. podjetje za storitve in trgovino

in-tact

telefon: 0601/61-220
cesta 20. julija 2c

fax: 0601/61-220
61410 Zagorje ob Savi

**Kreativnost je
imeti dobre ideje,
inovacija je
realizirati jih!**

**Delamo tisto,
kar delajo naši tekmeči,
a to delamo bolje!**

KAZALO

UVODNIK

Zasavc je pred novo prelomnico. Precej naših bralcev meni, da izhajamo preveč poredko. Po novem letu bo drugače. Zasavo bo prihajal na prodajne police vsakih štirinajst dni.

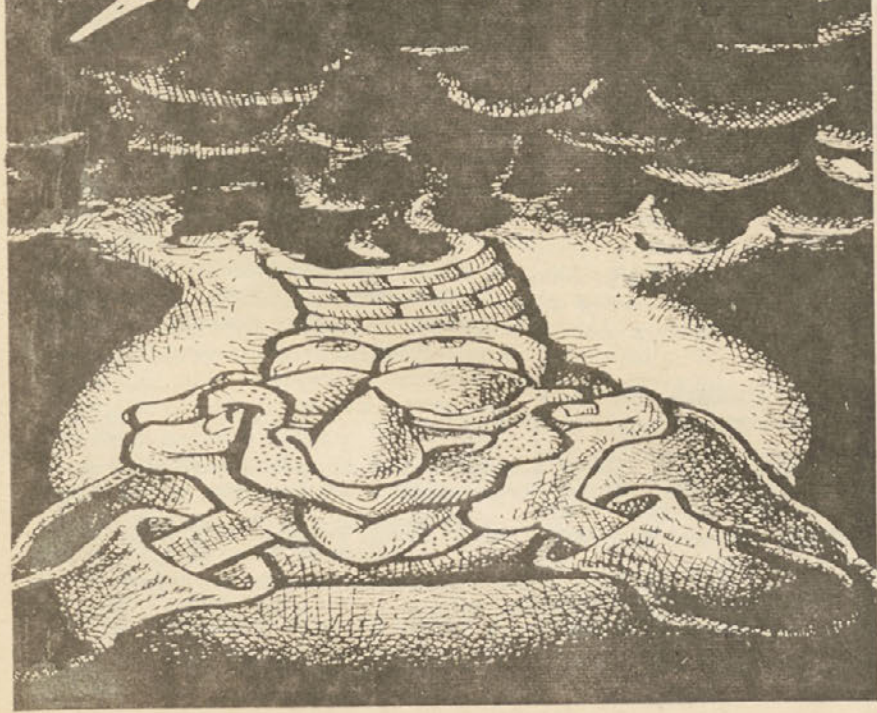
Zavedamo se, da je to velik zalogaj za ekipo, ki pripravlja časopis. Upamo, da bomo kos izzivu. Sicer pa smo že v naši prvi številki zapisali, da korajža velja.

Pol leta smo že med vami, drage bralke in bralci. Prav je, da to polletnico nekako proslavimo skupaj. Zato vas vabimo na prireditev Žuriramo z Zasavcem v hrastniškem delavskem domu. Več o tem boste našli na notranjih straneh časopisa.

Tokrat boste na straneh Zasavca prekrizarili Zasavje po dolgem in počez, pa še precej prispevkov iz litijske občine in Radeč boste našli vmes. Pa kaj bi vas zadrževali, novemberski izdelek sodelavcev Zasavca je pred vami.

Marko Planinc

Matjaž Švagan

4-11

Funšterc: 29. november- lani in nikdar več, Rudnik in pepel, Zdravilišče v Janzevih rokah, Koledar dogajanj, Ceste, Sramotni steber- radeška železniška postaja, Igra v SIT, Kupim stanovanje, Prior iz Zagorja, Kratke iz Zasavja, Jetrnice

12

Vaš zelnik: Pisma bralcev, (Sramotni steber, Svinjak pod Lipo)

14-15

Tema: Črna gradnja urbanistične inspektorice

16-17

Pogovor: Slavko Kmetič: Še vedno vladajo "aparatički"

18-19

Kšajt glavce: Milanova kost, Markova Planina, Ustavni (ne)koncept regij, Okolju prijazen dom, Nihče jih noče

20

Anketa: Prazniki

22-28

Reportaža: Zagorski pleharji v Calelli- drugi polčas, Od Litiže do Čateža, Postaje in mostovi, Pilot spet bruc

24

Križ kraž: Nagradna križanka, Nagrajenci

25

Miš maš: Kaj delajo v vrtih, Anketa o Zasavcu, Kaj delata junaka na fotografiji?

31-34

Kšefti: Orali smo ledino, Mestna renta, Potrosniško ogledalo, Vlada na Bogensperku, Zlate vrtnice in pekoča kopriča, Plazovi v Zasavju, Mali oglasi in obvestila

36-37

Žuriramo: Podjetniki in glasbeniki za begunce, Igra zasavski tolar se je iztekla, Nova nagradna igra: marke na znanje, Kratke glasbene, Glasbena lestvica

38-39

Zdrav duh...: Abonmajsko zakulisje, Prekratek dan Ide Viri, Zabeloženo, Zastopa vas župan, Pesmi prihajajo

40-41

...v zdravem telesu: Omnikom Rudar- državni prvak?, Rudar: Elektroelement Zagorje, Kondorjeva gnezda

42

Kronično: Promet, Ukinili bodo trboveljsko UNZ, Čudna pomoč, Ljubzenske muke, Pokradimo v firmah, Aufbiks

29. november – lani in nikdar več

Kdo ve, kakšne nove vrednote vse nam prinašajo novi časi? Bodo trajnejše vrednosti ali jih bo spet določala neka ideologija, ki jo bomo čez desetletja zavrgli in ljudi znova prepričevali, da so živeli v zmoti? In koliko bo stvari, ki jih bodo mlajši rodovi v svojih življenjepisih raje zamolčali, kot pa opisali? V teh dneh so, še ne tako dolgo nazaj, cicibanom zavezovali rdeče rutke okoli vratu, na glave so jim polagali titovke in ko so slovesno obljubili, da se bodo pridno učili ter ljubili svojo domovino Jugoslavijo, je zapel šolski zbor, sledila pa je pogostitev. Neredki se verjetno še spomnimo, da je bil sprejem v pionirsko organizacijo povezan tudi s šolsko disciplino in da so tovarišice nemirneže krotile z grožnjo, da ne bodo sprejeti med pionirje, če ne bodo pri miru in tiho. In po obilni in dobri malici smo šli domov ter pravzaprav šele tedaj začeli uživati, saj smo za nekaj dni, kolikor dolgo se je praznik republike običajno zavlekel z upoštevanjem sobot in nedelj, pozabili na šolo, pionirsko organizacijo, tovarišico in proslavo.

Kasneje smo spoznali, da ta praznik ni kar tako. Ob dnevu republike so se odpirali novi odseki cest, obrati, šole in vrtci in za takšne priložnosti so učence naučili pesmic, recitacij in skečev in jih polne treme poslali izvajati kulturni program, med katerim se je večina dolgočasila, učenci pa so zaradi treme potili krvavi pot. Še kasneje so nas iz šole pošiljali po delovnih in drugih organizacijah in tam smo voščili direktorjem, predsednikom in drugim vplivnim ljudem.

Tako praznik nikoli več ni bil prazničen, vsaj za tistega ne, ki so se mu z njim namesto otroških radosti obetale le nove dolžnosti. Šele mnogo kasneje je z dela prostimi dnevi praznik spet postal prazničen, tako kot so praznični vsi dnevi, ko si človek lahko privošči dan, kakršnega si sam zamisli in zaželi. Pa še nekako prav je prišel med poletnim dopustom in novoletnimi počitnicami!

Na letošnjih koledarjih sta zadnja dva novembrska dneva zadnjič okrožena z rdečo kot praznika, ki pa ju vseeno ne bomo praznovali. Države, ki smo jo s tema dnevmoma slavili, ni več, ostal je le boleč spomin, da smo živel nekaj, kar nima trajne vrednosti in kar bo še nekaj časa povezano s številnimi težavami.

Za nove vrednote, novo državo, nov način življenja, za novo upanje in končno tudi za nove praznike so umrli ljudje, ki so bili prepričani, da po starem ne gre več naprej – pa kakršnokoli bo že tisto novo. Žal, novo vsaj zaenkrat tudi še ni boljše, vsaj toliko ne, da se ne bi z nostalgijo spomnili tudi dobrih starih časov: kolin med novembrskimi prazniki, prve smučarije v zimi, lepega izleta ali dobre veselice.

Ali je to dovolj, da vzdihujemo po starih praznikih zdaj, ko se odpirajo nove možnosti, bo pokazal čas. Vsekakor pa drži, da se bomo še najlažje navadili na nove praznike.

Stane Šterbucl

Pepel, odcepitev in še kaj

Po kar dveh sporih med zagorsko občino in Rudnikom (zdaj nekateri govorijo, kot da teh sporov ni bilo), je bojna sekira zakopana. Najprej je bila epizoda z odcepljanjem zagorskega rudnika, ki se je končala brez kakršnegakoli pravega dogovora. Bili pa so očitki zagorskih oblastnikov, da se nimajo s kom pogovarjati, ker je tamkajšnji rudnik le delovna enota, da nimajo nadzora nad zapiranjem rudnikov in denarjem, ki ga za to namenja Republika.

Drugi spor je dobil širše razsežnosti in sploh bil bolj odmeven. Rudarji so namreč začeli voziti elektrifiltrski pepel v kisovsko jamo, pozabili pa so o tem obvestiti krajanje, občino in še koga. Ljudje so zagnali preplah – takrat je potekel tudi rok za odvoz posebnih odpadkov z Jesenic – in vožnje so se ustavile. Zvrstili so se sestanki, zbor krajanov in dve skupščini občine Zagorje. Skupščinska komisija je na prvi skupščini hotela odstopiti, ker da je bila izigrana. Rudnik je namreč podpisal, da bo o začetku voženj obvestil komisijo in da z dovažanjem pepela ne bo začel prej, dokler ne bo odgovorjeno na vsa vprašanja.

Nadaljnji razplet je znan: zagorski parlament je na prvi seji sprejel sedemdnevni moratorij na dovoz pepela, na drugi seji pa so razširili komisijo s predstavnikom rudnika in se dogovorili, da lahko vsak dan pripeljejo 150 kubičnih metrov pepela (med 6. uro zjutraj in tretjo popoldne), ki pa ga bodo nadzorovali. Previdnost pač ni nikoli odveč.

Iz tistih 250 kubikov pepela, ki je v jamo prišel pred vsem tem dogajanjem, pa bodo lahko nastajale bajke. **R.R.**

Zdravilišče v Janševih rokah

Usoda zdravilišča zaenkrat še ni znana. Objekti so prazni, zdravstvenih uslug ni. Kar je najslabše, je to, da status zdravilišča ni dorečen. Ugodno je to, da so bili objekti od JLA prevzeti v razmeroma dobrem stanju.

Kako naprej? Občina Laško predlaga, da se v teh objektih čimprej vzpostavi normalna poslovna funkcija, da se v njih organizira ustrezna dejavnost. S tem bi se preprečilo propadanje premoženja. Z delom zdravilišča bi lahko v objektih zaposlili pretežni del sedanjega kadra zdravilišča, ki je ustrezno strokovno usposobljen. Občina Laško pričakuje od sedanjega upravljalca, da ne čaka delitve bilance med republiko in nekdanjo federacijo, temveč, da v prehodnem obdobju zagotovi normalno vzdrževanje objektov in ustrezno zaščito virov termalne vode. Zdravilišče je zaradi njegove lege, zdravilnosti vode in razvoja Rimskih Toplic potrebno čimprej vključiti v ustrezne gospodarske tokove. Izkoristijo se naj pridobljene prednosti zdravilišča in njegova tradicija, saj je bilo zdravilišče pred 2. svetovno vojno v vrhu evropske kvalitete naravnih zdravilišč.

F.K.

ZASAVC Ustanovitelj KC Delavski dom Zagorje ob Savi. Glavni urednik: Matjaž Švagan, odgovorni urednik: Marko Planinc. Člani uredniškega odbora: Dušan Kastelic, Ivana Laharnar, Manca Ocvirk, Nande Razboršek, Roman Rozina, Stane Šterbucl, Milan Vidic. Oblikovanje in računalniški prelom: Dušan Kastelic, Milan Derenčin. Tisk: Alenka Jakopič, Sedraž. Prodaja: ČVEK d.o.o., Dol pri Hrašniku. Naslov uredništva: Časopis Zasavc, Cesta zmage 33, Zagorje ob Savi. Tel.: (0601) 61-013. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Brez dovoljenja urednika ponatis člankov ni dovoljen. Časopis je oproščen davka na promet proizvodov in storitev na podlagi mnenja Sekretariata za informacije IS SRS št. 421/72 z dne 27. maja 1979.

KOLENDAR DOGAJANJ

▼ **22. oktobra** – V Elektrostrojnem in industrijskem montažnem podjetju v Trbovljah začne stavkati 148 delavcev, ki zahtevajo višje plače in čiste račune glede starih dolgov ter delitve skupnega premoženja še iz časov sozda.

– V sosednjem Zagorju se tega dne odločijo, da za pospeševanje razvoja obrti in podjetništva poleg že razdeljenih sedmih milijonov tolarjev skušajo na Republiki dobiti še dodaten »drobiž«.

▼ **23. oktobra** – Teden dni pred 1. novembrom se odborniki trboveljske Skupščine po brezplodni razpravi o tem, ali je župan glede spominskega obeležja padlim v NOB (za 15-krat cenejšega od prvotne inačice) ravnal prav ali ne, odločijo za. Borcem odpade kamen s srca.

– Tokratno zasedanje Skupščine v Trbovljah zabeleži še en žalosten rekord: zbrani se niti po letu in pol ne morej odločiti, kateri kandidat bi bil vendar dovolj dober za opravljanje tajniških poslov sekretarja Skupščine. Niti nekdanji izvršni sekretar SDP niti sedanji pravobranilec družbenega samoupravljanja jim nista po godu. Zakaj, pa menda niti sami ne vedo.

▼ **24. oktobra** – Predstavniki zagorske občinske skupščine in RRPS si tega dne končno od blizu pogledajo v oči, za kar gre zasluga sindikatu zagorskega Rudnika. Po nekaj obmetavanjih sem in tja o tem, ali bo Rudnik zagorski ali trboveljski, se razidejo v veri, da sprti res nikdar niso bili in da bodo od tega četrtka naprej »delovali« skupno proti tretjemu – Republiki. Kajti le tako bodo uspešni ...

– V Hrastniku se v poznooktobrskem popoldnevu ubadajo s popolnoma drugačnimi zadevami: inscenirajo nesrečo terenskega vozila, natovorjenega z jeklenkami propan-butana in tovornega vozila, ki prevaža jeklenke klora ter pet plastenk neznane vsebine. Vaja, v kateri sodeluje približno 30 hrastniških gasilcev od vsepovsod, se srečno zaključijo. Razkrinkajo celo neznano tekočino. Da je šlo za lug, sporočajo.

▼ **28. oktobra** – Delavci ESIMP-a prekinajo stavko, saj jim vodstvo do

prvih dni v novembru obljubi izplačilo plač, kot jim po pogodbi pripadajo, hkrati pa še razliko za nazaj.

▼ **29. oktobra** – Hrastniški demokraciji v svojih vrstah gostijo ministra Bavčarja, ki v že kar poznih večernih urah izjavi, da je bil eden od razlogov, zakaj da je izstopil iz stare SDZ, stalno iskanje sovražnikov ter večno vprašanje razmerja med belogardisti in partizani.

▼ **1. novembra** – Ne le sveče in krizanteme – tega dne se v Trbovljah podražijo tudi stanarine (za 17 odstotkov), šolska prehrana za 25 in oskrba v vrtcih za 29 (jasli) oziroma 23 odstotkov (predšolski).

▼ **5. novembra** – V Trbovljah se pojavijo govornice o tem, kako so pol Iskrinih delavcev spet poslali na čakanje. Resnica pa je ta, da je zaradi manjšega števila naročil iz tujine in pomanjkanja reprodukcijskega materiala domov na dopust res moralo kakšnih 200 zaposlenih. Do nadaljnega ...

▼ **6. novembra** – Da bi zaokrožili podobo prostora med bencinsko črpalko in Valvasorjevimi trgov, začnejo v Litiji zidati 80 milijonov tolarjev vreden poslovno-stanovanjski objekt.

▼ **7. novembra** – Na oddelku za devize v trboveljski LB odprejo tudi oddelek menjalnice. Tečaj je zjutraj tak: 40 tolarjev za eno nemško marko, če kupuje banka in 42 tolarjev za marko, če želi kupiti občan.

– Na Bogenšperku sede za mizo slovenska vlada, katere predsednik povečuje njeno oz. svoje delo preteklega poldruga leta, ostali pa (nepreverjeno) komaj čakajo, da zapijejo Jazbinskovega in Bastlovega Abrahama.

▼ **8. novembra** – Kisovčani zaženejo alarm zaradi »čudnih« tovornjakov, napolnjenih menda z elektrofiltrskim pepelom. Zato zagorski župan skliče sestanek. Pridejo iz KS in z RRPS, pri čemer se izkaže, da gre za luknjo v informiranju krajanov. Rudnik obljubi, da se bo poboljšal, KS pa, da bo sklicala krajane, nakar naj bi se znova slišali.

– Že 315. dan letošnjega leta – martino – v Šmartnem pri Litiji obeležijo dva dni prej: trem zvonovom svoje cerkve dokupijo še četrtega in izvedejo koncert pritrkavanja. Zvonovi tehtajo kar štiri tone.

▼ **9. novembra** – Na zdaj že tradicionalnem pohodu iz Litije do Čateza predsednik Predsedstva RS Milan Kučan potolče svoj lastni rekord: 25 kilometrov prehodi v treh urah in pol. Govornik Ciril Zlobec se na cilj pripelje in izjavi, da kdor nima v glavi ...

– Zagorjane z nekajurno zamudo (na trajekt, s katerim so potovali do Reke, so streljali) obiščejo predstavniki nekdanj bratske, zdaj pa prijateljske občine – Omiš. Dogovorijo se o zagorski pomoči beguncem, ki so v Omiš pribežali v večini iz Slavonije.

▼ **12. novembra** – Zbor krajanov Kisovca, dolg dve uri, ne da kakšnih posebnih sklepov. Zadevo »pepel« prepuščijo Skupščini naslednjega dne. Vendar pa nekateri od Kisovčanov odidejo precej jezni.

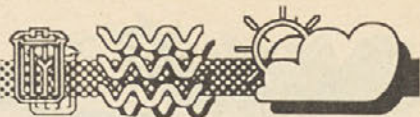
– Stipe Mesič in dr. Janez Drnovšek v torkovem večeru kratkočasa zbrane v hotelu Medijske Toplice. Zlasti Stipe Mesič z izjavami o Miloševiću pamesti, super Kostičevem umu, štiričlanski bandi, ki jo tvori jugoslovansko Predsedstvo, in še in še. Kot da vojne na Hrvaškem sploh ni in ne sluteč, da bo le nekaj dni zatem Vukovar padel.

▼ **13. novembra** – Zagorska Skupščina še za en teden prepove dovažati pepel v kisovsko jamo, od Rudnika zahteva nekaj spornih dokumentov in sklene, da njihova imena OŠ na noben način ne bodo dobila novih »dezideoloških« imen.

▼ **16. novembra** – Na pobudo vodstva RRPS in sindikata podjetja ta sobota v zasavskih pregovornikih mineva delovno: okrog 2000 ton premoga pride nakopat kakšnih 600 rudarjev. V podobnem duhu naj bi minilo še pet sobot.

– Na delovnem sestanku se pri Pšenku na Mlinšah dobijo sodelavci Zasavca. Kot vedno najbolj »pridni« odidejo zadnji: direktor, oba urednika, redaktor in glavni novinar.

▼ **17. novembra** – V Dolah pri Litiji se krajani izrekajo za četrti samoprисpevek. »Za« se jih izreče več kot polovica, sredstva pa bodo namenili obnovi in posodobitvi cest v kraju.

Velik cestni zalogaj

V Zagorju so program gradnje lokalnih cest, ki jih je 114 kilometrov, registriranih pri republiški upravi za ceste, 170 kilometrov pa makadamskih in je bil sprejet v letu 1969, začeli lani uresničevati s polno mero. Prva je bila urejena cesta v Čemšeniku na odseku Jese-novska žaga - Čemšenik v dolžini 4,5 kilometra. Naza-dnje so položili asfalt na štiri kilometre dolgem odseku Čolnišče - Kal - Šentlambert. V tem času pa so že na polovici gradbena dela iz Podkuma proti Šklendrovcu v dolžini dveh kilometrov in pol. Za gradnjo prvih dveh cest so krajani sprejeli samoprispevek, v Čemše-niku prednjačijo še po odkupu občinskih obveznic, ostala sredstva so bila namenjena iz občinskega prora-čuna. Krajani pa so v veliki meri delali na trasah.

Podkumsko cesto so začeli obnavljati z druge strani, od Podkuma navzdol. Krajani, ki so bili vrsto let neza-dovoljni, ker so se dogovorjene naloge predolgo vle-kle, pa naj bodo to ceste, telefonija ali pa vodovod, so sedaj zadovoljni, zato so tudi pripravljene sodelovati. Podkumska trasa je sestavljena iz dveh pododsekov: Podkum - Šklendrovec v dolžini pet kilometrov in Podkum - Sopota v dolžini dveh kilometrov in pol. Polovica prve faze naj bi bila ob ugodnih vremenskih razmerah z zemeljskimi deli nared že letos. Cesta bo široka pet metrov in lahko jo bodo predlagali za regio-nalno cesto.

I.L.

Na Dol še vedno po neurejeni cesti

Že dve leti urejujejo cesto skozi Brnico. Po občin-skih virih dela za skoraj 5 mesecev ne kasnijo zaradi občinske neučinkovitosti. Kriva naj bi bila republiška uprava za ceste, ki je investitor del. Prav gotovo to deloma drži, čeprav je za voznike in prebivalce Brnice to kaj slaba tolažba. Upamo le lahko, da bodo odsek kmalu dokončali, kot se spodobi.

Še večji zalogaj na tej regionalni cesti je odsek pod skalo. Po zadnjem dogovoru na Republiški upravi za ceste so pričeli pospešeno pripravljati dokumentacijo za končno ureditev tega dela cestišča. Kot kaže, bodo morali podreti hišo TKI po skalo, pokriti del potoka in zaščititi cesto ter potok pred plazovi, ki že leta ogro-žajo ta del hrastniške občine. Kdaj se bodo lotili tega dela regionalne ceste, še nihče javno ne napoveduje. Vsekakor bi se ga morali kmalu in tako povezati pre-novljen odsek preko Brnice z razširjenim Dolinško-vim klancem, ki so ga uredili pred leti.

M.P.

Asfalt v Šavno peč

Ob krajevnem prazniku so v Šavni peči odprli asfal-tiran poldrugi kilometer dolg cestni odsek od regio-nalne ceste do Šavne peči. V rekordnem času so ga ob obilni pomoči domačinov zgradili delavci GD Hrastnik in CP Celje. Prebivalci zaselkov na pobočju ob Savi so v zadnjih dveh letih opravili čez 2500 pro-stovoljnih delovnih ur in poleg ceste v Šavno peč po-sodobili še cesto do Podkrnic in električno napeljavo v Podkrnicah in spodnjem delu Šavne peči. Za vse skupaj so v občini zbrali okrog pet milijonov tolarjev, del s samoprispevkom, del iz proračuna, precej pa tudi sami.

Sramotni steber

Zgodba o reševanju tega problema je dolga sko-rajda kot življenje. Segaj že v daljnje leto 1980, ko so se krajani Radeč in okolice odločili, da bodo s po-močjo samoprispevka prispevali delež k razrešitvi tega problema. Izvedena so bila vlaganja, ljudem je krajevna vlada dajala obljube, rezultat pa je danes takšen, kot je bil pred desetletjem. Potniki, teh je dnevno preko tisoč, verjetno edini iz Slovenije, iz-stopajo iz vlaka neposredno med železniške tise. Postajališčni objekt, zgrajen v prejšnjem stoletju, je v takšnem stanju, da bi bil primeren edino za mu-zejski eksponat. Da o nesrečah, ki so se zgodile na tem postajališču niti ne govorimo.

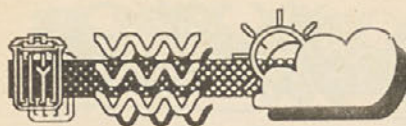
ŽG Ljubljana, kljub prizadevanjem kraja s sofi-nanciranjem v infrastrukturo in odkupom zemljišč za omenjeno postajališče, ni imelo posluha. Dele-gatska vprašanja na ravni občine in republike, obisk delegacije živečih železničarjev in mnogih obiskov predstavnikov KS, so bila prav tako malo uspešna. Verjetno so Radeče edine v Sloveniji, ki so namenile samoprispevek v takšne objekte. Sta-nje je ostalo isto. Že res, da so v začetku letošnjega leta pripeljali prve betonske kanalete in nekaj od-padnega gramoza, to pa je bilo tudi vse, kar se je zgodilo v zadnjih 10 letih. Resda čas danes ni na-klonjen takšnim investicijam, je pa tudi res, da so pri ŽG Ljubljana imeli časa 10 let, pa niso storili ni-česar.

Zato tokrat nabijamo na sramotni steber zaradi sramotno urejene železniške postaje v Radečah ŽG Ljubljana. Tam bodo viseli toliko časa, do-kler ne pričnejo resno urejati omenjeno postajo.

F.K.

Na sramotnem stebru še naprej visijo:

1. Avtobusni promet SAP Zagorje zaradi neure-jene zagorske avtobusne postaje.
2. Ljubljansko cestno podjetje in hrastniški izvršni svet zaradi še vedno nedokončane ceste skozi Brnico. Poleg njiju pa smo za par metrov više obesili še **Republiško upravo za ceste**, ki je verjet-no glavni krivec počasnega dela na tem cestnem odseku.
3. S stebra smo sneli Oddelek za varstvo okolja in urejanje prostora Trbovlje. Nekatere nepravil-nosti so odpravili, druge pa pojasnili. (pisma bral-cev)

Igre v STT

Dejstvo je, da bo število brezposelnih v Republiki Sloveniji do konca leta doseglo šestmestno številko. Dejstvo je, da delovnih mest res ni toliko, kolikor je bilo včasih zaposlenih, kljub temu, da je dela dovolj za vse, le najti ga je treba. Dejstvo pa je tudi, da je bil marsikdo od delavcev, ki so že dobili knjižico, na takšen ali drugačen način neupravičeno, oziroma bolj rečeno, »nefer« postavljen na cesto.

Tako se tudi med številnimi, zdaj že bivšimi delavci Strojne tovarne Trbovlje, upravičeno pojavlja seme dvoma, ali so res prav oni tisti, ki so tako ali drugače tehnološki višek ali kakorkoli jih že imenujejo tisti, ki so jih postavili na cesto. Pa ne le dvom o tem, da so oni višek, boli jih zlasti to, da je za stanje, v kakršnem se je znašla celotna STT, vendarle kriv in odgovoren nekdo drug, ki bi v končni fazi lahko pripadal vodilni strukturi. Tu pa seveda priveka na plan že star pregovor, da je bog najprej ustvaril brado sebi, če je od vsega še kaj ostalo, je potem razdelil še drugim. Če stvar namreč leta in leta ne gre tako, kot naj bi šla, bi bilo po vsej logiki potrebno zamenjati vodilne kadre, ne pa tiste, ki delajo le po naročilu svojih nadrejenih.

V obdobju, ko je bilo še veliko številno delavcev STT na čakalju in so mnogi med njimi le imeli večje ali manjše upanje, da bodo morda vendarle ostali pri svojem delu, si večina med njimi ni upala izliti vsega, kar jih je tiščalo, kajti strah pred zanesljivim »metom« na cesto je bil le prevelik. Confessio generalis, kot bi to lahko imenovali, pa je zdaj pri mnogih (bivših) delavcih STT le ugledal svetlo luč. Nekaterim je namreč prav malo mar, če sedaj na glas povedo tisto, česar svojčas niso smeli.

Moški, ki je svojo kariero v STT končal v septembru, je celih sedem let na glas govoril, da je brez dela. Ker so ga vodilni delavci očitno imeli poln ..., so ga poklicali na sestanek (po njegovi izjavi so se vodilni lepo zvrstili na stole pred njim) in mu zabičali, naj neha s takšnimi lažmi, kajti dela je dovolj. Rezultat tega, koliko dela je res imel, kot so vodilni moške zatrjevali, pa je znan: skok na cesto! Predvsem mu gre še zdaj na živce, da vsi, od »majstrov« naprej, samovoljno počenjajo kar hočejo, da za podrejene ni bilo (NI) organiziranega dela, in da je na koncu koncev čudno, da do stečaja ni prišlo že dosti prej, saj se po prostorih STT sprehaja preveč klanov.

Precej podobna je tudi zgodbica gospe, ki je v STT delala pet let. Na razgovoru v KADROVSKEM SEKTORJU (zadeva - presežni delavci) je dobila pod nos, da je njenega dela kvečjemu

za pol ure dnevno (le kaj je potem počela vseh pet let na svojem delovnem mestu?!). Poleg tega je kot odgovor svojim dejstvom (da zna delati še marsikaj drugega, da jo zanima kdo je ocenjeval dela in naloge in hkrati postavljati kriterije, da ima precej imenitstih, ki so samovoljno (neupravičeno) zapuščali svoja delovna mesta itd., itd.) dobila pod nos, naj se raje briga zase in naj pometa pred svojim pragom. Logika stvari ji je narekovala, da bi bilo prav, ko bi po prejemu sklepa, da je presežni delavec, le izkoristila petnajstdnevni rok za ugovor temu sklepu. Ugovor je bil z njene strani že pripravljen, napisan (argumentirano), zaustavil pa jo je anonimni telefonski klic, naj nikar ne rine z glavo skozi zid, saj se prav lahko zgodi, da bo priletel na cesto še njen mož. Pri anonimnih klicih je resnično težko ugotavljati identiteto, človek pa se vseeno lahko pošteno zamisli ...

Konec koncev niti ni čudno, da so ali pa še imajo v STT probleme s strokovnimi kadri. Razlog temu ni le to, da so strokovno usposobljeni delavci sami menjali službo in s tem tudi zapuščali STT, pač pa v veliki meri tudi to, da so kadre z višjo in visokošolsko izobrazbo »postavili« na cesto, na njihova delovna mesta pa postavili kadre z nižjo strokovno izobrazbo(?). Poleg tega je zanimivo tudi to, da je bil delavec za enako delo in z enako izobrazbo precej slabše rangiran kot njegov sodelavec. Kdo in na kakšen način je ocenjeval delo, je še vedno aktualno vprašanje.

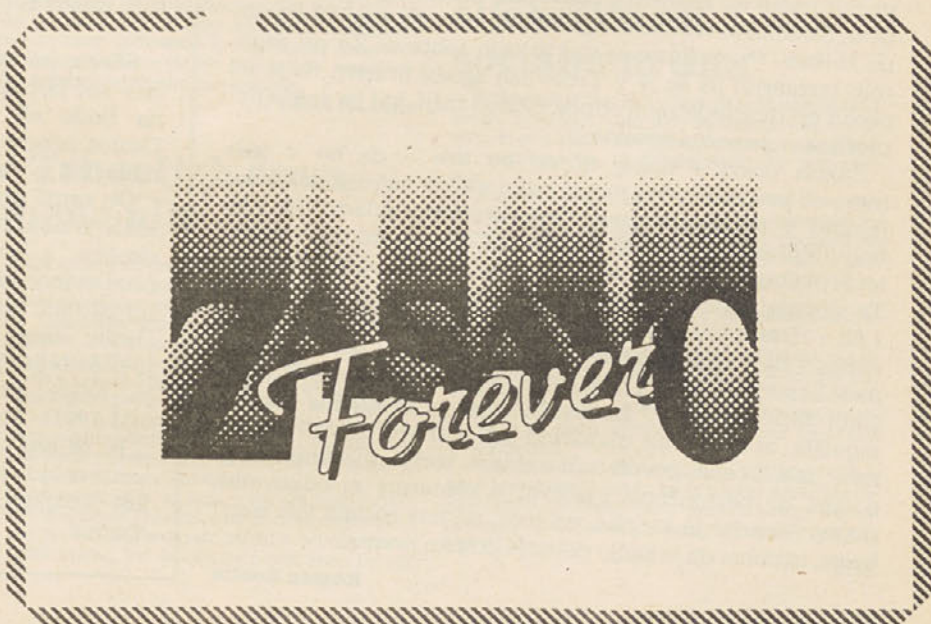
Gospa, ki danes pridno ostaja doma in s tem nekaterim ne beli glave, se je

na neenakopravno rangiranje pritožila, hkrati pa je šla k glavnemu direktorju s konkretnimi dokazi, kako številni samovoljno (zopet!) zapuščajo svoja delovna mesta, ne da bi nad tem kdo imel nadzor. Odgovor: »Če ne morete in niste sposobni delati v takšni sredini, si pač poiščite drugo. To, da nekdo brez dovoljenja zapusti delovno mesto ob devetih zjutraj, vrne pa se od enih ali dveh popoldne, lahko mirne duše ujezi ne le tiste, ki so danes kot tehnološki višek brez dela, pač pa še marsikoga. Da je ironija še večja, se takšni, z dolgimi odmori, še vedno sprehajajo po prostorih STT, v knjižnici pa je tako ali tako prostora le za nekatere ... Gospa, ki je zdaj doma, je svojdan namreč izjavila, da ima oseba, ki je zaposlena v knjižnici, za svoje »čičkanje« dovolj plače. Očitno pa je bilo to le še dodatno olje na ogenj. Kakorkoli že, in v to je prepričana še danes, bi morala imeti ves čas zaprta usta in plesati točno tako, kot dirigirajo nadrejeni. V njenem sektorju pa je brez dela ostala tudi njena kolegica, ki se je poleg nje tudi edina iz tega sektorja pritožila. Da v njenem bivšem sektorju ne primanjkuje dela pove podatek, da so tam zaposlili dva, ki sta prej delala na drugem področju.

EPILOG

S tem zgodbo in prizadetih ljudi še ni zmanjkalo. Žalostno dejstvo je le v tem, da lahko s podrejenimi vodilni delavci pometajo na bolj ali manj grd način, in da si v končni fazi podrejeni tudi nimajo s čim pomagati. Pa vendar »furajo« podjetja, firme in še kaj, vodilni in ne podrejeni. Komu prističi peruti in kdo bi to storil, pa je novo veliko vprašanje.

Borut Markošek

Kupim stanovanje

Med vsemi reformami, ki žele spremeniti lastninsko strukturo v družbi oziroma najti lastnika dovcerajšnji družbeni lastnini, je zagotovo najhitrejša stanovanjska. Po zapletih s stanovanjsko zakonodajo, po številnih polemikah in javnih pogovorih (tudi v Zasavju jih ni manjkalo), je nova stanovanjska ureditev dejstvo. Še vedno pa ostajajo tudi nejasnosti, različne razlage in različna praksa. Sem sodi npr. vprašanje, katera vrednost točke je veljavna – ali je torej pomemben datum vloge prošnje za odkup ali datum sklenitve pogodbe. Hrastniška vlada se je npr. odločila za prvo možnost.

Druga nejasnost je povezana z dvoodstotnim prometnim davkom – čeprav Republika razlaga, da tega plača prodajalec, pa je ista Republika v vzorčne pogodbe napisala, da davek plača kupec. Obveznost odprodaje po zelo znižani ceni ni vseh marsikateremu podjetju, ki nima likvidnostnih težav. Problemi se pojavljajo pri podjetjih v stečaju. Med tipične zlorabe zakona pa sodi tudi to: vsak se lahko prepriča v malih oglasih, da bogataši ljudi, ki stanovanja ne morejo kupiti, nagrajujejo s stanovanjsko pravico. Seveda zato, da bi z enakim popustom stanovanje kupili oni.

Zato pravzaprav ni bilo presenečenje, da je nekdo sprožil postopek za oceno ustavnosti stanovanjskega zakona. Sploh ni pomembno, da je bila to ljubljanska vlada. Pomembno je, kot so računsko dokazali, da ob današnji vrednosti točke (ki pa bo menda sledila zgolj inflaciji) in ob takojšnjem odkupu (torej plačilu v dveh mesecih po sklenitvi pogodbe) cena stanovanja ne dosega niti petine njegove tržne vrednosti. Pri obročnem odplačevanju pa kupec plača slabo tretjino nabavne vrednosti stanovanja. Če prevedemo v številke: pri takojšnjem odkupu povprečnega zasavskega stanovanja, velikega približno 60 kvadratnih metrov, vas bo to stalo okrog pol milijona tolarjev – cena manjšega avtomobila torej.

Zato ne preseneča, da se tudi v Zasavju lepo nabirajo vloge za nekako dva tisoč občinskih solidarnostnih stanovanj. Povpraševanje je tudi po stanovanjih podjetij, ki jih je še precej več. Samo Rudniki jih imajo skoraj štiri tisoč.

Ne presenečajo pa seveda tudi lovci na glave, saj bi na tak način do lastništva stanovanj in rente prišli prav poceni. Nobena umetnost ni uganiti, da se bodo stanarine znatno zvišale. Pravzaprav zakon to celo zahteva. Že pri sedanjih razmerjih pa se je v Trbovljah zgodil primer, da je bil obrok pri dvajsetletnem odplačevanju nižji, kot pa znaša neprofitna najemnina prostorov.

Zakon pravi – dokaj učeno bo tole – da bo v treh mesecih po uveljavitvi moral biti dosežen najnižji delež najemnin v revaloriziranem stanovanjskem skladu. In zdaj bolj preprosto: stanarine se bodo povišale za enkrat, v nekaterih občinah še več, v drugih morda kakšen odstotek manj. Ta stopnja je namreč oktobra znašala od 1,02 v Zagorju do 1,62 v Hrastniku. Sredi oktobra se je stanarina za kvadratni meter v Sloveniji gibala od 13,03 tolarja do 38,23. V Zasavju pa v Zagorju 13,23 v Trbovljah 15,93, v Hrastniku 17,82 in v Litiji 26,50 tolarja. V Hrastniku, kjer je omenjena stopnja najvišja, bi se morale stanarine povišati vsaj za 110 odstotkov. Zakon resda govori tudi o skladu socialnih stanovanj in o tem, da nezmožnost plačevanja stanarine ni odvodni razlog – vendar je krepko res tudi, da nas sociala vse manj briga, oziroma da je zanjo denarja krepko premalo.

Roman Rozina

Prior iz Zagorja

Druga novembra je preprosto samostansko pokopališče v kartuziji Pleterje sprejelo vase patra Janeza Drolca, večletnega samostanskega priorja. Slovenski državljani so ob tem dogodku cenjenemu pokojniku izrazili upravičeno spoštovanje, saj ima ta samostan tudi po njegovi zaslugi v preteklosti posebno mesto. Slovesa so se udeležili visoki cerkveni dostojanstveniki, v imenu Republike Slovenije pa se je od pokojnika poslovil minister za kulturo dr. Andrej Capuder.

Gospod Janez Drolc se je leta 1916, med prvo svetovno vojno, rodil v Zagorju. Oče je s krojaštvom preživljal deset otrok. Kljub skromnemu zaslužku in hudim kriznim letom se je šolalo šest otrok: Janez najprej v Ljubljani, nato v Mariboru, leta 1939 pa je odšel v Pleterje, kjer je šest let študiral filozofijo in teologijo.

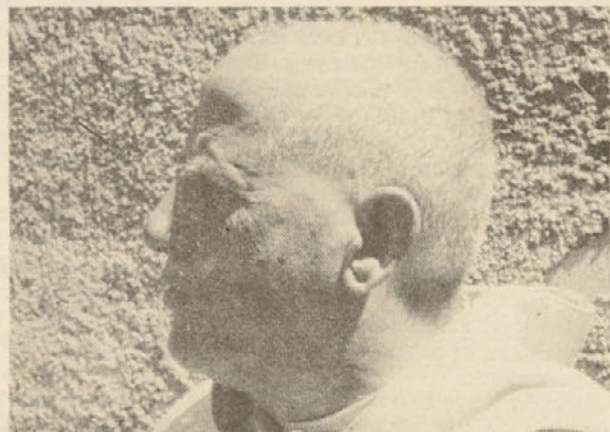

Foto: Tomo Brezovar

Leta 1946 je bil posvečen za duhovnika in v samostanu je takoj postal prokurator – oskrbnik. To nalogo je uspešno opravljal 21 let, vse do leta 1967, ko je postal prior in na tem mestu ostal 17 let.

Leta 1985 se je zaradi obolevnosti oči, ki se je pozneje stopnjevala do slepote, umaknil s položaja priorja. Sam je skromno dejal: »Predstojnik nisem postal zaradi svojih sposobnosti ampak zaradi potrebe...«

Slovita kartuzija Pleterje je imela v zavesti Zagorjanov več kot petdeset let posebno mesto, saj so vedeli, da bodo ob obisku v njej tudi zaradi gospoda Drolca prisrčno sprejeti, pokojnika pa je vedno zanimalo, kaj je v njegovem Zagorju novega.

Ob smrti smo v dnevnem časopisju lahko prebrali: Malo je samostanov, ki so tako kot Pleterje povezani z okolico, z zemljo in ljudmi. Pleterčani so bili že pred vojno velika gospodarska in socialna pomoč bližnji okolici, po vojni pa so se, kot je nekoč dejal oče Drolc, »hote ali nehote odprli še bolj, čeprav je naša želja, da bi ostali skriti menihi. Danes se v svetu nihče ne more več povsem zapreti.« (Delo, 5.11.1991)

In še eno njegovo sporočilo: »Mir in samota nista sama sebi namen. Mir je danes človeku bolj potreben kot kdajkoli, da se ozre naprej in nazaj in se zbere.«

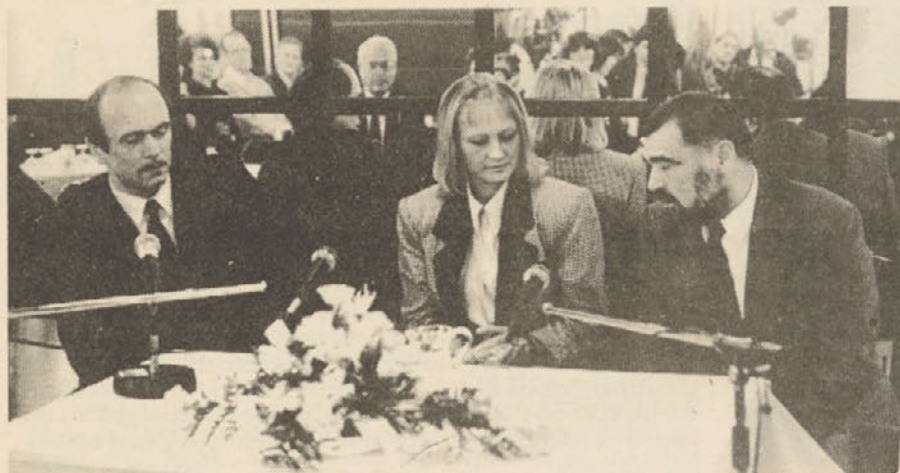
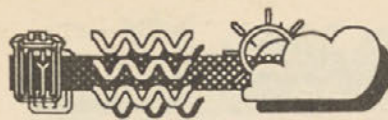

Foto: Tomo Brezovar

Mesić na Izlakah

Izlačani so v hotelu Medijske Toplice lahko prisluhnili nekdanjemu predsedniku jugoslovanskega Predsedstva dr. Janezu Drnovšku in sedanjemu predsedniku Predsedstva (nekdanje) Jugoslavije Stipetu Mesiću. Gospod Mesić je povedal marsikaj o Hrvaški danes in zanikal številne obtožbe na račun hrvaškega vodstva, kako da je le to pozabilo na Vukovar, kako da uvajajo cenzuro

in podobne. Dokaj optimističen je bil tudi, kar se tiče diplomatskih odločitev Evrope in sveta. To je bilo neposredno po njegovih pogovorih z Andreom Tjemem in pred srečanjem z Genscherjem, razvoj dogodkov pa njegove ocene zdaj že kaže za veliko preveč optimistične. Morda pa se bodo uresničile napovedi dr. Drnovška, češ da svet Srbiji sicer pušča vrata odprta, da pa bo konec koncev ta enkrat le morala pristati v neko politično rešitev, ki ji jo ponuja svet.

R.R.

Zagorjani Omišu

V začetku novembra so bili v Zagorju na obisku predstavniki prijateljske občine Omiš. Predstavili so razmere, ki tam vladajo zaradi agresije jugoslovanske armade. To mesto doslej ni bilo neposredno ogroženo, velike težave imajo s preskrbo prebivalcev, pridružili pa so se še problemi preskrbe številnih beguncev.

Ob tej stiski prijateljskega mesta sta predsedstvo občinske skupščine in občinski rdeči križ povabila k sodelovanju prebivalce Zagorja, podjetja in ustanove ter zavode, da pomagajo s toplimi oblačili in obutvijo, nepokvarljivo hrano ali finančnimi sredstvi. Humanitarna pomoč bo zbrana na sedežu Rdečega križa na Cesti zrnage 33, finančna pomoč za nakup hrane pa se nakaže na žiro račun Rdečega križa številka 52720-678-50940 s pripisom »za pomoč Omišu«. Izvršni svet je v ta namen že nabil 70.000 tolarjev.

I.L.

Novo spominsko obeležje za padle v osvobodilni vojni

Zadnjega oktobra so v Trbovljah dokončali dela pri postavitvi novega spominskega obeležja za padle v osvobodilni vojni 1941-45. Postavili so ga na novem delu pokopališča v Gabrskem v neposredni sosesčini fontane, po projektu IBT in v izvedbi SGP Zasavje. Obeležje obsega dva granitna obeliska v obliki peterokrake zvezde. Na prvem, levem obelisku, je v granitne plošče vklesanih 630 imen žrtev II. svetovne vojne, padlih borcev NOV, ustreljenih talcev ter umrlih v raznih taboriščih. Na drugem obelisku pa je prostor za vklesavanje imen tistih umrlih občanov, katerih pepel bodo raztrosili na travnati ploščadi za obeliskoma.

Novo spominsko obeležje so postavili kot nadomestilo za grobove padlih v NOV na starem pokopališču na Leninovem trgu. Naročnik in plačnik novega obeležja je občina Trbovlje. S postavitvijo novega obeležja na pokopališču v Gabrskem pa je bila dana možnost, da so dokončno uklinili tudi zadnji del starega pokopališča s partizanskimi grobovi.

T.L.

Med željami in realnostjo

Če na hitro preletimo občinski plan Laškega za leto 92 najdemo v njem največ načrtov v zvezi z razvojem komune. Načrtujejo, da bodo proračunska sredstva obogatili z dohodki od prodanih obveznic. S tem denarjem bodo vzpodbujali podjetništvo, vlagali v cestno in komunalno gospodarstvo, razvoj telefonije in druge namene. Računajo tudi na novo uvedene krajevne samopripravke, ki bodo namenjeni predvsem izboljšanju življenja v posameznih KS. Zapisali so, da se bodo s planom in proračunom predvidene investicije izvajale le pod pogojem, da bodo zagotovljena sredstva. Prednost bodo dajali tistim, kjer bodo najprej pridobljena lokacijska dovoljenja ali priglasitev del, tako, da se bodo sredstva čimhitreje obračala. Bonitet v letu 92 bodo deležni tisti zasebniki in mala podjetja, ki razširjajo dejavnost, zaposlujejo nove delavce in uvajajo konkurenčno proizvodnjo. Sem v Laškem štejejo tudi kmete zaradi večjih možnosti kmetijske proizvodnje.

Franci Kadunc

V Trbovljah nova imena ulic

Julija letos je občinska skupščina Trbovlje imenovala petčlansko komisijo za pripravo predloga za preimenovanje nekaterih ulic, cest, trgov in naselij. Dosedanja imena ulic in naselij so bila v glavnem določena s strani takratnega LO MO Trbovlje leta 1952 in sicer po navodilih, ki jih je objavilo takratno vodstvo LR Slovenije. Takrat so v Trbovljah prvič uvedli ulični sistem. Do tedaj so bila dolga leta uveljavljena le večja naselja: Trbovlje (zgornji del Trbovelj), Loke (srednji del) in Retje (spodnji del). Zaradi razvoja kraja je bilo nujno preiti na ulični sistem.

Že na uvodni seji, ki jo je vodil predsednik občinske skupščine Franc Majnardi, so se dogovorili, da naj bi naselja, predvsem stara, dobila prvotna, ledinska imena. Pri določanju novih imen pa naj

bi upoštevali tudi nekatere umrle zaslužne občane. Komisija svojega dela še ni končala. Ko ga bo, bo svoj predlog predložila v obravnavo občinski skupščini Trbovlje, ta pa ga bo dala v javno obravnavo in šele po uskladitvi predlogov iz javne obravnave naj bi o tem dokončno spet sklepala občinska skupščina.

T.L.

Neobvezne obvezne rezerve

Kaže, da nejasnosti ob prodaji občinskih blagovnih rezerv v litijski občini ni več. Odgovorni so na zahtevo ministrstva za trgovino pripravili podrobno informacijo o tem, koliko in katere dele rezerv so v začetku tega leta odprodali, koliko so s prodajo iztržili in za kaj so ta denar porabili. Z denarjem od prodaje (nabralo se je 700 tisoč takratnih dinarjev) so poravnali del dolga iz minulih treh let za skladiščenje in manipulacijo z rezervami, preostanek obveznosti v višini 500 tisoč dinarjev pa so pokrili iz občinskega proračuna.

Kot je povedal predsednik izvršnega sveta Slavko Rokavec, bodo manjkajoče blagovne rezerve skušali nadomestiti letos in v prihodnjem letu, s čimer soglaša tudi pristojno ministrstvo. Sicer pa sedanje zaloge mesa, živine in moke v občini Ljutiča zadoščajo za dva do tri mesece in jih sproti obnavljajo. Nastale stroške po dogovoru pokriva obe kmetijski zadruzi.

M.O.

Aktiv kmečkih žena

Tudi na vasi so se ljudje že oddaljili drug od drugega, zato je bila dobrodošla novost, ki so jo ženske speljale na Podkumu. Ustanovile so aktiv kmečkih žena, kjer je že vključenih štirideset krajkank od dvajsetih do sedemdesetih let starosti. Predsednica Milena Bravec, ki se je na Podkum preselila iz mesta, je poudarila, da želijo podkumskim vasem ponovno vliti polno mero življenjske in delovne ustvarjalnosti, mladostne razigranosti in otroškega smeha; da bi se mladi vračali v to čudovito krajino, kraj pa bo zaživel le, če bo trdno sodelovanje in sožitje med prebivalci. Ženske s Podkuma bodo ustanovile pevski zbor, pripravljale tradicionalne kmečke jedi, se izpopolnjevale na predavanjih, pripravile šiviljski tečaj, izdelovale sire, skuto in še veliko drugega. Posebej se bodo lotile polepšanja kraja. Tekmovale bodo, katera vas bo lepše zacvetela. Sredi novembra so se v trboveljski pekarni pod vodstvom znanega mojstra Ivana Cvelbarja spoprijele z umetnostjo pletenega peciva. Koliko so se naučile, bodo pokazale na Miklavža v podkumski lovski koči.

I.L.

Diabetiki na socialnem dnu

V Hrastniku je iz leta v leto več obolelih za sladkorno boleznijo. Zato smo se organizirali v društvo, ki je v bistvu socialno-humanitarnega značaja, bolnikom pa skuša pomagati na več načinih.

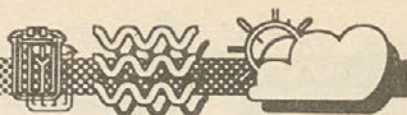
Društvo z organiziranjem predavanj, razgovorov, razširjanjem strokovno-poljudne literature ter časopisa SLADKORNA BOLEZEN opozarja na prisotnost in posledice te kronične bolezni. Povezano je z republiko Zvezo društev in uspešno sodeluje tudi z ZD Hrastnik.

Posebej aktivno je društvo v mesecu oktobru, ki je namenjen boju proti tej bolezni.

V Hrastniku je največ starejših diabetikov z nizkimi pokojninami, v zadnjih letih pa je čedalje več tudi mlajših sladkornih bolnikov. Lani je bilo v občini registriranih 494 bolnikov, od takrat pa do danes je na novo odkritih kar 48, med njimi dva osnovnošolca.

Naraščajoče število obolelih in slabšanje njihovega socialnega položaja bo še naprej zahtevalo organizirano družbeno skrb. Bolj pa bi jim morala pomagati predvsem podjetja, v katerih so diabetiki zaposleni.

S.M.

Praznik v Šmartnem pri Litiji

Vsakdo od nas se bo ob besedi martinovanje spomnil na mošt, ki postane vino, na gosjo pojedino in seveda na god vseh Martinov. Sv. Martin pa je tudi zaščitnik župe Šmartno pri Litiji in martinovanje pomeni prebivalcem Šmartnega pravi verski praznik. Letos je bilo še posebej svečano. Petnajstega septembra je bila 90-letnica cerkve, ki je ob tej priložnosti postala bogatejša za nov, 1075 kilogramov težak zvon. V petek pred Martinovim so zato v cerkvi priredili koncert treh pevskih zborov. Nastopili so Zvon iz Šmartnega, Valvasor iz Litije in cerkveni zbor Šmarske cerkve. Naslednji dan so imeli celodnevno čaščenje. Proti večeru so z enournim pritrkavanjem zvonov že napovedovali nedeljsko žegnanje. Da bi se melodija razlikovala od navadnega udarjanja z zvonovi, mora biti tisti, ki zvoni, pravi strokovnjak in dobro poznati zvonove ter njihovo obnašanje. Če kje, potem so v Šmartnem lahko upravičeno ponosni na god svojega zaščitnika, saj jim varuje cerkev, ki si jo je vredno ogledati.

Tekst in foto: Jože Ranzinger jr

EPIGRAMI

Nadobudni inšpektor

S Klančiš rdečim pel je slavo skozi eter, po padcu teh mu plašč je brž obrnil veter!

Kurja slepota

S slepoto kurjo Bog udaril je kljunačico, enako storil je potem Hudič z veslačico.

Vprašanje za gospo Bovary

Ker čas hiti, rad vedel bi, pred čem beži madame Bovary?

Stari lisjak

Nastavili so res mu zapeljiv model, pa lisjak se stari v čare ni ujel!

Španski vrtnar

Razburil ga tako pogled na španske je vrtove, da zdaj doma nori in vprek podira vse plotove!

BLACKBURNE

Zasavc bo štirinajstdnevnik

Uredništvo Zasavca je na kmetiji Janeza Smrekarja na Mlinšah priredilo informativno in hkrati razvedrilno srečanje vseh članov in sodelavcev tega časopisa. Med drugim so sklenili, da bo Zasavc od Novega leta dalje izhajal kot 14-dnevnik.

Sestanek je bil namenjen analizi dosedanjega dela in predstavitvi novih zamisli. Zaradi dobrega odziva in povpraševanja ljudi po časopisu in tovrstnih informacijah so se odločili, da bodo po Novem letu prešli na 14-dnevnik, ki bo natisnjen na novem, ekološko neoporečnem papirju. Prav tako upajo, da bo do takrat že registrirana nova firma Zasavc d.o.o., ki se bo med drugim ukvarjala tudi z založniškim delom. S prodajo časopisa pa si želijo razširiti trg tudi na litijsko območje.

Sodelavci Zasavca pri Pšenk. Foto: Tomo Brezovar

Na srečanju so si člani in sodelavci Zasavca s posameznimi predavanji osvežili spomin o novinarskih zvrsteh, lektorica časopisa je predavala o najpogostejših slovničnih napakah, govor pa je bil tudi o obliki časopisa. Temu je sledil neuradni del, za kar so na komaj pred mesecem dni odprti kmetiji Janeza Smrekarja, ki se bo ukvarjal s kmečkimi turizmom, lepo poskrbeli.

M.J.

Da za ceste

Krajani Dol nad Litijo so se odločili za dwoodstoten samoprisevek. Z njim bodo rekonstruirali in posodobili štiri lokalne ceste v skupni dolžini 16,5 kilometra. S samoprisevkom bodo zbrali nekaj manj kot 3,5 milijona tolarjev, kar je seveda veliko premalo, da bi postorili vse, kar načrtujejo. Vsa dela so namreč vredna skoraj 17 milijonov tolarjev. Manjkajoči denar naj bi delno nadomestili z delom in dodatnimi prispevki, sredstva pa naj bi prišla tudi iz litijskega proračuna in sklada za razvoj demografsko ogroženih regij.

R.R.

Udarnišтво

Šestnajstega novembra, v soboto, so Rudniki imeli »dan pomoči podjetju«. Rudarji so se oprijeli njim nekdanje dobro znanega udarništvu, da bi podjetju pomagali pri likvidnostnih težavah. Nakopali so nekaj več kot dva tisoč ton premoga. V decembru bodo opravili še drugi prostovoljni delavnik.

R.R.

JEVRNICE

■ **Konkurenca.** Prvi hrastniški podjetnik, direktor EMENSA in računalnikar Igor Hrovatič – Singapurčan se je zadnji trenutek premislil in ni kupil enega hrastniških vrtcev. Menda zgolj zato, ker je nekdanji politik in zdajšnji poslovnež, direktor zagorske ORIE Sandi Češko – Čvekič že naročil reklamo: EMENS proizvajava računalnike v vrtcih zgolj zato, ker še niso odrasli.

■ **Odpustki.** Širokosrčni župan, socialist in zavarovalničar ter prvi Litjan Mirko Kaplja – Kapljica je v mesecu dni vzlekel v Litijo cerkveni vrh s Suštarjem, Peterleta z vso vlado in Kučana z večino Predsedstva, ker je vse bogato pogostil, si zdaj lahko oddahne – le kdo bi mu konec leta lahko očital proračunski primanjkljaj?

■ **Instrukcije.** Zagorski župan in projektant ter novopečeni magister Janez Režun – Obveznica si je našel še en vir dohodkov. Popoldne hodi inštruirat predsednika trboveljske vlade Franca Beravska – Iskrico. Največ govori o tem, kako v kratkem času v praznem proračunu najti veliko denarja za obresti.

■ **Recept.** Trboveljski župan, bivši finančni policaj in bančnik Franc Majnardi – Majski je končno našel recept, kako zagotoviti sklepčnost sej. Najprej razširi govorice o tem, da bo odstopil, nato pa povsem normalno vodi sejo, na kateri se kar tare vsakršnih politikov. Šef prenoviteljev Božo Marot – Tipps mu je že obljubil, da ga bo predlagal za zaslužnega občana, če mu bo to nategovanje uspevalo vse do novih volitev.

■ **Slaba vest.** Predsednik litijske vlade, prej tudi šef socialistov in svoje Jevnice, Slavko Rokavec – Govornik je imel ves čas pohoda iz Litije do Čateža slabo vest. Sam sem se vozil, Kučan pa je moral pešačiti, si je očital. Ko ga je videl najvišji socialist, član Predsedstva Ciril Zlobec – Poveljujoči, se mu je tako milo storilo, da je moral izreči zdaj že zgodovinske besede, da kdor nima v glavi – ima v nogah.

■ **Razhod.** Nekdaj uigrana strankarska kolega, SDZ-jevca Samo Fakin – Kolesar (tudi zdravnik) in Alojz Jeraj – Pipa (tudi arhitekt) sta se dokončno razšla. Prvi ostaja zvest Bavčarju, drugi Pirnatu. Skupno jima ostaja, da v strankah ne bosta imela predsedstev, saj bi že ob dvočlanskem predsedstvu tvegala, da bi bilo eno mesto nezasedeno.

■ **Premalo prostora.** Menda sta vodilna hrastniška moza, župan Leopold Grošelj – Samoprispevek in premier Stane Kirn – Formula, občinarjem zagrozila z denarnimi posledicami, če bodo še vedno puščali avtomobile na parkirišču pred občino. To sta utemeljila s tem, da je hrastniška dolina že tako in tako zelo ozka, zdaj jima pa še na ta način omejujejo manevrski prostor.

Stipe Mesić – Stipica, prej predsednik hrvaške vlade, zdaj pa predsednik brez države, Romanu Rozini – Roziju, znanemu vojnemu dopisniku TV Slovenija in enemu najbolj znanih novinarjev Zasavca: »Seveda vam dam intervju. Ni problema. Samo na hitro mi prej povejte, kaj se zadnje dni dogaja v Slavoniji, kaj je novega v Dalmaciji in koga vse je Franjo pozamenjal v zadnjih štirinajstih dneh.«

Foto: Tomo Brezovar

■ **Prestop.** Bivši sindikalist in električar in zdaj prvi zasavski gostinec Drago Butja – Buc se je izpisal iz kluba oboževalcev Janeza Drnovška in šel med Mesićeve fane. To je tudi dovolj jasno obznanil; ko ju je pred kratkim v Medijskih Toplicah predstavljala publiki, je Drnovšku ukradel doktorski naziv in ga pritaknil Mesiću. Vzrok je menda povsem banalen: tudi Bucu se je po Drnovškovem vzoru čelo nevarno dvignilo, Mesićeve krtačke pa niti vojna ne more do živga.

■ **Kaj ti dam?** Potem ko smo sodelavci Zasavca na razširjenem uredniškem sestanku pri Pšenku na Mlinšah novinarja in podjetnika Marka Planinca – Čveka, pet ur obmetavali z vprašanji, kdaj bo kak denar, se je ta najprej izmotal, nato delal neumnega, nazadnje pa se je hotel odkupiti s tem, da je nekaj zaigral na harmoniko. Na svojo nesrečo zna zaigrati samo eno: Kaj ti dam ... In razprava se je nadaljevala.

■ **Tomo ostaja.** Šefu zagorskih prenoviteljev in bivšemu zagorskemu obrambnemu ministru Tomu Garantiniju – Lekarnarju je v začetku novembra gorelo pod nogami. Ker je v obnovljeni tirnski cerkvi obesil Marijino sliko, so mu prenovitelji postavili jasen ultimatum: ali naj prepriča poslance, da ne preimenujejo zagorskih osnovnih šol ali pa ga bodo odstavili. Vzrok Lekarnarjevega uspeha je moč prešteti v blagajni skupščinskega šanka.

■ **Stenogram.** Rdeči direktor hrastniške Kemične in udarni mož opozicije v zagorskem parlamentu Peter Kovač – Vizionar se kakšnega pol leta ne bo udeležil nobene seje, ki jih snemajo. Ko se je v parlamentu pritožil, da zapisnike pišejo nepismeni, da so njegov govor popačili do skrajnosti in ga skregali z vsemi jezikovnimi pravili, so mu povedali, da preklinja stenogram s seje. Torej dobesedni zapis povedanega.

■ **Spomini.** Na razstavi ob 60-letnici Janeza Kneza se je zbralo čudo ljudi za trboveljske navade in običaje. Recimo okrog sto. In med njimi tudi strokovnjaki, ki so povedali, da je bilo včasih vse bolje. In vino, in knjige in časi in orehi in Janezove slike in celo oni sami. Menda je bil boljši celo bivši direktor, funkcionar in sploh Milan Kožuh – Pelc.

■ **Špricarji.** Rečeno je bilo, da je kapnica v Zeleni travi na meji med Zagorjem in Trbovljami oporečna in da bi bilo treba prepovedati uporabo le-te, dokler se tja ne pripelje nova voda. Krajan in delegat Ivan Bučevac – Bučko je problem rešil gnomično: »Ni potrebe, pri nas tolčemo špricarje.«

■ **Umetniki.** Tone Wolf – Maler, slikar iz Hrastnika, ima res težave s svojo razstavo v tej občini. Julija, ko bi jo morali postaviti prvič, je bila za odlog kriva vojna, potem 22. novembra ni bilo panojev. Kaj bo vzrok za odlog naslednjic? Najbrž mir, ali nova vojna. Morda pa bo Hrastničane rešil kar Wolf sam in se hvaležno odpovedal razstavi, čeprav so ga Hrastničani povabili.

Pisma bralcev

Kot vsak resen časopis tudi Zasave objavlja odmeve na prispevke v časopisu, ali pa mnenja bralcev o življenju in dogajanju v Zasavju.

Posebej poudarjamo, da je dolžina pisem omejena na največ 30 tipkanih vrstic.

Nepodpisanih pisem ne objavljamo.

Uredništvo

O dokončanju del je bil upravni organ obveščen 18.10.1991, po tem roku pa so bili odstranjeni tudi prometni znaki, ki so začasno prepovedovali promet.

Načelnica oddelka za varstvo okolja in urejanje prostora
Dubravka Oberžan, dipl.ing.rud.,s.r.

Pripis uredništva: odgovor smo morali zaradi dolžine skrajšati. Menimo, da smo izbrali bistveni del odgovora.

Spoštovani!

Svinjak pod Lipo

Oglašam se zaradi članka SVINJAK POD LIPO. Najprej moram popraviti svojo izjavo: v bistroju LIPA je delalo 9 delavcev in vsi razen Karmen in mene, so bili plačani za svoje delo.

Netočne pa so tudi izjave Bogdana Škofica. S Škoficem sem se dogovoril, da me bo zaposlil po dopustu, to pa se ni zgodilo. O zasebnih zabavah lahko povem le to, da po službi nismo imeli toliko energije, da bi si jih prirejali.

Pod moralno škodo je Škofic menil, da sva s Karmen govorila, da ne dobiva plače. Škofic je škodo tam delal, ker ni nabavil ledu in so gostje pili toplo pijačo, ker je bil WC zanemarjen, ker ni bilo dovolj kozarcev, ker se je v lokalu dosti razbijalo in pretepalo. Zaposleni nismo bili zaščiteni.

Inventuro sva s Škoficem skupaj popisala in tudi izračunala. Ker se z njenim stanjem nisem strinjal, sem zahteval, da jo opravimo še enkrat. To se do danes, 11.11.1991, ni zgodilo. Druge inventure pa je Škofic računal doma, nam pa jih je samo pokazal. Ključev od lokala nisem imel samo jaz, temveč tudi Škofic, Karmen in snažilka.

Zadolžnico sem podpisal in tudi prebral, tako kot Karmen, vendar sva jo razumela šele potem, ko sva zvedela, da ni namenjena za tisto, kar naj bi bila. Ko sva šla k Škoficu in zahtevala spremembo zadolžnice, naju je zavrnil češ, da že sama veva, kaj mu dolgujeva. Ta zadolžnica naj bi bila praviloma namenjena za kreditarje, ki so bili dolžni na pokerju in za pijačo, v drugi smeri pa je bila napisana tako, kot bi mu midva dolgovala ta denar, seveda, kot bi si ga prej sposodila pri njemu.

Lokal sem začel čistiti 22.8. zato, da bi meč zaslužil. Ne pa zato, da bi pokrtil minus, ki takrat še ni bil ugotovljen.

V baru LIPA sem delal po cele dneve, od 6. ali 8. zjutraj pa vse do poznih ur zvečer. Nabavljal sem čistila, stregel, popravil različne pokvarjene stvari. Prost nisem bil v času, ko sem delal v LIPI, nikoli, tako da sem delal celih 52 dni. Nazadnje sem se odločil LIPO zapustiti in to se je zgodilo 21.9.1991. Seveda je tedaj LIPO zapustila tudi Darja Ošlak in Karmen Ostrožnik.

Franci Turnšek, Zagorje

Sramotni steber

V 6. številki Zasavca ste na sramotilni steber pribili Oddelek za varstvo okolja in urejanje prostora občine Trbovlje zaradi neuskkljenih prometnih znakov in talnih obeležb na vzporedni cesti v Trbovljah. V zvezi s to zadevo vam dajemo naslednji odgovor:

S spremembo prometnega režima na Ulici 1. junija (enosmerni promet v smeri proti Trgu revolucije) so bile večkrat postavljene zahteve po možnosti levega vključevanja vozil na vzporedno cesto, predvsem na izvozu pri Delavskem domu.

Projektant vzporedne ceste je izdelal predlog novega prometnega režima, ki bi na tem delu ceste dovoljeval levo in desno vključevanje na vzporedno cesto in izvoz iz nje.

Po zahtevah predstavnika Cestnega podjetja Ljubljana, ki je pregledal predlagano rešitev, ostaneta znaka na obeh straneh križišča, ki prepovedujeta zavijanje levo, v veljavi. Z njuno odstranitvijo bi bilo potrebno na vsaki strani križišča zagotoviti pas za leve zavijalce, kar pa zaradi širine oz. ozkosti ceste ni mogoče.

Prekinjena črta torej omogoča vozilom, ki se vključujejo na vzporedno cesto s strani Delavskega doma in tržnice, levo in desno vključevanje.

Prometnega režima priključka ceste pri TVD Partizanu upravni organ ni spreminjal.

Talne označbe na regionalni cesti označuje vzdrževalec ceste Cestno podjetje Ljubljana. Nepravilno označeno križišče pri Sušniku smo opazili in pravočasno ukrepali. Napačno oznako pri Partizanu smo spregledali, vendar bomo na podlagi vašega opozorila ukrepali.

Na prijavo lastnice objekta je prometna komisija pri Oddelku za varstvo okolja in urejanje prostora na ogledu dne 22.3.1991 ugotovila, da je vrtna ograja, ki predstavlja tudi oporni zid ceste, močno nagnjena proti vrtu. Obstajala je nevarnost, da se zaradi napetosti v zemljišču ali prometne obtežbe oporni zid poruši in ogrozi pešce in vozila, električno in telefonsko napeljava. Upravni organ je na cesti prepovedal promet s postavitvijo fizične zapore, ki mora trajati do dokončne izvedbe sanacije opornega zidu.

V Zasavcu sem zasledila vaš razpis, na katerega pošiljam nekaj svojih del. Pred leti sem bila bolj produktivna in sem mnogo objavljala. Vaš natečaj me je zopet spravil k pisanju. Če bo karkoli objavljeno, mi bo dobra spodbuda za naprej.

Sicer pa mi je Zasave zelo všeč. Nanj sem naročena po pošti in mi prijetno izpolni praznino in trenutke ter na Primorskem, kamor sem se pred leti preselila oz. poročila. Tako mi pričara delček Trbovelj in tako se še bolj počutim Trbovko.

Na koncu vam želim vsem skupaj mnogo, mnogo, delovnega elana in uspeha.

Zadnje številko sem prejela z zamudo in odkrito povem, da sem si rekla: »Mat'kurja so že pozabili na mene!« Na znanje sem sprejela opravičilo.

Torej na koncu lep pozdrav vsem skupaj z ZASAVCEM NAPREJ!

Tanja Šuligoj, Kanal

Dragi Zasave!

Sem 14-letno dekle in v svojem ter v imenu svojih prijateljic bi vam rada napisala naslednje!

S prijateljico sva se odločili, da greva kupit pizzo. V hotelu Jelka v Hrastniku sva doživeli pravi šok.

Zaposleni v restavraciji hotela govorijo, da ni dela in zato ni denarja. Ponavadi čakamo na pizzo 15 minut, tam pa mi je natakarcica rekla, naj pridem čez 15 minut pogledat, če bo sploh čas za pizzo, ker so morale pripraviti še dve večerji po naročilu. Po 15 minutah sva se vrnili, ona pa mi je »naročila«, naj pridem jutri.

Zaradi dveh večerj ni mogla obložiti testa in ga dati v pečico.

S prijateljico sva se odločili, da v hotelu Jelka ne naročiva pizze nikoli več, pa čeprav bova morali po njo v bistro Čar.

P.S.: Sem redna bralka Zasavca in upam, da bo vaše uredništvo še dolgo uspešno urejalo časopis!

Maja Z., Hrastnik
(naslov znan uredništvu)

CENIK EKONOMSKO- PROPAGANDNIH STORITEV

OBČANI

1. ČESTITKA

tekst z eno skladbo ob delavnikih	400,00
tekst z eno skladbo ob nedeljah	500,00
tekst z dvema skladbama ob delavnikih	600,00
tekst z dvema skladbama ob nedeljah kot nova enota	900,00

PRESNEMAVANJE čestitke s tekstem in glasbo na kaseto 300,00

2. KOMERCIALNI OGLASI

tekst do 30 besed	300,00
vsaka nadaljna beseda	20,00

3. OBJAVE

tekst do 30 besed	100,00
vsaka nadaljna beseda	5,00

4. ZAHVALE

tekst do 40 besed	1500,00
vsaka nadaljna beseda	30,00

5. OSMRTNICE 500,00

CENIK VELJA OD 1.10.1991 DALJE!

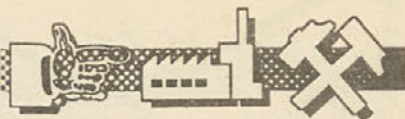

TRBOVLJE

TRG SVOBODE 11a,
61420 TRBOVLJE

TEL.: (0601) 21-358, 22-086,
fax.: (0601) 21-228

UKV 103,9 MHz STEREO

Črna gradnja urbanistične inšpektorice

Nedovoljenih gradenj je v Zasavju veliko. Uradni poznavalci pravijo, da so skoraj nerešljiv problem. Zato bi pred tistimi, ki izvirajo iz preteklosti in niso naredile okolju prevelike škode, najraje zamižali, bili pa bolj dosledni vnaprej. Grda tolažba, nepravilna do tistih, ki se v prav tako neurejenih pogojih, kot so bili v preteklosti, ubadajo s pridobivanjem dokumentov, in na dušo pisana onim, ki so jo odnesli tudi brez kazni, pa čeprav nizke. Nikdar pa črne gradnje niso bile preštete in o številkah zato niso nikjer uradno govorili. Nas je na kratko raziskovalno pot popeljala črna gradnja urbanistične in gradbene inšpektorice Jane Juvan. Pooblastil za opravljanje inšpekcijskega nadzora od novembra dalje nima več, saj izvršni sveti zasavskih občin njenega ponovnega imenovanja niso potrdili.

Nered ne more biti opravičilo za še večji nered

Ves nered se je skozi leta nakoščil zaradi možnosti, da si je zadeve vsak razlagal po svoje in jih tako tudi reševal: Večjo moč je imel, lažje se je posmehoval zakonu, s tem pa tudi inšpekciji kot pojmu: Si je urbanistična inšpektorica Jana Juvan oziroma njen soprog privoščila črno gradnjo? Jana Juvan je o svojem primeru povedala: »Moja črna gradnja se od drugih ne razlikuje. Objekt je nastajal brez gradbenega dovoljenja. Zakaj? Bojna sekira z občino je bila izkopana, ko je mož dal ponudbo za najem prostorov Komunalnega obrtnega podjetja - cvetličarne in mizarske delavnice, zaposlil pa bi tudi vse delavce. Po pregledu prispelih ponudb je komisija ugotovila, da je njegova najvišja, s svojo ponudbo pa je pogojem zadostil tudi tedanji tehnični vodja KOP Andrej Grošel. Komisija je ugotovila, da najvišja ponudba ni najugodnejša, kajti delavci KOP-a naj bi imeli prednost. To v javnem razpisu ni bilo določeno. Ker smo v precejšnji meri spoznali politiko najvišjih v občini, nam je bilo kmalu jasno, kako se zadeve v novi demokraciji odvijajo v Zagorju. Pravico naj bi iskali preko sodišč, ve se, kdaj bi jo našli. Zato smo se odločili pri svoji stanovanjski hiši zgraditi prizidek, v katerem bi bili tudi lokali. Ker je gradnja

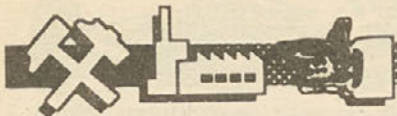
posegla delno na zemljišče bivšega cestišča, tega zemljišča pa ni bilo mogoče odkupiti v kratkem času, je bilo izdano lokacijsko dovoljenje za gradnjo v izmerah, ki segajo le na moje zemljišče. Zato pa ni bilo mogoče izdati gradbenega dovoljenja. Za gradnjo smo pridobili tudi vsa soglasja. Gradnja mojega moža Mirka gotovo ne bi bila sporna, če bi bila dovoljenja izdana v lanskem letu, ko prostori KOP-a še niso bili ponujeni v najem. Za podobne gradnje upravni organi celo prosijo inšpekcijske službe, naj ne ukrepajo, češ, da si bodo graditelji med gradnjo priskrbeli vsa dovoljenja. In si jih tudi priskrbijo. Te človeške faktorje smo navadno upoštevali. Moja nedovoljena gradnja, ki bo v kratkem zaradi pridobljenih dokumentov postala normalna, očitno najbolj mori najemnika prostorov, ki so v neposredni bližini moje stanovanjske hiše, pa bo z gradnjo teh lokalov prizadet. S tem pa tudi vsi tisti, ki so mu pomagali z odločbo o prigrasitvi del urediti poslovne prostore. Pogledati preveč v občinski lonec pomeni vplivati na lastno neimenovanje, gradnja z izdanim lokacijskim dovoljenjem pa postane najbolj črna gradnja med črnimi gradnjami v občini.«

Svoje je povedal tudi načelnik inšpektorata Vladimir Kojnik: »Inšpektor si črne gradnje ne more privoščiti. To je zavestna kršitev,

ki je ni mogoče odpustiti. Ker pa je bila njena prijava edina na razpisana dela, zadeve na področju urbanistične inšpekcije pa zahtevajo dnevno reševanje, sem Jano Juvan ponovno predlagal za urbanistično inšpektorico. Izvršni sveti niso dali soglasja in poleg vseh kadrovskih, finančnih in materialnih težav je tu še dodatna, da na najbolj občutljivem področju nimamo človeka s pooblastili za opravljanje inšpekcijskih del. Nesmisel racionalizacij, ki jih napovedujejo tudi v sedanjem sistemu, je privedel do tega, da v Zasavju nimamo gozdarskega, parnokotelskega inšpektorja, ekologa, da je v eni osebi urbanistični in gradbeni inšpektor. Prav tako je s komunalno in vodnogospodarsko inšpekcijo, namesto teh dveh pa bi teren moralo obvladovati šest ljudi. Na probleme inšpekcijskih služb opozarjamo vedno, stvari pa se ne premaknejo na bolje, problemi so se le še poglobili. Ob takšnih pogojih pa je ob vseh deviacijah neodgovorno zahtevati od inšpekcijskih služb, da bodo učinkovito in sproti ščitile zakonitost. Če ne bo interesa vseh subjektov, od posameznika, do krajevne skupnosti, tovarne, funkcionarja, direktorja, dobesedno vseh za zaščito zakonitosti, potem je o učinkovitosti inšpekcijskih služb v pogojih, v kakršnih delamo, nemogoče razmišljati. Zato bo potrebno dogovoriti vlogo medobčinskih inšpekcijskih služb v Zasavju. Preveč govorimo o posledicah, nikoli pa ne o vzrokih.«

Kaj je črna gradnja?

Nedovoljen poseg v prostor ali črna gradnja, kot ga navadno imenujemo, je vsak poseg ali gradnja, za katerega investitor ni pridobil gradbenega dovoljenja. To ne velja v primerih, ko lokacijsko dovoljenje ni predpisano. Različni vzroki silijo investitorja, da ne išče vseh potrebnih papirjev. Pred leti na primer, ko so bili na voljo ugodni kreditni pogoji, je bilo črnih gradenj manj. Pogoj za najem kredita je bilo gradbeno dovoljenje. Ko kreditov ni bilo več, so začeli ljudje varčevati že pri začetni dokumentaciji. Ali je to nevednost ali pogum, je vseeno. Zaključek je enak. Gradnje uradno ni, če pa jo kdo »najde«, mora investitor vse dokumente priskrbeti naknadno, zaradi motenja v okolici pa lahko svoj

Črna gradnja v Zagorju.

trud tudi izgubi, pa še podiranje mora plačati.

Pogumno posegajo ljudje v prostor tudi zato, ker se doslej še nikomur ni nič zgodilo. Nobena nedovoljena gradnja še ni bila porušena, kazni za črn poseg pa so tudi tako smešno nizke, da se kršitelji ob plačevanju na široko režijo. Kazni bi morale biti enake vrednosti, vloženi v nedovoljeno gradnjo, pa bi črnograditelje lahko ustavili že pri prvi lopati in ob odločbah o ustavitvi gradnje, ter ne bi nadaljevali tako kot to počno sedaj. Seveda pa je objekte težko podirati takrat, ko so že zgrajeni.

Neurejenosti je na pretek

Ni le pogum ali nevednost vzrok črnim gradnjam. Kriva je tudi pomanjkljiva dokumentacija po občinah. V upravnih organih menijo, da je škoda iskati krivce, kajti ostali so v preteklosti in bolje je vložiti energijo v pridobivanje vseh dokumentov. Žal pa te zadeve vse predolgo ugotavljajo, nove strukture predolgo ocenjujejo, da so prejšnje delale napake, pa je skoraj okoli mandat in zgodovina se ponavlja. Včasih kot nalašč nastane hrupen problem, ki sam po sebi v normalnih razmerah nima velike teže, lahko pa v veselje mnogim zamegli velike zadeve, ki jih brez korenitih sprememb na vseh področjih ni mogoče reševati.

Gradnje opredeljujejo Zakon o graditvi objektov in Zakon o urejanju naselij ter občinski odloki. Slednji so kot operacionalizacija zakonov marsikje napisani na kožo

upravnim organom in ponekod silno grenijo življenje graditeljem. Ob tem pa niso sprejeti ali pa dopolnjeni prostorski plani, ni izvedbenih aktov, zakoni so iz leta 1984, za spremembe v naši družbi prestari. Zato pa se najde že lepo število nepoklicnih poznavalcev, ki vedo svetovati, kako je ta zakon mogoče izkoristiti narobe.

Premajhno je sodelovanje upravnih organov in inšpekcijskih služb, preslaba je ekološka osveščenost prebivalcev Zasavja, preveč je lažne solidarnosti, pa inšpekcijskim službam prijavimo le tiste, ki nas neposredno ogrožajo. Ni sprotno kontrole, kajti le en inšpektor za Zasavje še zdaleč ni dovolj. Zaradi vseh neurejenosti se vsaka zadeva rešuje kot problem zase z vsemi specifičnostmi odmikanj in praviloma svoje ali stricne moči. Ob današnji organiziranosti upravnih organov in inšpekcijskih služb sistematskega nadzora nad prostorom in nedovoljenimi posegi niso izvajali. Vzrok za intervencije so bile v večini prijave občanov. Ko pa inšpektor že stopi na teren in začne ukrepati, je zapletenost postopkov takšna, da hiter graditelj prej zgradi črn objekt kot je mogoče izdajati odločbe o sankcijah. Še posebej, če se znajo ljudje pri vsem modro sprenevedati.

Je bolj in manj črno, številke pa ni

Na vprašanje, koliko je črnih gradenj, odgovora ni. Večino objektov, ki so na začetku grajeni

brez ustreznih dovoljenj, kasneje legalizirajo. Veliko pa je v Zasavju neprijavljenih garaž, opornih zidov, nadstrešnic, pomožnih objektov, sem sodijo tudi gospodarski objekti v neurbanih okoljih, objekti, ki so jih z rudniškimi dovoljenjem zgradili občani na varovalnem območju rudnika, in še bi lahko naštevati.

Najnovejše črne gradnje nastajajo v družbenih in individualnih objektih. Poslovni prostori nastajajo na podlagi odločbe upravnega organa o prigrasitvi del, v mnogih primerih pa so s tem prekoračene dovoljene zakonske osnove. Te odločbe nekaterim investitorjem skrajšajo pot do pridobitve lokala, pa tudi znižajo ceno. pritožbe mejašev, ki so s takim posegom oškodovani, pa svojih pravic v postopkih niso mogli uveljavljati, so vsak dan na mizah inšpekcijskih služb. Teh pritožb bi bilo še več, če bi bili občani s postopki bolje seznanjeni.

Zaključek, ki še začetek ni

Kvartopirca sta sedla k mizi, pa vpraša prvi: »Kaj imaš v žepu?« »Tri ase«, mu ta odvrne. »Kaj pa ti?« »Tri pištole«, seže v žep drugi. Prispodoba ni najboljša, se pa pri reševanju zadev, ko si lahko zaradi vseh pomanjkljivosti, ki jih stroka ni rešila, lahko po svoji iznajdljivosti krojimo še lastne zakone, kar obnese. Vprašanje je le, kdaj je kdo prvi in kdaj drugi. Toda zadeve prej ali slej pridejo na dan. Ker smo danes govorili o črnih gradnjah, naj opozorimo, da bodo najbolj zabolet tiste, ki bi tako zgrajeno stvar radi podarili, prodali ... Te zgradbe namreč ni, ker ni nikjer vpisana.

Še več kot črnih gradenj je stanovanjskih objektov, ki nimajo uporabnega dovoljenja. Tudi teh objektov ni, ker niso vpisani v zemljiški knjigi. Žalostni so primeri, ko dediči, še oblečeni v črni zvečo, da objekta, v katerem bivajo že vrsto let, ne morejo podedovati, ker ga ni. Pa morajo najprej speljati potrebne postopke. Pred leti že so občinski upravni organi napravili sezname vseh gradenj brez uporabnih dovoljenj in lastnike pozvali naj jih legalizirajo. Žal, zaman. Bo red prinesla nova zakonodaja z višjimi kaznimi?

Ivana Laharnar

Slavko Kmetič:

»Politiko še vedno vodijo aparatčiki«

Slavko Kmetič je bil rojen 24.11.1951 v Trbovljah, natančneje, v Žabjaku osem. Osnovno šolo je obiskoval najprej v Vodah (današnja PE Alojza Hohkrauta), potem pa še osnovno šolo Tončke Čeč. Sledila je kovinarska šola, služenje vojske v Bileči, nato pa odhod na železnico, najprej v strojevodsko enoletno šolo in potem po železni cesti. Zanj smo več kot kdajkoli slišali ob stankah strojevodij in vseh železničarjev leta 1988. Danes je poslanec v republiškem družbenopolitičnem zboru, delegat v zboru krajevnih skupnosti v Trbovljah, predsednik sindikata strojevodij Slovenije, da naštejemo le nekaj zaposlitev ob službi in družini. Z njim smo se pogovarjali v Čečah, na Katarini, kjer je zdaj doma, in kamor se pozno popoldne vrača s svojih delovnih in poslanskih dolžnosti v Ljubljani.

Pogovor smo začeli kar s tistim, kar se govori. Slavko, ali je res, da te v trboveljski skupščini drugi demostvovalci sebi za vzgled pogledajo, preden glasujejo?

To slišim prvič in ni mi jasno, kdo bi to lahko opazil. Sam vedno glasujem po svoji vesti, po svojem znanju in tudi po intuiciji. Morda kdaj pri kakšnih zelo pomembnih zadevah pogledamo drug drugega, ampak prej jaz njih, ker včasih ne vem za klubske dogovore. Seveda pa to še zdaleč ni pravilo.

Najbrž ne bi gledal, če bi glasovali za cesto Trbovlje – Čeče – Hrastnik?

To je pa moja ... moje osnovno gibalno poslanskega dela v trboveljski Skupščini. Prevarali so me že, ko sem šel sem postavljat hišo. Takrat so namreč obljubljali, da bo cesta urejena že do leta 1980, pa še danes ni. Krivda je kar na obeh straneh: v Trbovljah projektov nikoli ne pripravijo pravočasno, Republika pa na Zasavje gleda kot na neobdobja, nepomembno območje, zadnjo luknjo na piščali. Tako smo izpadli iz projekta za leto 1990. No, zdaj se kaže malo boljša prihodnost. Ravno zadnjič sem zvedel, da je ta cesta prva na spisku republiške uprave za ceste. In če bodo hoteli kaj blokirati na ministrstvu, bom uporabil strankarske mehanizme. Razvoj slovenske infrastrukture je bil namreč čuden; ob petsto kilometrih neasfaltiranih regionalnih cest, je mnogo lokalnih in še manjših asfaltiranih. To je šlo včasih po prijateljskih, rojaskih in bogve kakšnih kanalih.

Si še vedno tako hiter in bojevit, kot si bil včasih?

Še vedno. Bojevit sem po naravi, ne maram laži in sprenevedanja. To me tako ježi. Vsakodnevno moram reševati zapletene probleme, razmišljati mo-

ram o njih globlje kot včasih in vidim, da tisti splošni MOJ PRAV, ki ga ima vsak človek, le ni tako preprost. Da svet ni tak, kot bi rad, da bi bil. Človek se pač uči tudi tega, kako reagirati, da ne škodi stvari, za katero se bori.

Pri sindikatu ste začeli s štrajki in pripeljali ta vlak do kolektivne pogodbe z vlado?

V sindikatu so me dobro sprejeli že ob prihodu na železnico. Malo so računali najbrž tudi na to, da sem iz revolucionarnih Trbovelj, vedeli so tudi za prvi povojni štrajk. Mlad sem bil in zagnan, sicer ne ravno merilo za trboveljsko povprečje, mislili pa so tako.

So imeli srečo?

Ja, imeli so jo, železnico in železničarje sem dobro reševal, pa naj se to sliši kot lastna hvala ali ne. Že leta 1974 sem videl strahoten vzpon administracije in birokracije, videl sem maličenje

plačilnih razmerij, produktivno delo ni veljalo nič. Res, prav potlačen sem bil in hotel sem že vse pustiti – tudi železnico. Ampak tisti bojeviti del, kot praviš, se ni dal. Vedel pa sem tudi, da tako dolgo ne bo šlo naprej in od takrat sem se še bolj zagnal v delo za pravice strojevodij, za pravice železničarjev. Že v okviru režimskih sindikatov smo imeli svojo celico strojevodij in ta kolektivna pogodba je posledica vsega dela do zdaj, ne le zadnjih dveh, treh let. Smo bili pa strojevodje tu najbolj strnjeni in najbolj iniciativni. In še danes je tako, da kar rečemo strojevodje, to drži.

Kljub temu pa je bila pogodba z vlado podpisana precej pozno?

Ni čudno, pri anarhiji kakršna je bila na železnici. Pogodbo smo mislili podpisati že lani oktobra, pa smo sami kmalu spoznali, da se vseh dokumen-

Sklepčnost v Skupščini je problem. Odbornika Janša in Bavčar igrata nogomet nekje, kaj jaz vem, kje, mi pa trepetamo ali bomo sklepni ali ne. To je neodgovorno, kar zapiši.

Tudi žepne ure bomo zahtevali v anekskih kolektivni pogodbi ob odhodu v penzijo ali kak delovni jubilej. Kot včasih. In strojevodje bodo ob koncu delovne dobe vozili tisto, kar so na začetku, na višku pa brzovlake. Ampak plača bo na koncu taka kot na višku. »Ajzenpon« mora biti organizirana in jasna zadeva.

Družina me bolj malo vidi. Se pozna. Punce rastejo bolj z ženo kot z mano. Nisem hud oče, ampak red mora biti tudi doma.

tov ne bo dalo tako hitro pripraviti. Da ne pozabim: zahtevali smo tudi, da se plače v javnem sektorju izenačijo, da ne bodo snazilke v eni javni panogi zaslužile toliko kot v drugem delavci s poklicem, s šolo, z odgovornostjo. In vlada je zagotovila, da bo to z novim letom storjeno.

Ob sindikalnih in strojevodnih vprašanjih se kar razžiš?

Saj sem strojevodja.

In kdaj si ob vseh teh poslanskih in sindikalnih nazadnje res vozil vlak?

Trenutek, da pomislim. Enkrat prejšnji mesec je bilo, en petek. Do Pragerskega sem peljal vlak korejskih hundayev za Poljsko in potem nazaj v Koper prazne vagone. Tako je, saj ni časa.

Ali ne bi bilo bolje, da bi bil profesionalni poslanec, vlake bi pa vozil za konjička?

Ja, ha, ha, ... saj bi lahko bil. Demos je imel možnost, da bi bilo še nekaj njegovih poslancev profesionalnih, pa smo ta mesta odstopili opoziciji. Pravzaprav bi mi prišlo kar prav, saj sem član kar štirih in to zelo delovnih komisij Skupščine. Vendar – Strojevodja sem in rad bi to tudi ostal.

Vrnimo se h kolektivni pogodbi. Vlada je bila tu vaš nasprotnik, vendar ste z njo konstruktivno sodelovali?

Pa ne samo s sedanjo. Kot sem že rekel, so se zadeve začele že prej. S Šini-

gojevo vlado smo imeli odnos urejen, čeprav smo se prepirali in stavkali. In ta odnos smo takoj prenesli tudi na sedanjo vlado.

Kako vidite sedanjo vlado, njen položaj?

Nikoli nisem za splošno kritiko. Vlada si prav gotovo zasluži veliko negativnih kritik, vendar tudi pozitivnih. Včasih se res nerodno obnaša, ampak treba je vedeti, da so vanjo prišli zvečinoma neizkušeni ljudje. Saj vidiš, v Angliji ljudi za vodenje države vzgajajo in učijo od malih nog. To ni lahka stvar. Danes ljudje, ki so doslej odgovarjali za manjša okolja, za manjše delo, odgovarjajo za dva milijona državljanov in za državo. Tega pa se vsi ministri ne zavedajo in so se zato ujeli v svoje birokratske resorje.

Jih vodijo stari uradniki in aparatčiki?

Ja. Točno, aparatčiki. Ta vlada je ujetnik sistema. Neka prisiljena zakonitost. Pravi, da z dekreti ne bo ničesar ukinjala. Vse staro je veljavno, dokler se po normalni poti ne spremeni. Ministri so ob vsej ogromni količini zakonov, razlag, podzakonov prisiljeni biti vezani na svoje svetovalce, uradnike, tako da za kreativno delo ni bilo časa. Razen Janše, Bavčarja in še koga. Ti so sistem postavili na novo, zamenjali pomembnejše sodelavce, in tako jim gre, drugim pa ne.

Velja to tudi v občinah, v občinskih vladah?

Absolutno. Če pogledam trboveljsko, me je prav strah. Pri vsej agoniji kraja struktura, ki naj bi odgovarjala za rešitev, ne dela čisto nič v tej smeri. Stvar je treba postaviti na novo – iz temeljev.

Socialdemokrat si, na cesti pa se lahko zaradi racionalizacije znajde v Sloveniji 200.000 ljudi?

Morda se sliši čudno, ampak jaz mis-

lim da je nekreativnega zaposlovanja še vedno preveč. Balasta. Pa naj gre za javni resor ali pa za podjetja. Kriza še ni dosegla vrhunca. Dokler bodo ljudje doma s tremi tisočaki podpore samo tarnali, še ni hudo. Dela je še dovolj, samo poiskati ga je treba in se ga ne sramovati. Občine bi morale imeti borze dela, tudi za občasna, sezonska, dnevna dela. Možnosti je veliko, le informativne tokove je treba urediti, da se bo vedelo, kdo kaj potrebuje in kdo lahko kaj ponudi. Potem bomo zdržali do novega gospodarskega ciklusa. Ampak tudi ljudje se ne potrudijo. Občina pa – o tem sem že tako dosti povedal. Demokracije in socialne države, za kar se kot socialdemokrat zavzemam, še ne bomo kmalu imeli, ne ob taki politični nepismenosti.

Nepismenost ali apatija?

Nepismenost in apatija. Bivši režim je kriv za vse, kar se dogaja zdaj. Ne toliko slovenski kot jugoslovanski. Slovenski le toliko, ker je vse ubogal in je bil bolj bolj papeški od papeža. Samoupravna samoblokada in samoljubje balkanskega tipa so nas prepričevali, da smo središče sveta, da smo enkratni. In tega smo si krivi sami. Vsa Slovenija, Zasavje, Trbovlje pa še potencirano. Kar pogledaj, če ljudje volijo stranke, ki jih je pripeljala do položaja, v katerem smo, in jo še kar naprej hvalijo, potem je to, čeprav grobo rečeno, politična nepismenost. Mene vedno zanima rezultat, samo rezultat, in če tega ni, kaj bi hvalili.

Gospodarsko in duhovno siromaštvo?

To je to. Trboveljski narod ne bere, ne hodi v kino, ne družu se, ne razpravlja. Če pa sta televizija in filmi iz videotek začetek in konec vsega, potem ne vem, kam bomo prišli. Tudi kavarniška politika mi manjka. Kresanje mnenj, ampak tistih, ki sledijo dogodkom, spremembam, živa debata, da se zbistriš, da slišiš še koga drugega, ne le sebe in istomisleče.

Spomnim se, koliko sem včasih bral. Vse, kar mi je prišlo pod roko. Še knjižnico sem ustanovil kot predsednik mladine strojevodij. Leposlovje mi je širilo obzorje bolj kot strokovna literatura. Ob tem mi je postalo jasno, da nihče ne more biti središče sveta, najboljši, najpametnejši, naj ... naj ... kot so nas vzgajali vsepovsod, najbolj v vojski.

In kaj si kot republiški poslanec v DPZ dobrega naredil za Trbovlje, Zasavje, Posavje?

Nič, nič. Kaj bi pa lahko? Pri proračunski razpravi o ekologiji sem pač gledal realno. Za vse je bilo treba zmanjšati sredstva. Za Zasavje doslej nisem dosegel še nič, edino za to cesto v Čeče se zelo angažiram, ampak tu še ni rezultatov, samo zagotovila in obljube so.

Aleš Gulič. Foto: Branko Klančar

Milanova kost

Vse bolj na skrbi zmanjševanje izdelave, naraščajoča inflacija, padanje življenjske ravni, vse večja nezaposlenost in poglabljanje socialnih problemov. Kupna moč zadnji čas nezadržno pada. To najbolj občutijo v številnih prodajalnah oziroma trgovskih hišah, kjer zatrjujejo, da se jim je samo prejšnji mesec in ta mesec prodaja občutno zmanjšala, marsikje celo za dobro tretjino.

Najbolj so porabniki oklestili nakupe trajnejših dobrin: gospodinjskih strojev, televizijskih in radijskih sprejemnikov, deloma tudi pohištva, pa dražjih vrst tekstila. Velja že kar pravilo, da vsak petnajsti kupec nakupe poravna naenkrat; prevladuje plačevanje s čeki s takoimenovanim časovnim zamikom. Nekateri trgovci pa za take vrste plačil že zahtevajo tudi poravnavanje obresti. Nikoli doslej nam ni bilo potrebno odšteti za prehrano okoli 40 odstotkov naših plač. Zdaj smo v to prisiljeni in kdo ve, če se odstotek v prihodnje ne bo povečeval, ko pa je jasno, da se cene še ne bodo umirile. Znano je, da v razvitem svetu porabijo za živila, se pravi za vsakdanjo hrano, največ 15 do 19 odstotkov. Živil pri nas kupujemo več predvsem tudi zaradi tega, ker njihove cene takorekoč vsak dan rastejo. Meso se je, v enem mesecu podražilo za skoraj 90 odstotkov in ko so mesarji že zatrjevali, da bo poslej s tem nekaj časa mir, je njegova cena spet poskočila za enajst odstotkov.

Opraviti imamo s pojavom, za katerega se je zdelo, da se lep čas ali celo nikoli več ne bomo srečevali z njim. Doslej smo večinoma kupovali živila boljše kakovosti; zadnji čas ljudje vse bolj segajo po cenejši hrani. V košaricah živil je manj kakovostnih vrst mlečnih izdelkov, mesnin, po južnem sadju segamo vse bolj redko. In kaj pravijo o vsem tem porabniki? Nič kaj lepega se ne sliši. Velika večina sodi, da se bodo razmere še poslabšale.

Zapomnil sem si naslednjo sodbo: naj bo whisky po 2.600 tolarjev in domača viljamovka polovico te vsote; naj bo tudi uvožena salama po 1200 tolarjev; toda naj ostanejo vsaj osnovna živila po dosegljivi ceni. Danes, ne jutri, je treba preprečiti nastajanje agro- in drugih monopolov, ki izkoriščajo prisilno opuščanje nakupov živine in drugega osnovnega blaga v sosednjih republikah ter neodgovorno navijajo cene.

Ko sem sestavljal ta prispevek, je že bilo slišati marsikaj o zamrznitvi osnovnih živil; sušljalo se je tudi o neke vrste vladnem nadzoru nad cenami mleka, olja, kruha pa še česa. Nisem prepričan, če gre za moder ukrep, ko pa iz izkušenj vem, da se nam je vsakršna dosedanja zamrznitev bolj ali manj grdo maščevala, ker so po odmrznitvi cene dobesedno spet podivjale. Naj bo tako ali drugače: nekaj smo dolžni ukreniti tako pri obvladovanju inflacije kot pri brezglavi dirki cen.

Milan Vidic

Markova planina

Ko sem pred kratkim svetovno priznanega slikarja Klavdija Tutta vprašal, če bi prišel razstavljat na Dol pri Hrastniku, je najprej vprašal, kje je že to. V Zasavju. »Veš, tam pa še nisem bil. Nekak vse poti vodijo mimo,« je zaključil.

Zasavje je slepo črevo, je dejal eden intervjujencev Zasavca. Bo kar držalo. Prav bojim se, da bi Zasavje postalo periferija sredi Slovenije. Ceste, ki vodijo vanj, so še vedno pomilovanja vredne, telefonija je kljub velikim vlaganjem (tudi učinkovitim?) v zadnjih letih kriminalna, precej šolanih Zasavcev se vozi na delo drugam, veliko jih je zaradi duhovne bede bežalo iz teh krajev. Pa poglejmo naprej: dokler se niso na ministrstvu za zdravstvo ukvarjali s stavkami in odstopi, so kar jasno grozili, da bodo zaprli trboveljsko bolnico. Z novim letom ukinjajo Upravo za notranje zadeve. Kmalu se bodo spomnili, da tudi sodišča ne potrebujemo, pa inšpekcijskih služb, pa SDK itn.

V Zasavju niso odprli carinske izpostave, v večini regij jih imajo. Kaj pomeni to za gospodarstvo, vedo najbolje tisti, ki prodajajo v tujino, predvsem novi izvozniki na jug. Zasavci pa vdani v usodo mirno gledamo na siromašenje regije. Bolj papeški od papeža smo bili pač vedno.

Namesto, da bi pripeljali čimveč v Zasavje, poskrbeli za image Zasavja kot regije, ki ima kljub zavoženi preteklosti možnosti za razvoj, vdano čakamo, kakšen kos kruha nam bo izvolila odrezati gospoda v Ljubljani.

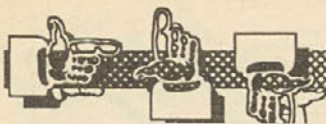
Ne. Treba je začeti delati drugače. Kako? Razviti novo Zasavje, podpreti svobodnejšo, neobremenjeno miselnost. Za začetek bo dovolj že nekaj dejanj: Ugotovimo, kdo v Zasavje ne da denarja za boljše ceste. Vprašajmo zasavske republiške poslance, kaj so doslej storili za boljše Zasavje. Pa postrarje, da povedo, zakaj podjetja zaradi nemogočih telefonskih in fax zvez ne morejo normalno poslovati in kdo jim bo pokrili izgubo, ki vsak dan nastaja zaradi nemogočih linij.

Zasavje mora postati regija, ki bo z uspešnimi podjetji, idejami in dogajanjem prisilila republiko, da bo vložila denar v ceste do Zasavja, ker bo to smiselno, vredno. To je odvisno od samih Zasavcev. Od tega, kako modre politike, gospodarstvenike, obrtnike itn. bomo imeli.

Pred leti sem zapisal, naj ne ukinjamo medobčinskih institucij, da raje ukinimo nesposobne funkcionarje – pa sem imel zaradi tega kar nekaj težav. Upam, da se danes ob tem komu kolca. Dejstvo je, da se bodo obsavske občine le s smiselno povezanostjo lahko razvijale hitro in učinkovito. Še naprej pa z odpiranjem v Slovenijo in svet.

Klavdij Tutta je obljubil, da bo prišel razstavljat na Dol. Upam, da res. Tudi to bo nekaj za boljši image Zasavja, kajne?

Marko Planinc

Ustavni (ne)koncept regij

Zasavci nekam zaspano in preveč brezskrbno spremljamo rojstvo nove ustave.

»Regija je samoupravna lokalna skupnost za urejanje in opravljanje lokalnih zadev širšega pomena.«

»Parlament naj bo dvodomen, sestavljen iz državnega zbora in zbora regij.«

Slednjih določil ne boste našli v predlogu ustave, ki teži k centralizaciji. Lokalna samouprava sicer v predlogu stoji, vendar dokaj medlo. Tako regijo lahko občine samostojno oblikujejo ali pa tudi ne. To pa pomeni, da republika prenaša nekatere pristojnosti na regijo ali pa kar ostajajo v republiki (Ljubljani).

To, da regije niso jasno opredeljene v predlogu pomeni odmik od sedanjega koncepta policentričnega razvoja Slovenije, skozi katerega so se že nekatere regije dokaj definirale, tako, da so jih tujci kot take že obravnavali (npr. pred nekaj leti izdelana študija Združenih narodov o ekonomsko-socialnem razvoju Zasavja).

Takšni (ne)koncept regij tudi pomeni, da lahko nekatera področja (med njimi tudi Zasavje) ostanejo ob neustrezni varianti volilnega sistema brez predstavnika v slovenskem parlamentu, kar tudi ni tako nepomembno.

Na srednji in daljši rok odmik od policentrizma lahko prinese zaostrovanje razlik v razvitosti med različnimi področji v Sloveniji, ki z osamosvojitvijo Slovenije prihajajo na dan in lahko pripeljejo do avtonomističnih teženj ter konfliktov med temi deli.

Mar jugo-krizo v bistvu ni povzročila nezmožnost rešiti konflikt zaradi neenakomernega razvoja.

In če je regija urejanje in upravljanje lokalnih zadev širšega pomena, s slednjimi ne mislim neke abstraktne politične cilje, ampak zelo oprijemljive tuzemne stvari npr. vprašanje bolnišnice, šole, ekologije, prostora itd.

In nismo za regijo kot obliko centralizacije na nižji ravni, ampak njeno upravno razpršenost (npr. regijski komite za varstvo okolja v Trbovljah, za drobno gospodarstvo v Zagorju, za podeželje v Hrastni udejanijo v zboru regij).

Božo Marot

Okolju prijazen|dom

Nov odnos do odpadkov nam pomaga pri ohranjanju čistega in zdravega okolja. To je bil tudi cilj razstave -Okolju prijazen dom -, ki so jo organizirali SVOUP Občine Zagorje ob Savi. Zeleni in LDS Zagorja.

Na sprehodu med belimi papirnatimi stebri in smetmi v avli zagorskega Delavskega doma smo Zasavci lahko spoznali osnove dobrega gospodarjenja z odpadki. Njihovo količino lahko najbolj učinkovito zmanjšamo s kupovanjem izdelkov v okolju prijazni embalaži (možnost ponovne uporabe, racionalna izraba materialov, primernost za recikliranje, biorazgradljivost). Predstavili so nam primere okolju neprijazne (polivinilklorid, polistiren, oslojeni papir) in prijazne embalaže (papir, kovine za reciklažo, steklo, biološko razgradljiva plastika in plastika, ki jo je mogoče reciklirati). Kontejnerji s smetmi so nam pokazali, kako ljudje po svetu odpadke s ponovno uporabno vrednostjo razvrščajo že v gospodinjstvih. Seznanili smo se lahko tudi s prednostmi in slabostmi različnih načinov (sežiganje, deponiranje) odstranjevanja odpadkov. Zaključni del razstave je opozarjal, da z vsakim nakupom izdelkov iz sekundarnih surovin prispevamo k sklenjenemu kroženju surovin in manjšemu obremenjevanju narave. Nekaj obiskovalcev se je morda tudi zato odločilo za nakup okolju prijaznega papirja Recipe iz papirnice Radeče.

K slabi (okoljevarstveni) vesti Zagorjanov je pripomogla LDS Zagorje, ki je predstavila rezultate ekoloških taborov 1990/91: preštevila divja odlagališča v občini, histograme izmerjenega hrupa ter porazne analize kakovosti voda v občini.

Piko na i so dodali Zeleni Zagorja. Njihova opozorila in dokazi o agoniji našega okolja so dala misliti mnogim obiskovalcem. Marsikdo se je z upanjem ozrl na začetek razstave, kjer je stal reklamni pano avstrijske firme Rumpold, ki bo zasavskim občinam pomagala uvesti ločeno zbiranje in varno deponiranje odpadkov. Ob sodelovanju prav vseh prebivalcev, seveda.

Natalija Videgar - Gorjup

Nihče jih noče

S komunalnimi odpadki so sami križi in težave. To dobro vedo tudi v litjski občini, kjer iščejo primeren prostor zanje. Sedanje črno odlagališče pri Ponovičah je pravi primer za to, kakšna občinska komunalna deponija ne bi smela biti.

Problema so se, kot zatrjujejo pristojni občinski možje, lotili načrtno in z vsemi potrebnimi strokovnimi podlagami. Težava je v tem, da gospodinjskih odpadkov iz cele občine nikjer ne marajo. Prvi predlog, da bi odlagališče uredili v Šmartnem, je zaradi nasprotovanj krajanov, padel v vodo, nič bolje pa ne kaže načrtom, po katerih naj bi bila občinska komunalna deponija v Reseniku, na območju krajevne skupnosti Dole.

Tamkajšnji krajanji gradnji deponije odločno nasprotujejo. Doslej dokaj neokrnjeno naravno okolje, kjer imajo tudi velike načrte s pridelavo bio hrane, želijo ohraniti čisto še naprej. Ne verjamejo zagotovitom strokovnjakov, da odpadki ne bi onesnaževali podtalnice, nerazumen se jim zdi predlog, da bi smeti iz doline vozili k njim kar 600 metrov visoko, ne verjamejo v njihov ekonomičen in strokoven prevoz.

Med javno razpravo o osnutku lokacijskega načrta za ureditev komunalne deponije Resenik so zbrali okrog 150 podpisov proti gradnji. Pripombe krajanov so zdaj zbrane na oddelku za urejanje prostora in varstvo okolja litjske občine. Ta bo moral najprej občinskemu izvršnemu svetu, potem pa seveda tudi skupščini, predlagati, kako voditi nadaljnji postopek za gradnjo deponije. Razplet vsekakor ne bo lahek, saj na koncu v takih primerih navadno prevlada politična odločitev. Nekje bo prostor za občinsko smetišče vsekakor treba najti.

Manca Ocvirk

Novi prazniki za nove čase

V slovenski skupščini se pripravljajo za sprejem novega zakona o državnih praznikih. (Najbrž bo takrat, k bo izšel Zasad, ta zakon že sprejet.) Zakon določa, da naj bi nekatere prejšnje državne praznike, kot so Dan republike, Dan borca in drugi, ukinito. V prihodnje pa naj bi bili dela prosti dnevi tudi cerkveni prazniki.

Anketo pripravila Denisa Huber
Foto: Tomo Brezovar

Sašo Mars, inštruktor, Zagorje

Prav je, da bomo v prihodnje praznovali tudi cerkvene praznike. 29. november pa, po mojem mnenju, ni praznik, ki naj bi ga praznovali Slovenci. Zdaj, ko je Slovenija samostojna država, so drugi prazniki za nas bolj pomembni.

Zdravko Drnovšek, kmet, Zagorje

29. november mi ni všeč, še sreča, da ga bodo ukinito. Cerkevni prazniki pa so lahko, saj jih praznujejo tudi na Zahodu. Če hočemo sodelovati z drugimi državami, se jim moramo prilagoditi.

Milena Skrinjar, previjalka, Zagorje

Jaz ne dam veliko na praznike. Tudi do cerkvenih praznikov mi ni veliko. Mislim pa, da bi nekateri prejšnji državni prazniki, kot so Dan borca in Dan vstaje, lahko ostali. Dan republike pa naj bi ukinito, saj smo zdaj samostojna država.

Rosita Potočnik, prodajalka, Hrastnik

Sicer se bolj malo spoznam na politično dogajanje, vendar mislim, da ni prav, da se prazniki spreminjajo. Prej smo precej bolje živeli, čeprav je bilo praznikov več. Vseč pa mi je, da bomo praznovali tudi cerkvene praznike.

Alojz Knez, upokojenec, Hrastnik

Po mojem mnenju je praznikov preveč. Vsaka stranka zagovarja svoje, vendar vseh le ne moremo imeti. Kdo bo pa delal, če bo tako veliko praznikov?! Kar se tiče cerkvenih praznikov, pa so nekateri že tradicionalni, zato je prav, da bi jih praznovali.

Roman Tožbar, policaj, Trbovlje

Vsekakor sem bolj navajen starih praznikov. Prav bi bilo, da bi ukinito prejšnje državne praznike. Tisti cerkveni prazniki, ki so kot običaji, pa bi, po mojem mnenju, lahko bili. Na sploh pa se mi zdi, da je cerkvenih praznikov preveč.

Pavla Potrata, upokojenka, Hrastnik

Mislim, da je praznikov dovolj, zdi se mi, da jih večjih ni bilo toliko. Morda tudi zaradi tega, ker je bilo veliko dela, tako da za praznike sploh ni bilo dovolj časa. Vsekakor pa mi cerkveni prazniki: Božič, Velika noč, pomenijo več kot državni prazniki. Kljub temu menim, da ni prav, da bodo ukinito nekatere prejšnje praznike, saj smo se jih navadili.

Petra Oberčkal, obrtnica, Trbovlje

Meni - osebno cerkveni prazniki nič ne pomenijo. Prejšnji državni prazniki, tudi 29. november, pa bi lahko ostali. Praznikov kot dela prostih dnevov ni nikoli preveč. Morda se tudi s takšnimi spremembami približujemo Evropi, čeprav v ostalih pogledih še zelo zaostajamo.

Ivan Skrinjar, upokojenec, Trbovlje

Nisem proti cerkvenim praznikom, vendar se, po mojem mnenju, cerkvene in državne zadeve ne bi smele mešati. Ni mi všeč, da so ukinito nekatere prejšnje praznike. Zdi se mi kot, da hočejo s tem zbrisati tudi del naše preteklosti. To ni pravično, zgodovine naših očetov in dedov ne smemo pozabiti.

**VELIKA RAZSTAVNO PRODAJNA AKCIJA
VSE ZA VAŠ DOM DO 50 % CENEJE**

V AVLI DELAVSKEGA DOMA TRBOVLJE
29.11. - 2.12.1991

Po tovarniških cenah in ugodnih pogojih nudimo:

**SPALNICE, DNEVNE IN MLADINSKE SOBE,
SESTAVLJIVO IN OBLAZINJENO POHIŠTVO,
PREDSOBNO POHIŠTVO, KOPALNIŠKO
OPREMO,
MIZE, STOLE IN DEKORATIVNE STENSKÉ
OBLOGE,
HARMONIKA VRATA,
OGLEDALA IN SVETILA, TRGOVINSKO
OPREMO,
PLINSKE GORILNIKE,
PREŠITE ODEJE, VZGLAVNIKE, DEKE,
METERSKO BLAGO, PREGRINJALA, PRTE IN
POSTELJNINO.**

Na prodajni akciji sodelujejo:

TOVARNA POHIŠTVA Brežice,
GARANT Polzela, LIK Kočevje,
ZLIT Tržič, BPT Tržič,
PIONIR in KOLPA Novo mesto,
OPEKARNA Brežice,
F. ARK Celje in PRESTIGE LEVEC,
ELPLIN in LIIZ KARANTANIJA Domžale,
ODEJA Škofja Loka,
TVO Škofja vas in NOVOTEKS Novo mesto.

Pričakujemo vas v AVLI DELAVSKEGA DOMA TRBOVLJE od
29.11. - 2.12.1991 vsak dan od 9. - 19. ure.

Študentski servis p.o.,
maribor 1961
skupna priložnost

Obveščamo

vse študente, dijake, obrtnike in firme,
da smo v Hrastniku odprli podružnico

Študentskega servisa Maribor.

Najdete nas na naslovu LOG 3
vsak dan od 8 do 15 ure.

**ČE NIMATE DELA,
SE OGLASITE.**

**ČE RABITE DELAVCA,
PRIDITE.**

Naša tel.št. je 0601/41-578

Razpored čiščenj - dimnikarstvo Zagorje

	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA
I TEDEN	OKTOBER, JANUAR, APRIL JABLANA BORJE, POŽARJE	OKTOBER, JANUAR, APRIL BOROVNIŠKO NASELJE, GOLČE SELČE, ŠENTLAMBERT	OKTOBER, JANUAR, APRIL OREHOVICA POLŠINA	OKTOBER, JANUAR, APRIL PODLIPOVICA (PRI ARH)	OKTOBER, JANUAR, APRIL GLADEŽ	OKTOBER, JANUAR, APRIL SP. PRHOVEC MEDIJSKA, (DO AJDE)
	NOVEMBER, FEBRUAR, MAJ RIBNIK TRG. POH. BATALJONA	NOVEMBER, FEBRUAR, MAJ C. NA ZLATO POLJE	NOVEMBER, FEBRUAR, MAJ PETELJNKARJEVA TONKOVA	NOVEMBER, FEBRUAR, MAJ SENOŽETI, JARŠE KRIVICA, KOLK	NOVEMBER, FEBRUAR, MAJ KOSOVELOVA	NOVEMBER, FEBRUAR, MAJ IZLAŠKE LOKE, ZABREZNIK ZGORNJI PRHOVEC
	DECEMBER, MAREC, JUNIJ LOKE STOPE	DECEMBER, MAREC, JUNIJ JEVŠNIKOVA	DECEMBER, MAREC, JUNIJ RUDARSKA	DECEMBER, MAREC, JUNIJ NASELJE NA ŠAHTU	DECEMBER, MAREC, JUNIJ C. 15 APRILA	DECEMBER, MAREC, JUNIJ ŠENTGOTARD, LIMOVCA, ZADLANINA, HRASTNIK
II TEDEN	BRIŠE, KOLOVRAT, OKROG	ZABAVA, BREZNIK, KOSTREVNICA, RAVNE SMUČI DOL, LOG P. VIDRGA	VRH NAD MLINSAMI ŽVARULE	NA BREGU EBERLOVA	ZUPANČIČEVA PODKRAJ	GLADEŽ ROVE
	BORJE MEDIJA	DOLGO BRDO, ZABČE KANDRŠE, TRATA VIDRGA	PODVINE ZGORNE VINE GRAJSKA	OKROGARJEVA KOLON. KOPALIŠKA	ČEMŠENIK ZGORNJI RAZBOR SPODNJI RAZBOR	MLINŠE KOSOVELOVA
	SPODNJE IZLAKE (DO LOK PRI IZLAKAH)	TIRNA, ROVIŠE KALČE	SPODNE POVVINE	PREČNA POT	ZGORNJA POTOŠKA VAS PRAPREČE	NAROF (IZLAKE PRI VIDMAR) OBRZIJA
III TEDEN	DOLENJA VAS DRUŽINA	TRBOVELJSKA CESTA SELO (DO HRASTELI)	SELO	LEVSTIKOVA VINSKA	C. 9. AVGUSTA	X
	SPODNJE BREZJE (IZ OREHOVICE)	SPODNJA POTOŠKA VAS ORLEK	FAKINOVA PARTIZANSKA VRTNA	PEČARJEVA	CESTA ZMAGE	
	VRH NAD ČOLNIŠAMI ZGORNJE ČOLNIŠE	ULICA TALCEV GASILSKA ULICA	ŠKLENDROVEC (DO BORIŠKA)	SPODNE ČOLNIŠE PREČNA, SP. POŽARJE (KRBULE)	KIDRIČEVA	
IV TEDEN	RAVENSKA VAS ZELENA TRAVA	SPODNJE JESENOVO SPODNJE ZNOJILE	ZAVINE SPODNJE ZAVINE ZGORNJE RŽIŠE	DOBERLJEVO ZGORNJE BREZJE JELENK	ŠEMNIK KRAČE	KOTREDEŽ
	PRVOBORCEV	MARNOVA DOLENJA VAS (39-41)	VIZGARJE ZALOKA, ZG. JESENOVO ZGOR. ZNOJILE	FARČNIKOVA KOLON.	PINTARJEVA	VALVAZORJEVA RAZDOTJE (DOLE PRI RAZDOTJU)
	SAVSKA KOLODVORSKA	C. 20 JULIJA	ŠKLENDROVEC GORENJA VAS, MALIK BOROVAK	PREŠERNOVA	CANKARJEV TRG	ROVE

Zagorski pleharji v Calelli – drugi polčas in ad acta

Cene so cene, hmelj pa hmelj. »Naj vse skupaj stane kolikor hoče, žejni pa le ne bomo«, so že od nekdaj znane besede vseh, ki so se na kakršenkoli način sprehodili skozi pleharske vrste. Kljub groznim cenam pa je obveljalo tudi v katalonski pokrajini. Če pa bo kdaj kakšnega bralca slučajno zaneslo v te sredozemske kraje, naj samo za ilustracijo povem, da malo pivo stane okrog 200 pezet, to pa je, prednost treh nemških mark.

V ponedeljek smo nastopili na prizorišču festivalskega dogajanja. Muziciranje je potekalo na planem, kljub dobremu vzdušju pa smo si vsi skupaj le bolj želeli nastopa pod glavnim šotorom, kjer se je vsak večer odvijalo glavno dogajanje.

Prav zanimivo je, ko človek v neka-ko treh urah prestavi sarnega sebe od horizontalnega položaja na morski plaži do visoko ležečih predelov. To smo v praksi preizkusili zagorski pleharji, ko smo se v zgodnjih jutranjih urah odpravili v Andoro, cilj tega izleta pa je bil v prvi vrsti »šoping«. Andora je namreč samostojna republika na meji med Španijo in Francijo, po površini dosega nekako tretjino Slovenije, standard pa je tam vse prej kot le tretjinski del naše Slovenije. To, kar krasi visokoležečo Andoro (na skoraj tri tisoč metrih nadmorske višine), je neverjetno veliko število trgovin, predvsem tistih s tehničnim blagom, cvete pa tudi zimski, smučarski turizem. Zlasti zanimiva je bila pot iz Andore, saj nas je večina imela občutek, da se vozimo po zaletni

stezi v Planici, v sami ciljni ravnini pred morjem pa so si naši šoferji avtobusov vzeli nekaj časa in nam demonstrirali vožnjo po katalonskih ulicah ter hkrati tudi tehniko, kdo večkrat zgreši pravo pot. Nam vsaj ni bilo dolgčas ...

Če so nas že nastanili v prijetnem hotelu z odprtim bazenom na sredi, je bilo prav, da se gostitelju oddolžimo s krajšim promenadnim koncertom, ki pa je v sredo dopoldne prerasel v kar »ta pravi koncert«. Na vrhuncu vzdušja sta vodni krst doživela dva člana pleharske ekspedicije: novinar ali bolje rečeno že kar plehar Leko s trboveljskega Radia in plehar Mitja, sta oblečena, verjetno v upanju, da ne bosta mokra, poskakala v bazen. »Ta mala partija«, kot se v pleharskem žargonu reče manjši skupini, je nadaljevala glasbeno poslanstvo tudi v popoldanskih urah v smeri hotel – plaža in nazaj, ob vsem našem korakanju, ki je bil sicer bolj jazzovski kot koračniški, pa se ni našla nobena živa duša, ki bi ubogim, presušenim dušam namenila kakšen špricar. Kar se tega tiče, so Slovenci precej bolj usmiljenega srca.

Bilo je zanimivo in veselo. Pojasnila vodičke smo opremili s komentarji in smehom. En izmed komentarjev na njene besede je bil naprimer tudi ta: Ko smo se peljali mimo kipa Kristofa Kolumba, ki stoji ob obali in je visok šestdeset metrov, s prstom pa kaže proti Ameriki, je povedala, da je njegov prst dolg en meter, takoj pa je prišel dodatek iz zadnjega dela avtobusa, češ če ima že prst tako velik, kako veliko je šele tisto tam spo...

Petek, zadnji dan bivanja v Calelli in s tem tudi dolgo pričakovani koncert na osrednjem odru festivalskega prizorišča. Vsak nastop je bil do minute natančno odmerjen, a Zagorjani smo, ob začetku takoj začeli dvigovati temperaturo v dvorani. Občinstvo je na koncu s skandiranjem podaljšalo nastop za skoraj petnajst minut od predvidenih devetdeset. O tem, da je nadaljevanje trajalo do poznih jutranjih ur, in da so tudi lokalni policisti izgubili vsako upanje, da bi nas odvrnili od poslavljanja od Calelle, verjetno ni potrebno izgubljeni besed.

Ob vsem, kar je tu zapisanega, pa je vsekakor treba povedati, da te vrstice nikakor ne bi nastale brez izdatne pomoči velikega števila sponzorjev. Na uspešnost gostovanja pa kaže tudi zahvala prireditelja za tako kakovosten nastop, ki ga na tem festivalu še niso imeli, z velikimi željami za ponovno snidenje v prihodnjem letu. HASTA EL AÑO, QUE VIENE ...

Borut Markošek

Kratke iz Španije

● Za pot v žepno državico Andoro, ki je pod francoskim pokroviteljstvom, so šoferji pomotoma izbrali najbolj strmo in ovinkasto cesto. Sredi poti so ugotovili, da so izbrali narobe. Nekdo pa je pripomnil: »Nič ne de, če je narobe, glavno je, da je lepo.«

Vožnja je bila nepozabna, tehnična roba v Andori pa nekoliko cenejša, kot pri nas.

● Največje povpraševanje v Španiji je bilo po slovenskih tolarjih. Slovenci zdomeci, ki živijo v Nemčiji in so letovali v Calelli, so ugotavljali, da tako lepega samostojnega denarja Slovenci doslej še nismo imeli. Na črnem trgu smo prodajali tolarje v razmerju, ki ni bilo oderuško.

● Katalonci so nam iz večera v večer bolj zavidali naše slovensko osamosvajanje. Nekateri so se tudi razjokali od čustvenosti. Najbolj trpežne rame za jokajoče je imel gospod Lipec.

● Iznajdljivi godbeniki so hitro odkrili, da se spleča spogledovati z lepimi španskimi natakarcami, one pa, da je dobro imeti v bližini talentirane muzikante. Pod nekim šotorom so hitro našli skupni jezik: fantje so brezplačno igrali in privabljali goste, simpatične študentke pa so jim brezplačno točile pivo. Ni znano, kako je reagiral lastnik pivnice ... N.R.

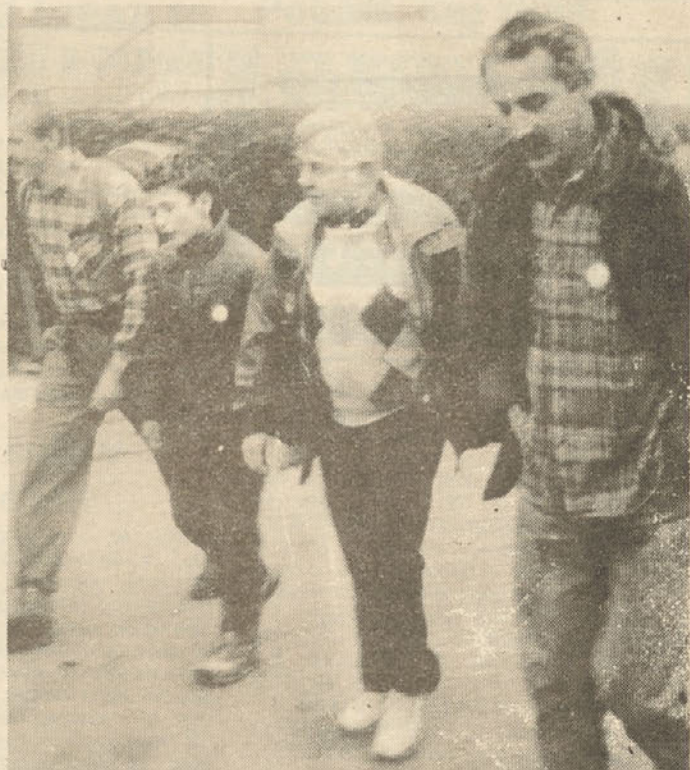
Navdušeni godbeniki v Španiji. Foto: Tomo Brezovar

Od Litije do Čateža

Devetega novembra letos se je odvijal že peti pohod po Levstikovi poti iz Litije do Čateža. Kljub različnim težavam, ki pestijo našo majhno deželo, sta organizatorja (Center interesnih dejavnosti mladih in List d.o.o.) iz Litije uspela zbrati dovolj sponzorjev, ki so tako ali drugače pripomogli k izvedbi pohoda. Ta na veselje vseh ljubiteljev hoje v naravo že postaja tradicionalen.

Malo manj poučenim je treba povedati, da je ta pohod dolg okrog 25 kilometrov in poteka po poti, ki jo je opisal Fran Levstik v svojem delu Popotovanje iz Litije do Čateža in jo je sam na Martinovo tudi prehodil. Ravno zato organizator vztraja pri tem datumu. Čeprav bi bilo vreme pred kakšnim mesecem ali dve-ma zagotovo bolj prijazno, bi prireditvi to vzelo mnogo čara. Martinovo je namreč čas, ko mošt postane

Tudi predsednik R Slovenije je bil med pohodniki.

mače pecivo. Motili so me gostinci, ki so pivo in vino vozili v zabojih, prodajali pa ga vsak po svoji zasoljeni ceni. Ob tem pa so zavoljo domačnosti pekli še kostanj in navijali glasbo, da jih ne bi kdo spregledal. Njihovo mesto zagotovo ni bilo na tem pohodu in morda bi jim morali to povedati tudi organizatorji ali pa kakšen inšpektor ...

Pohodniki pred prvo kontrolno točko na Limbergu.

vino in marsikje ob poti se je lahko dobil kakšen kozarček v pokušino.

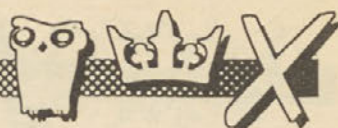
In če gre vsa pohvala organizatorjem za postrežbo na nadzornih točkah na Limbergu, v Moravčah in v Čatežu, kjer so čaj delili zastonj, moč pa je bilo dobiti tudi kakšno drugo okrepcilo in v Čatežu tudi dosti pristnih spominkov, je bila prisotnost raznih zasebnikov ob poti ponekod že prav moteča. Nisem proti domačinom, ki so ponujali domači mošt, medico, med in do-

Bilo je res super.

Kakorkoli že. Prireditev je uspela, k množični udeležbi je doprineslo tudi lepo vreme, svoje pa k prave-mu vzdušju tudi vidni slovenski politiki: eni s svojo udeležbo, drugi pa s svojimi govori. Vsekakor se je Levstikova pot v petih letih razvila v množično prireditev, ki je ne bi smel zamuditi noben pravi ljubitelj hoje v naravo.

Tekst in foto: Jože Raminger jr

KAZALO				NAJVEČJI JADRANSKI OTOK	PLINSKI KUHALNIK	ZIHERL BORIS	POT	KRČMAR	TRJE SOGLASNIKI IZ BESEDE TAGAC	KRALJEVIJA IZ MARAB-HARATE*	STAR NA ZIV ZA IZ-DELOVALCA VRVI	ZASAVCA	URAN	ZVITO SLANO PECIVO		
IZ VSEBINE „ZASAVCA“												NADA				
KRONIČNO												MENIČNO JAMSTVO				
REPORTAŽA													REAMUR			
KVAJTLAVCE													ŽEBELJ			
FRANZ KAFKA		ANTON PETJE	FOSFOR	ORANJE				RADIJ	NEBEŠKI SEL	ODGOVORNI UREDNIK „ZASAVCA“ PLANINC	PRETEP					
			AFRIŠKI VELETOK	PREBIVALEC SOMALIJE							IME PLE. SALKI MLA. KARJEVE					
GRŠKI BOG NEBA					KLATEŽ V ZDA								PREMI- MANJE PO ZRAKU			
					REKA V ANGLIJI								KOSITER			
JEZERO V KANADI						AMERIŠKA PISATELJI- CA NIN							KARLOVAC			
													TELO UMRLEGA CLOVERA			
ŠTEFAN ZARY		GLAVNO MESTO TOGA				SESTAVIL IN NARISAL: KARLI DREMEL	AM. FILMSKI IGRALEC (CARY)							PRIPADNIK ZENONOVE IDEALISTIČ- NE FILOZOFSKE SOLE	SVISLI	
							TITANOV SILIKAT									
TO NE KRALJ		OSSIP ZADKINE	JEZERO V TURČIJI			ZAMAH S SEKIRO					GOZDOVNIK, TABORNIK		DEL NE- KATERIH ZIVALI			
			PAVLE GREGORC										PTIČ PEVEC			
RUSKO MESTO OB REKI ANADIR						TENKA MREŽASTA TKANINA	BESEDNO LEPTOČIJE									
							TIBETANSKO GOVEDO									
RATGRE TOST									VRSTA JABOLKA	SLOVENSKO OBMORSKO MESTO						
ČESTNA ŽELEZNICA*		CINCAR	MOČNO POZELENJE	MUSSOLINI- JEV ZUNANI MINISTER						AVSTRIJSKI IGRALEC (RAOUL)						
				ZMIKAVT						ROMULOV BRAT						
ZASAVCA	MANJŠA TEKOA VODA	NEMŠKI FILOZOF (GEORG)	ZIDAK	LADKO KOROSEC	VERSKI RE- FORMATOR (MARTIN)			KONOP					ČEŠKI EKO- NOMIST ŠIK			
								VRATI NA KONCU NJIVE					SLIKARKA KOBILCA			
VHOD V POSLOPJE					CANKAR- JEVA ČRTICA	KAVKAŠKO LUDSTVO								SLOENSKI ZGO DOLINAR IN GEOGRAF (JO ŠIP)	DVANAJST MESECEV	VRSTA METULJA
						DRŽAVA V AZIJI										
PRERAČUNI LJIVOST											REŽISER BRATINA					
											REŽISER „VESNE“ (FRANTIŠEK)					
PREDMET POGOVORA				TRINOČ												
											ČEŠKI PISATELJ (KAREL)					
SMISEL ZA LEPO				FINSKO JEZERO							FILMSKA IGRALKA EKBERG					
NEMŠKI FILOZOF (IMMANUEL)				NASELJE POD RAKIT- NIŠKO PLANOTO							SLOVENSKI SKLADA- TELJ (KAROL)					

Nagradna križanka

Rešitev nagradne križanke pošljite do 10. 12. 1991 na naslov: UREDNIŠTVO ZASAVCA, Cesta zmage 33, 61410 Zagorje ob Savi s pripisom »Nagradna križanka«.

Upoštevali bomo le rešitve, ki bodo napisane na križanki Zasavca (fotokopij ne upoštevamo).

Nagrade za križanko v 7. številki Zasavca:

1. Vrednostni bon v višini 1.000,00 SLT
2. Torta - Hribar Tatjana, Vače
3. Pralni prašek - TKI Hrastnik
4. Polletna naročnina na časopis Zasavca
5. Majica Zasavca

Izžrebanci nagradne križanke iz 6. številke Zasavca:

1. Vrednostni bon - Trgovina Tonca Trbovlje: **Alenka OBERČKAL**, Trg revolucije 4, 61420 Trbovlje
2. Paket TKI Hrastnik: **Simona SENICA**, Partizanska 38, 61431 Dol pri Hrastniku
3. Torta - hribar Tatjana, Vače: **Jana TROŠT**, Kovinarsko naselje 1, 61420 Trbovlje
4. Polletna naročnina za časopis Zasavca: **Viki KAVŠEK**, Podvine 44, 61410 Zagorje
5. Majica Zasavca: **Betka VIČIČ**, Ul. talcev 36, Zagorje

Pravilna rešitev prejšnje križanke: (vodoravno)

LITJA, AKRA, DEKOR, LAIK, BOGENŠPERK, VG, LO, GIS, LOS, CIGARA, BM, NIŠ, A. ADULAR, AIR, HOTEL, PRAVDAR, HA, OTARU, AIDA, ELAN, PARIS, JESIHAR, IDA, OST, CLOVEK, ANITA, MAORI, CARAR, INES, ANU, CAINE, PRAVO, GIPSANJE, NAROČAJ, EV, DARDANELE, AS, EDO, ORNITOLOG, TAVČAR, IVANO, ETA, OKTANA, DAKAR, KOG

ZIV-ZAV ISKAR VAS JE

V zagorskih vrtcih so vzgojiteljice polne idej, iščejo nove prijeme, koristne igre in zaposlitve otrok, izvirne materiale in neizhojene poti. Pojdite z nami preko teh vrstic in izvedeli boste marsikaj:

- Kako se lička koruza, so otroci preizkusili pri Brvarjevih v Zagorju in Andrejačevih v Vinah. Na obeh kmetijah so gostoljubni domačini malim gostom postregli z domačim kruhom in sladkim jabolčnikom. Pri Čopovih v Podkumu pa so malčki pomagali pobirati sadje in kostanj.

- Kostanj, ki so ga otroci nabrali v Podkumu in na Prvinah, je z veliko slastjo končal v mladih želodcih na posebnem kostanjevem pikniku, ki se je odvijal na dvorišču pred vrtcem. Dišalo je do devete ulice in desete hiše.

- Jesen je in vreme ni posebno prijazno, otroci pa so kljub temu polni želje po gibanju! In tako odhajajo malčki po skupinah v Medijske Toplice, kjer se v pokritem bazenu dodobra razmigajo in načofotajo.

- Dodajmo napisanemu še naslednje dejavnosti zagorskih vrtcev: učenje nemščine in angleščine, poučno potopepanje po Rožančevem posestvu v Kolovratu, obisk živalskega vrta v Ljubljani, učenje prvih plesnih korakov pod vodstvom plesnega studia Eureka iz Ljubljane ...

- Vsako leto je za otroke veliko doživetje novoletni Miš-maš v Delavskem domu. Tudi letos bo in če boste pomagali, se bomo spet imeli lepo. DPM pa z veliko vnemo pripravlja novoletni program za najmlajše. Pri tem se zaveda, da za najmlajše obiskovalce prireditve tudi najboljše ni dovolj dobro. Zapleteno, kajne?

Če kdo še vedno misli, da se vrtec zapira med štiri stene, se moti. O tem govorijo gornje vrstice, zato smo jih tudi zapisali.

H.Č.

Trboveljski župan se je pogovarjal z otroki

Predsednik občinske skupščine Trbovlje Franc Majnardi se je 14. oktobra že drugič srečal s šolarji in nekaterimi učitelji trboveljskih šol. Na srečanju so govorili o ekologiji, o izboljšavah v prometu, čiščenju kraja, urejenosti in vzdrževanju otroških igrišč, pa še o marsičem drugem. Predsednik izvršnega sveta Franc Beravs je navzoče seznanil o poteku priključevanja večjih stanovanjskih blokov in šol na toplovodno ogrevanje, o postavitvi semaforja pri tržnici, o bolj kulturnem odnosu do raznih otroških igrišč, načrtujejo pa tudi uvedbo kolesarske steze na stari cesti ter komunalne redarje.

T.L.

Z glasbeno šolo v Cankarjev dom

V torek, 29. oktobra, smo se učenci glasbene šole Hrastnik odpeljali v Ljubljano. Obiskali smo Cankarjev dom. Ko sem prišel v Gallusovo dvorano, sem bil zelo presenečen nad njeno velikostjo. Sedel sem blizu orgel. Preden se je predstava začela, je komentator Marko Letonja povabil na oder Alda Kumarja, avtorja Istrske suite. Skupaj sta nam zapela istrsko pesem. Po tem uvodu je pričel orkester slovenske filharmonije z matinejo. Zaigrali so nam skladbe treh skladateljev: Alda Kumarja, Carla Maria von Webra in Sergeja Prokofjeva. Matinejo je vodil Marko Letonja, ki je tudi dirigiral. Solist je bil Jure Jenko, klarnetist.

Vse odlično odigrane skladbe smo nagradili z močnim aplavzom, za kar se nam je g. Marko Letonja zahvalil še z eno skladbo.

Iztok Klančar

Pravopisni nespোরазum

Dekleta 8. razreda z Dola, ki so raziskovala rabo Slovenskega pravopisa po zasavskih pisarnah, so bila s svojimi vprašanji zelo previdna. Ena pa le ni bila dovolj natančna:

»Imate pri vas, prosim, pravopis?«

»Pomota. Tu je pisarna, ne - knji-garna.«

Pokaži, kaj znaš

Zveza prijateljev mladine in Zveza kulturnih organizacij Trbovlje sta 19. oktobra v gledališki dvorani Delavskega doma Trbovlje pripravila zelo zanimivo prireditev Pokaži kaj znaš. Že na avdicijo za to prireditev, ki je potekala teden dni prej, se je prijavilo neverjetno veliko kandidatov, okoli 150. Najboljši na tekmovanju so prejeli razne nagrade, predvsem v knjižni obliki.

T.L.

Anketa o Zasavcu

Sredi novembra smo dolski šolarji izvedli anketo o priljubljenosti Zasavca. Anketirali smo 90 bralcev, in sicer 54 žensk in 36 moških.

Njihova starost se je gibala: 12 bralcev od 8. do 14. leta, 6 bralcev od 16. do 21. leta in 73 od 22. do 70. leta. Od tega jih je 13 imelo osnovnošolsko izobrazbo, 49 S, 6 VŠ, 13 dijakov in 4 upokojenci. Anketiranci so bili z Dola (42) in okolice.

Zastavili smo šest vprašanj:

1. Splošna ocena Zasavca: SLAB - 3, DOBER - 69, ZELO DOBER - 18.
2. BEREJO GA: REDNO - 26, VČASIH - 64.
3. NAJRAJE PREBIRAJO reportaže o zasavski politiki, športu in razne rubrike.
4. Med novinarji so največkrat omenili: Marka Planinca, Fanči Moljk, Staneta Šterbucla, Bogdana Baroviča, Aleša Guliča in Romana Rozino.
5. Pri Zasavcu jih NAJBOLJ MOTI to, da novice niso sveže. Ljudje jih zvedo že po radiu. Časopis izhaja v predolgih presledkih, premalo je zabavnih utrinkov, preveč politike, slaba tehnična kakovost časopisa (tiskarske napake, droben tisk). Preveč razmetane reklame, slab papir, premalo je povedanega o posameznih krajevnih skupnostih. Moti jih tudi, da se novinarji ne podpisujejo s polnim imenom. Nekaterim ni všeč naslovnica. Drugim se zdi predrag itd.
6. PREDLAGALI so več utrinkov o glasbi, več prostora za mladino, o modi, več nagradnih iger (te naj bodo bogatejše), razne gospodinjske nasvete, rubriko o poslovanju podjetij, spored radia in televizije, več o življenju v Zasavju, več intervjujev, anket, raznih zanimivosti.

Članice novinarskega krožka OŠ Dol pri Hrastniku

Le kaj delata? Odgovore pošljite uredništvu Zasavca. Foto: Branko Klančar

Gostišče

prenočišča

tel., fax.:
(061) 733 040

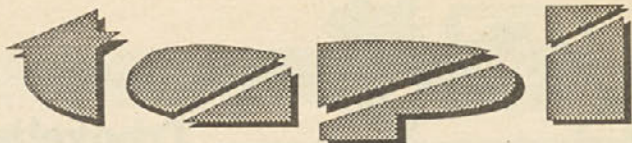
ŠENTGOTARD 15a
TROJANE

MAČEK

Gostišče Maček v Šentgotardu vas vabi,
da proslavite uspešno poslovno leto
in se poslovite od svojih poslovnih partnerjev,
ter z njimi dočakate novo leto
v našem gostišču.
Pripravljene smo vam organizirati različna srečanja,
zabave zaključka leta,
organiziramo tudi silvestrovanje
in novoletni ples.

Informacije na telefon (061) 733-040

Vabi vas Gostišče Maček
Šentgotard

TRGOVINA NA DEBELO IN DROBNO

ODPRILI SMO NOVO TRGOVINO Z VSEMI VRSTAMI:
-TALNIH OBLOG (parketi, itisoni, tapisomi, plastificirane
plute iz vvoza, stenske plute, ladijski podi, vinflex podi,
topli podi in se...)

-BARVE, LAKI, ČIŠTILA
-PRALNI PRAŠKI
-TAPETE VSEH VRST

ZA VAS OPRAVLJAMO TUDI STORITVE:
PARKETARSKA IN TLAKARSKA DELA
NOV PROGRAM, IZREDNA KVALITETA,
UGODNE CENE,
PRODAJAMO TUDI NA KREDIT!

VSE TO IN ŠE MNOGO VEČ V NOVI TRGOVINI

TAPI d.o.o.

KISOVEC, NASELJE NA ŠAHTU 31,
TEL. (0601) 71 827

TRGOVINA JE ODPRTA NON- STOP OD 7-19 URE,

OB SOBOTAH PA OD 7-12 URE.

OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH LAHKO POKLIČETE
NA DOM TEL.. (0601) 73 705.

V prodajalni Čvek na Dolu pri Hrastniku,
Pod hribom 1, dobite pod ugodnimi pogoji
športno opremo, vse za šolo, zanimive
tekstilne unikatne izdelke, kavbojke, darila
za vsako priložnost in vsak žep. Posebna
ponudba: **razprodaja čevljev.**
Vabimo vas na ogled razstav.

Graditelji, pozor: v Čveku lahko uredite vse
okrog stanovanjske zadruga.

EMENS d.o.o.

PROGRAM
PROIZVODNJE
SESTAVNIH
DELOV ZA PC
RAČUNALNIKE

- napajalne enote
- grafične kartice
- tipkovnice
- vhodno/izhodne kartice
- ohišja za računalnike
- IDE kontrolerji
- ARC-NET KARTICE

Podjetje za elektroniko, računalništvo, trgovino in zastopanje

Postaje in mostovi

Mostovi sodijo med najbolj drzne stvaritve človekovega duha še iz preteklosti. »Saj so strme skale obale, med katerimi teče reka, izziv za človeka, da bi razpel čeznje lok mostu. Prasi simbol mostu je znamenje upanja v prihodnosti; da se namreč nepopolnost stvari in okoliščin more premagati s človeškim sodelovanjem«, je zapisal A. Rosenberg. Ta misel naj bo izhodišče razmišljanja o tem, kako potrebnost mostu spoznaš šele, ko ga odnese voda

... Tehniška dediščina predstavlja del kulturne dediščine, saj priča o razvoju tehniške kulture in ohranja spomin na pomembne dosežke tega razvoja. Mnogo tega, kar bi mogli šteti za dediščino, je v zadnjem času ogroženo zaradi procesov staranja, delovanja erozije, dogodkov in odločitev odgovornih ljudi. Vse sklicevanje na pomembnost dediščine in dolžnosti vseh nas za varovanje in vzdrževanje pa ostane brez pomena, če je škoda že narejena.

Govorim o visečem mostu v Renkah, zrušenem v narasli reki Savi v noči na drugi november 1990.

Pobudnik gradnje mostu, Franc Šuštar, je ob tem razmišljal tudi o prihodnosti krajev in možnostih za razvoj turizma in planinstva. Tako naj bi po pričevanju domačinov obstajala tudi njegova ideja o gradnji vzpenjače na bližnjo razgledno točko. O tem priča tale zapis v Zasavskem tedniku julija 1957:

»Renke, majhna zasavska vas, ki žde tik pod strmim, hribovitim svetom v soteski Save, na skrajnem robu zagorske komune, so bile zadnje nedeljo kmalu na nogah. Seveda: pred slavnostno otvoritvijo novega visečega mostu čez Savo je bilo treba opraviti še marsikatero drobno stvar, da bi bilo ob napovedani uri res vse tako, kot se spodobi za praznik, kakršen je bil ta. Ves most je bil okrašen z zastavami in živobarvnimi trakovi, ljudje pa niso pozabili tudi svoje »cicke – helikopter 13«, ki jih je lep čas prevažala preko razpenjene reke, mnoge trepetajoče v strahu, da se jim kaj ne pripeti. Danes se za vedno poslavljajo od nje. Novi most jih bo povezoval s svetom ob vsaki uri ...

Renke in z njimi vred prebivalci Polšnika ter drugih tamkajšnjih zaselkov imajo svoj težko pričakovani most. Zdaj pa si domačini in ostali že-

lijo še nekoliko prikupnejše železniško postajališče, saj stari vagon, ki stoji tam danes, že dolgo ne ustreza več in je predmet najrazličnejših dvotipov.«

Odločitev o ponovni postavitvi mostu ostaja med okoličani neomajana, saj le-ti najbolj občutijo pretrgano prometno povezavo z bližnjo in daljno okolico. Objekt je zadostoval dostopu

do železniške postaje, bil je urbanistična povezava dveh občin in izhodiščna točka za Zasavsko goro in Ostrež. Posebnega pomena je bil v požarni varnosti in civilni zaščiti, saj sia na levem bregu reke dve domačiji brez ustrezne cestne povezave, že večkrat pa je na soncu izpostavljenem pobočju prišlo do vžiga. Poleg vrednosti komunikacije je most pomenil še pomembno likovno kvaliteto in identiteto kraja in okolice navkljub slabi ohranjenosti.

Izvršni svet Občine Litija je naročil izdelavo idejnega projekta v dveh inačicah: prva je armirano-betonski most preko treh polj in druga viseči jekleni – podoben nekdanjemu mostu. Znana je odločitev IS Litija za – viseči most, podoben zrušenemu, a s poudarkom pri oblikovanju nekaterih podrobnosti in členov konstrukcije ter ureditvi okolice.

Kljub temu, da je večini krajanom največja želja ta, da bo most v bližnji prihodnosti vendarle zgrajen, pa smo se nekateri od njih zavzemali za ponovitev prejšnje oblike t.i. »viseče brvi«. V spominu večine je podoba mostu ohranjena kot posebnost kraja Renke in tega dela Zasavja ter obenem kot nemotečega elementa sredi dokaj neokrnjene narave.

Tega gotovo ne moremo trditi za številne niz masivnih armirano-betonskih cestnih mostov vzdolž reke Save, ki grobo posegajo v podobo Zasavja in ga kosajo na odseke med posameznimi občinami. Kljub temu, da je ta način premoščanja reke razumljiv in nujen, bi bilo treba več pozornosti nameniti vsaj oblikovanju maloštevilnih podrobnosti, na primer ograje, razsvetljave, tlakov.

Odklonilno stališče Železniškega gospodarstva Ljubljana do obnovitve nekdanjega postajališča Renke (ki je seveda odvisno od obnove mostu) je razumljivo predvsem zaradi majhnega števila potnikov, kot omenjajo v svoji obrazložitvi.

Pristojni na ŽG Ljubljana omenjajo tudi potrebnost gradnje peronov, podhoda in ureditve postajališča že nekaj let, vrednost del pa ocenjujejo z ekstremno vsoto deset milijonov dinarjev (podatek iz aprila 91).

Glede na dosedanja vlaganja bi sedanjí postajni objekt, nekdanj potniški vagon, lahko mirno uvrstili med zaščitene muzejske eksponate, saj je le-ta identična ohranjena priča povojnega obdobja in tudi razvoja do današnjih dni. Mislim, da je podoba zelo izvirna glede na vlogo in prilagojena danemu okolju ter kot taka zasluži, da se jo ohrani v nespremenjeni obliki. Realno gledano je potrebna le posodobitev notranjosti, manjša obnova lesene fasadne obloge ter gradnja peronov in morebitnega podhoda za varnejši dostop nanje. Postavitev nekakšnega kontejnerja za nadomestitev obstoječega objekta bi bila banalna in neumestna s stališča varstva naravne in kulturne krajine.

Tekst in foto: Joca Jamšek

Pilot spet bruc

Foto: Branko Klančar

»Šolal sem se na Letalski vojaški akademiji v Zadru. Vpisal sem se že v 4. letnik in pripravljal sem diplomsko nalogo, ki bi jo zagovarjal v januarju. Iz znanih razlogov smo akademijo zapustili in ostali brez potrdil o štirih letih šolanja. Sedaj sem bruc Fakultete za strojništvo,« pravi 22-letni Franko Jesenšek iz Hrastnika. Prijatelji, znanci, pa tudi tisti Hrastničani, ki Franka le poznajo, so s simpatijami in ponosom spremljali njegovo šolanje. Na letalski akademiji je bil vsa leta najboljši v razredu. Njegove ocene so se vrtele okrog 9,30. Občudovali so ga tudi fantje, ki sanjajo o vznemirljivih višinah nad oblaki, o bajni hitrosti. Franko ima za seboj že 280 ur letenja.

Ste imeli ob odhodu iz Pulja povezavo s slovensko vlado?

Na Ministrstvu za obrambo so nam svetovali, naj opravimo čimveč obveznosti, potem pa pravočasno odidemo.

Si pričakoval, da bodo za vami poslali dokumentacijo?

Ne, še sreča, da nas niso ovirali pri odhodu. Pričakovali pa smo, da nam bodo na oddelku za šolstvo pri obrambnem ministrstvu Slovenije nadomestili to, kar nam je odvzela JA. Po Ljubljani smo hodili od enega do drugega, sestankovali in končno spoznali, da iz te moke ne bo kruha. Vsi skupaj smo varno pristali v prvem letniku Fakultete za strojništvo – kot bruci. Če se stvari ne bodo uredile.

Še imate upanje?

Še največ upanja nam daje izjava dekana Fakultete za strojništvo, da bo zadeva urejena do januarja, ko se začnejo izpiti. To bi nam veliko pomenilo, saj bi hitreje napredovali.

Dr. Peter Novak, dekan Fakultete za strojništvo v Ljubljani: »Osebnost sem se zavzel za ta problem. Takoj ko bom dobil naslov nove lokacije Letalske akademije v Rajlovcu, bom kot dekan zahteval od predstojnika akademije, da dostavi dokumente o njihovem študiju. Ugled fakultete ne dovoljuje, da bi zadoštvale že njihove besede o opravljenih izpiti. Do takrat pa bodo gojenci zasilno v prvem letniku – toliko, da ohranijo status Študenta.«

Boš vpisal v tretjem semestru višjo letalsko smer za pilote ali letalske mehanike?

Lahko bi oboje, toda pojavil se je problem: brez naleta ni mogoče končati te smeri, denarja za letenje, ura stane 150 mark, pa kljub štipendiji nimam. Skupaj to zneso 300.000 mark. Ob tem pa imam nalet že opravljen – 100 ur v simulatorju in 180 ur čistega letenja – spet brez dokazov.

Imaš občutek, da vam kdo ne zaupa?

Niti ne. Imel pa sem nelagodni občutek, ko sem moral podpisati vladni dokument o lojalnosti. Svojo lojalnost sem dokazal, takrat ko sem pokopal življenjsko priložnost ...

Kako ste se razumeli s kolegi v Pulju?

Dobro. Po napadu na Slovenijo so nam izražali nestrinjanje s politiko vojaškega vrha. Takega mnenja je bila tudi večina njihovih staršev. Ekstremnih posameznikov je bilo zanemarljivo malo.

Franko Jesenšek je simpatičen 22-letni fant: sproščen, iskrič, duhovit, skromen, vendar samozavesten. Degradacija ga ni načela. V svoji sobi hrastniške stolpnice, kjer se pogovarjava, ga obkrožajo številne letalske makete. Včasih je treniral plavanje in mama Manči zakliče iz kuhinje, da je zdaj na fakulteti demonstrator pri urah plavanja. Pri študiju bo potreboval računalnik, zato bo prodal dyano, ki ni tako potrebna.

Štiri leta študija je torej šlo v nič. Imate poleg priznanja izpitov v mislih še kakšno drugo rešitev za vaše težave?

Mogoče gledam sebično, vendar skušam biti racionalen. Takšno šolanje je izredno drago. Pametno bi postopali, če bi nas izšolali do konca. Če se bodo šele čez leta spomnili, da bi bilo dobro imeti nekaj mladih letalcev, bo to še veliko dražje ...

Torej vidiš pred sabo temo?

Sploh ne. Nekaj časa smo doma res imeli norišnico. Jezilo me je, ker so me vsi obravnavali kot bolnika, čeprav vem, da so mi želeli pomagati. Nato pa sem se zbral in presojal razmere. Tudi pri letenju smo morali znati oceniti položaj in se mu prilagoditi. Navsezadnje me strojništvo zanima. Znanje, ki ga bom pridobil pa mi bo pomagalo uresničiti željo po letenju. O tem sem prepričan. Žal mi je mlajših kolegov, ki še kar naprej sanjajo o letenju in se ne morejo sprijazniti z resničnostjo. Upam, da se bodo kmalu znašli. Vseeno pa smo največji problem štirje gojenci četrtega letnika, za nas bi se z dobro voljo lahko našla rešitev.

Najbrž res, saj ljudje o Frankovih težavah menijo, da so prava sramota za tiste, ki jih ne znajo ali nočejo rešiti, da mečemo denar skozi okno, da tudi v naši mladi državi odločamo nerazumno, da imajo vmes svoje prste birokrati. Za birokratske mlino pa vemo, da meljejo počasi, četudi gre za usode mladih ljudi.

Fanči Moljk

ZASAVCA vam ponuja nekaj novega

**Božička in Dedka Mraza
si boste lahko naročili na dom.**

Prirajte domačo zabavo in bi jo radi popestrili. Nič lažjega.
Pokličite ZASAVCA, si naročite zgoraj omenjenega gospoda
ali tovariša in otrokom, prijateljem itn. bo prišel
podariti darila.

Prirajte zabavo v podjetju?
Zakaj ne bi sodelavcem majhna darila podaril zanimiv gost z brado.

Prirajte intimno zabavo z ljubico?
Morate vedno podariti svoje darilce sami?

LE ZAKAJ,
sprememba bi bila dobrodošla...

Zasavčev Božiček in Zasavčev Dedek Mraz vam bosta na razpolago skupaj s harmonikarjem in po želji tudi fotografom od 20. decembra dalje. Pa še nekaj: če vas bo v predbožični in prednovoletni naglici prehitel čas, boste lahko naročili tudi darila, ki jih bo mož z brado prinesel kar v svojem košu.

Le pogumno

**KMETUSKA ZADRUGA
IZLAKE p.o.**

M E D E A

*Vmesecu oktobru smo na Izlakah (poleg trgovine Ajda)
odprli prodajalno, v kateri vam nudimo:*

- žensko, moško in otroško obutev
- usnjeno galanterijo
- nogavice
- zaščitno obutev

Peštra ponudba raznih proizvajalcev.

*Omogočamo plačilo na obroke, pri gotovinskem
plačilu nad 1.000,00 SLT pa zagotavljamo
10 odstotkov popusta.*

Obiščite nas, ne bo vam žal..

ODPRTO:

*ponedeljek - petek: 8.00 - 18.00
sobota 8.00 - 12.00*

**mladinska knjiga
trgovina d.o.o.**

knjigarna in papirnica
61410 Zagorje ob savi
cesta zmage 27
tel. (0601) 61-061, 62-381
fax. (0601) 61-832

NOVE TEHNOLOGIJE ZA NOVE ČASE!
knjige za otroke in mladino, leposlovje, priročniki,
učbeniki, strokovne knjige, hišni in poslovni
računalniki, komunikacijska tehnologija,
birotehnična oprema in pribor, zabavna elektronika,
pisarniški material, šolske potrebščine darila, ...
NAKUP PRI NAS JE DOBRA ODLOČITEV!

MESARSTVO TEREZIJA

TREBUŠAK LAZAR - Novi dom 88, Trbovlje

Ugodna ponudba lastnih proizvodov:

*krvavice, jetrnice, pečenice, kožne in
domače prekajene klobase.*

Odpiralni čas:

*ponedeljek: 7.00 - 12.00
torek, sredo, četrtek, petek
od 7.00 - 18.00
sobota od 7.00 - 18.00.*

**PRIDITE
IN IZBERITE PO VAŠEM OKUSU.**

METRONIC - KOMET

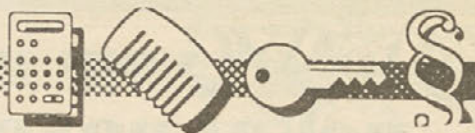
turistična agencija v veleblagovnici
1. junij (NAMA) Trbovlje,

*vam nudi ugodne zimske aranžmaje,
vikend pakete turističnih agencij:
KOMPAS, SLOVENIJATURIST,
ODISEJ, VALUK.*

*Možnost plačila na obroke.
odpiralni čas: 8.00 - 12.00 in 16.00 - 19.00.*

**PRIDITE, KUŠALI BOMO USTREČI
VAŠIM ŽELJAM.**

tel/fax: 0601/21-615

"ORALI SMO LEDINO"

Sandi Češko je danes direktor zagorske Orie. Pričel je kot mladinski funkcionar v občinski in republiški organizaciji, pot ga je zanesla tudi v Beograd. Politologijo je diplomiral na ljubljanski FSPN. Potem, ko ga niso izvolili za predsednika jugoslovanske mladine, je zapustil profesionalno politiko in se zaposlil v Mikrohitu. Od tam pa je prišel v Orio.

Kako se iz politika preleviš v managerja?

Niti ne tako težko. Tudi v politiki smo se precej ukvarjali z gospodarstvom. V mladinski organizaciji smo bili tisti, ki smo pričeli z drugačnim zaposlovanjem, prestrukturiranjem gospodarstva itn. Bili smo pobudniki malih produkcijskih enot. Tako smo v Zagorju že leta 1986 nameravali ustanoviti prvo takšno družbeno podjetje, ki je kasneje zraslo v Ljubljani - Mikrohit. Vse izkušnje iz politike, kjer moraš znati predvidevati dogodke in gledati naprej, upoštevati psihologijo, pridejo prav v podjetništvu. V podjetništvu je pravzaprav prava šala predvidevati stvari in se izogibati hudim zadevam, v nasprotju s politiko, kjer so igre precej bolj umazane.

Pri Mikrohitu ste imeli v Zasavju težave, Orio pa ste vseeno spravili na noge...

Tudi pri nameravani ustanovitvi Mikrohita smo imeli podporo, predvsem pri tedanjem predsedniku IS Vladu Kojniku. Kasneje pa so se pričela podtikanja, da se gremo privatizem, kapitalizem itn. Dve leti kasneje smo kljub nasprotovanjem ustanovili Orio. Ob prvi računalniški šoli so nas politiki ignorirali, na otvoritvi pa so se čez pol leta pojavili v polnem številu. Seveda, saj je firmo odprl Milan Kučan. In kar naenkrat jih je bilo veliko zaslužnih, da se ideje mladih uresničujejo. Pravzaprav nam je Milan Kučan takrat zaščitil hrbet pred še večjimi podtikanjem v našem okolju.

Politični botri ponavadi prispevajo k bolj kilavemu detetu, Oria pa je zrasla v uspešno firmo.

Mi smo povabili Kučana zato, da smo pokazali, kje je revirska politika. Predsednik je prvič odprl firmo z enim zaposlenim. Nismo ga povabili zato, da bi nam uredil kakšen posel, ali dal opremo, karkoli mimo trga. Od nikogar nismo ničesar dobili, razen dobre volje Nandeta Razborška, ki nam je omogočil, da smo v garderobi pričeli z dejavnostjo in mu zagrenili življenje, ker smo mu totalno zasedli telefonsko linijo.

Kaj pa kredit razvojnega sklada?

Čez pol leta smo kandidirali za sredstva in razvojnega sklada republike Slovenije. Dobili smo ga. Takrat je bil ugoden, vendar vsebuje devizno klavzulo in neugodne obrestne mere. Tako je to najbolj neugoden kredit, ki smo ga kdajkoli najeli.

Oria je vzpodbujala razvoj podjetništva v Zagorju in Zasavju. Ste naredili dovolj?

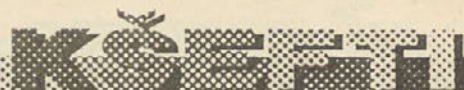
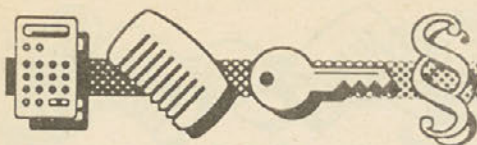
V začetku smo pomagali pri ustanavljanju podobnih podjetij od Slovenskih Konjic, Krškega do Zasavja. Veliko kolegov je iskalo informacije. Kasneje pa je postala to ena naših dejavnosti.

V zadnjem času Slovenci poznajo Orio predvsem po dobrih reklamah. Kaj je danes Oria?

V zadnjem času doživljamo pravo eksplozijo. To nam morda celo škodi, saj bi bil mirnejši razvoj bolj zdrav. Oria je še vedno skupina navdušencev, ki pa ima na voljo sredstva. Ta so na razpolago vsem, ki želijo ustvarjati, imajo podjetniške načrte, ideje. Smo odprti. Ukvarjamo se z eno najdonosnejših dejavnosti danes, računalniškim inženiringom, poleg tega pa še s finančnim inženiringom, uvozom in izvozom ter svetovanjem. Iščemo ljudi, ki so sposobni izvajati posamezne projekte, lahko jim ponudimo našo infrastrukturo, tudi blagovno znamko. Mi že od začetka nismo razumeli računalništva le kot trgovino, prodajo računalnikov, ampak je bila to za nas kompletna ponudba. Prodajo samih računalnikov prepuščamo dealerjem. Zanimivo je, da smo si ime najprej ustvarili v Ljubljani in drugih okoljih, nazadnje so nas priznali tudi doma.

Kakšno je sodelovanje z domačimi firmami?

Doma smo vedno skušali iskati vezi, ki so pripeljale do partnerstva. Tako smo nekatere posle prepustili hišam, ki to bolje obvladajo. Z njimi potem skupaj nastopamo na trgu. Npr. z Zapisom, Tehnico Železniki, A banko, Mladinsko knjigo itn. Oria je v narekovajih veliko podjetje, če upoštevamo, koliko partnerjev imamo. Danes je važno, da si visoko specializiran na svojem področju in da se znaš povezovati.

Oria in Wearnes?

Smo kot muha in slon. Wearnes je ena večjih multinacionalnih korporacij v svetu in ena največjih v Singapurju. Z njim skušamo doseči drugačno tesno sodelovanje. Tako plačujemo računalnike v trdi valuti le do določene višine. Če prodajo povečamo nad to mejo, Wearnes kupuje slovensko robo. Ponujamo jim slovensko vino, izdelke Stola iz kamnika, predvsem pa je zanimiv turizem. Wearnes namerava postaviti v ljubljanski brezcarinski coni skladišče, iz katerega bo šla roba v Italijo, Avstrijo, Švico, Madžarsko in bližnje države. Tudi to je priložnost za Orio. Wearnes se je za to odločil zaradi tega, ker zaupa ekipi v Orii in Sloveniji. Singapurci primerjajo Slovence z Nemci po natančnosti in kvaliteti in s Kitajci po delavnosti.

Kakšen je tvoj način vodenja podjetja?

Oria je v prehodu iz enega načina organizacije v drug. Doslej smo vedno delali skupno, kolektivno, vedno v stikih. Podjetje postaja večje, treba bo pričeti delati drugače. Bistveno za takšno firmo je to, da posamezniki prevzemajo popolno odgovornost za delo, ki ga opravljajo.

Koliko te rešujejo dore zveze v jugoslovanskem prostoru?

Letos smo dolgo časa uspešno delali na tem tržišču, dokler se seveda ni povsem zaprlo. Precej tudi zaradi znanstev. Nasploh je danes pri poslih vse bolj važen osebni ugled tistega, s katerim sodeluješ. Važna je poslovnost, korektnost, saj danes ni mehanizmov, s katerimi bi se zavaroval pred prevarami. Tudi za Slovenijo to velja.

Se Oria res seli v Ljubljano?

Najprej je bilo razmišljanje o tem bolj opozorilo sedanji oblastni garnituri v občini, ki ni ničesar storila, da bo Oria uspela dobiti ustrezne prostore za svojo dejavnost. Drugi dejavnik je telefonija. Ta je v Zasavju katastrofalna, kriminalna. Zaradi slabe telefonije ogromno izgubljam. Firme izgubijo voljo, ko nas kličejo na naše štiri linije, v kratkem naj bi dobili še dve, in marsikdaj zveze sploh ne dobijo. Še bolj pa je pomembno to, da v Zasavju na žalost ni pravega kadra. V Zasavju na primer težko dobiš za delo tehnika, drago ga moraš plačati. V Ljubljani pa dobiš za pol manj denarja za enako delo inženirja. V Ljubljano bomo preselili vodstvo, komercialo, ne bi pa želeli povsem zapustiti Zagorja, Zasavja. Tu imamo precej dobre poslovne stike s podjetji in ljudmi. Vsekakor pa bo v začetku naslednjega leta del Orije v Ljubljani.

Marko Planinc
Foto: Tomo Brezovar

ZASAVC

Žuriramo z ZASAVCEM

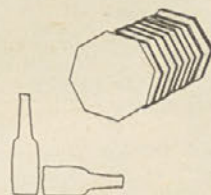

ZASAVC vas vabi na **ŽUR** v dvorano
Delavskega doma v Hrastniku

Dobimo se v petek, 29. novembra ob 18. uri.

NASTOPAJO:

Nastja in Sandra
Manekenska modna skupina Tanye Kenda iz Ljubljane
Play On
Bogdan Barovič

Program: predstavitev novih kaset Nastje in Sandre ter ansambla Play On, manekenska revija izdelkov: erotično perilo Tanye Kenda, usnjeni izdelki Kokalj, klobuki butika Lučka, večerne obleke Duši Ljubljana in obleke Severine Trošt - Šprogar.

Zakaj torej ne v petek, 29. novembra, ob 18. uri v hrastniški delavski dom?

Pridite v dobro družbo, **Žurirajmo skupaj.**

Mestna renta

Prave mestne rente v Sloveniji pravzaprav ne poznamo. To je na Zahodu dajatev, ki obdajuje posebej ugoden položaj nepremičnin v ožjih mestnih središčih ali na posebej ugodnih lokacijah. Nekaj podobnega kot to pa je nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč, ki pa v večini slovenskih občin nikoli ni predstavljalo instrumenta občinske politike razvoja prostora (izjema je občina Krško, kjer bi se lahko zgledovala predvsem Ljubljana in Maribor), saj za to ni bilo niti interesa, niti potrebe. Slednja pa je vse večja od lanskoletne davčne reforme, ko je bila občinam odvzeta možnost vodenja davčne politike prek davkov na različne vrste dohodkov državljanov.

Ob sicer drugačnih (manj obsežnih) nalogah občin v drugih evropskih državah mestna renta skupaj z davki od premoženja in davki na promet nepremičnin predstavlja od 30 % do 60 % občinskih proračunov, pri nas pa je ta delež prav majhen. Samo nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč predstavlja npr. na Vrhniki le 0,03 % občinskega proračuna, v Ljubljani Center npr. 5,2 %, v Krškem, ki je velika izjema pa kar 44,5 %. V Hrastniku je ta delež 6 %, v

Trbovljah 3,8 % in v Zagorju 2,35 %. Zanimiva pa je porazdelitev obremenitev. V Trbovljah plačajo 72 % tega nadomestila pravne osebe in drugo državljanji, v Zagorju je delež pravnih oseb 69 %, v Hrastniku pa kar 100 %. Pri teh deležih so si občine v Sloveniji zelo različne, saj se primer Hrastnika ponavlja še v Dravogradu, Grospljem, Idriji, Vrhniki itd., v Kočevju in Ribnici pa so pravne osebe sploh oproščene plačila nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč, čeprav imajo tam celo tovarne prav v centru mesta.

Nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč bo v času enega ali dveh let tudi v Sloveniji spremenjeno v pravo mestno rento, kjer davčni zavezanci ne bodo več v različnih položajih glede na dejavnost, ki jo opravljajo, temveč bo zanimivejši prostor npr. v mestnih središčih pač treba plačati, če boš hotel biti tam. Mnoge slovenske občine bi lahko izkoristile že obstoječo zakonodajo za ustreznejše usmerjanje uporabe prostora. Ne z administrativnimi predpisi, temveč z davčno vabo.

Janez Kopač

Zasavski izvoz ogrožen

Do zaključka redakcije za to številko nismo utegnili kaj dosti zvedeti o tem, kako naša domača podjetja skušajo kljub omejitvam nadaljevati z izvoznimi posli. V Steklarni in izlaškem Elektroelementu so nam povedali, da so z nekaterimi nemškimi kupci že dosegli soglasje o tem, da bodo carinske stroške prevzeli v celoti, največ kupcev pa predlaga, naj bi vsaka stran poravnala polovico izdatkov. To bo sicer za nekaj odstotkov podražilo steklo in elektroelementove izdelke, toda vsaj kolikor toliko nemoteno prodajo so si s tem le zagotovili. V hrastniškem Sijaju so začasno prenehali izvažati v Nemčijo, lahko pa da so v tem času že dosegli soglasje s svojimi nemškimi kupci o poravnavanju carinskih stroškov.

V zagorski Lisci so se za izvozne potrebe odločili povsem normalno delati vsaj do konca tega meseca, v vmesnem času pa sevniško vodstvo podjetja skuša ugotoviti skupaj z vsemi tujimi odjemalci v Evropski skupnosti, kakšni so njihovi predlogi glede nadaljnjih poslovnih stikov.

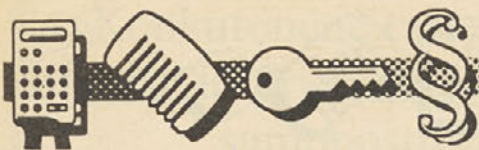
Precej manj težav s prodajo svojih izdelkov imajo v trboveljski Mehaniki. Z nemškimi partnerji jih vežejo kooperacijske pogodbe, za katere sodijo, da bodo ostale tako trdne, kot so zdaj, ali pa tudi ne. Sicer pa ta čas največ izvažajo na Tajsko Malezijo, Egipt, kažejo se jim dokajšnje možnosti v Turčiji, in še kje. Kjerkoli smo se zanimali za možnosti neoviranega nadaljnega izvoza v Evropo, so nam povedali, da bodo več vedeli v bližnjih prvih decembrskih dneh.

M.V.

POTROŠNIŠKO OGLEDALO

Cene, dne 19. in 20.11.1991

	PRODAJALNA	Olje Zvezda 1 l	Moka Tip 500 1 kg	Sladkor 1 kg	Jajčne testenine 1 kg	Riž 1 kg	Sir Edamec 1 kg	Kava Barcaffè 100g	Radenska 1 l	Prašek Persil 3 kg
ZAGORJE	Diskont Izlake	64,00	18,10	41,80	52,40	77,60	277,90	56,20	17,30	411,60
	Emona Zagorje	-	20,10	60,30	81,00	-	-	-	18,60	411,70
	KZ Zagorje	74,90	20,60	44,10	30,80	67,10	301,60	46,70	18,30	-
	Potrošnja posl. Kisovec	69,80	18,50	46,50	82,20	47,30	307,50	44,90	19,10	425,70
	Čop - Podkum	69,00	20,00	47,80	66,00	57,00	238,00	46,80	18,60	427,00
TRBOVLJE	Diskont Trbovlje	-	17,36	46,50	79,40	61,70	-	-	19,50	489,45
	Merx	69,90	18,55	50,80	84,00	86,10	245,40	62,20	19,10	515,70
	Pj - Izbira	70,40	18,50	49,80	86,20	55,40	294,40	61,20	21,10	418,00
	Cesar	73,40	18,50	56,80	69,20	48,10	285,00	58,00	20,60	524,50
HRASTNIK	Merkator Diskont Hrastnik	61,80	17,40	42,80	78,00	57,50	-	46,10	16,30	-
	Emona	70,00	19,10	42,40	42,30	62,70	285,80	45,00	18,60	575,60
	Merkator Steklama	73,00	18,50	48,50	43,70	46,30	285,80	45,20	17,90	453,60
	Jazbec	71,00	20,70	48,00	64,00	41,00	288,00	48,00	18,50	366,00
RADEČE	Merx Radeče - Diskont	77,00	19,50	46,90	62,20	77,00	-	55,50	18,00	515,70
	Merx posl. Njivice	69,90	18,50	50,80	82,80	86,10	307,50	62,20	19,10	342,10
	Kolenc	69,00	-	47,00	-	-	-	41,00	19,00	399,00
LITJA	KZ samopostrežna	74,40	18,50	58,50	60,60	81,20	307,00	44,80	21,00	411,70
	Merkator-Golovec samop.	69,90	20,60	58,60	60,60	81,20	309,50	44,80	20,70	411,70
	Emona Market	78,00	19,10	60,30	82,80	82,30	307,50	-	21,50	411,70
	Diskont Litija	68,20	23,70	53,60	86,00	73,10	282,90	41,70	18,40	373,60
	Erjavec-Smartno pri Litiji	77,50	18,50	55,20	58,80	54,00	-	57,00	19,95	-

Vlada na Bogenšperku

V tretje gre rado in tudi tretji datum za sejo vlade na gradu Bogenšperk se je pokazal kot pravi. Po dveh odpovedih je Lojze Peterle vendarle zbral svoje ministre na tem, nekdanjem Valvasorjevem gradu. Delovni del srečanja je bil kratek, na njem pa so za 15 odstotkov pocenili uvožene avtomobile. Mnogi so mislili, da bodo sredi Slovenije podražili bencin, vendar je to vlada storila šele nekaj dni kasneje. Peterle je veliko govoril o poldrugem letu dela te vlade in za razliko od kritikov nanizal cel kup uspehov – no, ali pretiravajo kritiki ali on, o tem se odločite sami. So pa visoki gostje izpili prenekateri kozarec – menda so zalili tudi dva Abrahama – in slišali prenekatero pesem. Peterle očitno ni bil najbolj pevsko razpoložen, so pa pevcem po dobrodošlici s soljo in žganjem pritegnili kulturni Capuder, šolski Vencelj in delovna Puharjeva.

R.R.

Iskra Semicon

Konec oktobra in v začetku novembra je kar precej delavcev Iskre Semicon iz Trbovelj ostajalo doma. Med mnogimi, ki so tam zaposleni, se je začel porajati dvom o tem, ali bodo morda v kratkem času t.i. presežek, kar je v današnjih razmerah povsem upravičeno. Vendar ta začasni zastoj proizvodnji le ni bil kritičen, kot je morda kazalo navzven. Bil je le posledica zastoja v dobavi repromateriala. Tudi sicer v Iskri Semicon terminologija ne pozna splošno znanega izraza na čakanju. Vse te izostale delovne ure in dneve bodo zaposleni pošteno vrnili, predvsem pa ni nikakršne bojzani, da možnosti, oziroma dela za to ne bi bilo. To naj bi se zgodilo že kar v prvih mesecih prihodnjega leta. Sicer trenutno vseh 405 ljudi, kolikor je zaposlenih v Iskri, dela s polno močjo v treh izmenah. Pa še tale podatek: v normalnih razmerah so pri polni zaposlenosti potrebovali za petdeset ljudi nadur ...

B.M.

Zagorski koledar

Zagorska SDP skupaj z godbeniki in Delavskim domom nadaljuje akcijo: domači kraji na domačih koledarjih. Vsebinsko koledarjev 91 je bila zagorska pokrajina skozi čas, za leto 92 pa je na vrsti Zagorje skozi čas – 130 let zagorske godbe. Povpraševanje po sorazmerno ličnem koledarskem izdelku iz Toriževih delavnice je neverjetno veliko, saj koledar prinaša nekaj znanih ali manj znanih fotografij strumnih mož, instrumentov, zanesenjaško zasranjih obrazov in drugo dokumentarno gradivo.

N.R.

Kolonija in dediščina

Skrb za ohranjanje kulturne dediščine je stalna naloga Zveze kulturnih organizacij Litija že vrsto let. S svojimi akcijami na temo osvešča posameznike in družbo kot celoto k ohranitvi starih običajev, pesmi, predmetov. S pobudo o organizaciji delovnega srečanja slikarjev, ki je bilo konec septembra v Jevnici pod vodstvom Pavla Smoleja in s pomočjo krajevne skupnosti in kulturnega društva Jevnica, pa je posegla tudi na področje ohranjanja ruralne (kmečke) arhitekture in arhitekturne tipike podeželja.

Na srečanju se je zbralo 17 slikarjev iz različnih krajev Slovenije, ki so po izboru akademskega slikarja Jožeta Megliča pustili 23 del z upodobljeno kmečko arhitekturo. K temu pa je treba dodati še 60 fotoposnetkov in diapozitivov obravnavanih objektov, ki jih je naredil arhitekt Milan Ropret.

Ves ta sklad, ki je nastal, je lahko strokovna osnova za uveljavljanje lokalne arhitekturne tipike pri novogradnjah.

Prva je sklad izkoristila SKZ – LS Litija, ki je v okviru prireditve V hvaležnost jeseni konec oktobra pripravila okroglo mizo z naslovom Podeželje, ki jo je prav tako vodil Pavel Smolej.

Na osnovi narejene analize principov, ki pomenijo lokalno arhitekturno tipiko, je bil sprejet dogovor s predstavniki izvršnega sveta občine, da je potrebno pričeti v okviru upravnih organov s strokovnim svetovanjem na terenu, saj je ohranitev lokalne tipike prostora pomembna v razvoju turizma kot gospodarske panoge, prostor pa je bistveni element državnosti.

R.M.

Zlate vrtnice in pekoča kopriiva

Turistično društvo Trbovlje je v sodelovanju Hortikulturnega društva Trbovlje v petek, 15. novembra v hotelu Rudar pripravilo srečanje turističnih in hortikulturnih delavcev občine Trbovlje. Ocenili so letošnjo akcijo ocenjevanja urejenosti parkov, nasadov, okolice hiš, ocvetličanja oken, balkonov, pa tudi urejenosti kraja po komunalni plati. Prikazali so tudi barvne diapozitive. Na temelju zbranih ocen so letos že tretjič po vrsti podelili zlate vrtnice za najbolj urejene okolice hiš in nasadov. Prejeli so jih: Majda in Albin Polc, Marija in Damjan Goričan in Rozi ter Ivo Zupan. Pisna priznanja za lepo urejeno okolico hiš pa so prejeli Marjana in Alojz Vajdič, Berta in Drago Aškerc in dr. Terezija in Janez Hernalc. Pekoča kopriiva so letos namenili Strojni tovarni Trbovlje. Na prireditvi so sodelovali še učenci Glasbene šole Trbovlje in moški oktet Svobode I iz Hrastnika.

T.L.

Tržnica kot Slovenija

Trboveljska tržnica postaja vse bolj podobna Sloveniji. Na njenem severnem delu se prodaja čuda djetji fri robe, na jugovzhodu in jugu dobiš tekstila, jopičev in domače produkcije kolikor češ. Glavne poti so na Zahodu, vino točijo pri Čerugatu na vzhodu, na sredini, kjer naj bi bilo življenje in radost pa postavajo osamelim prodajalci sadja in zelenjave. Na sredini Slovenije pa je Zasavje.

A.G.

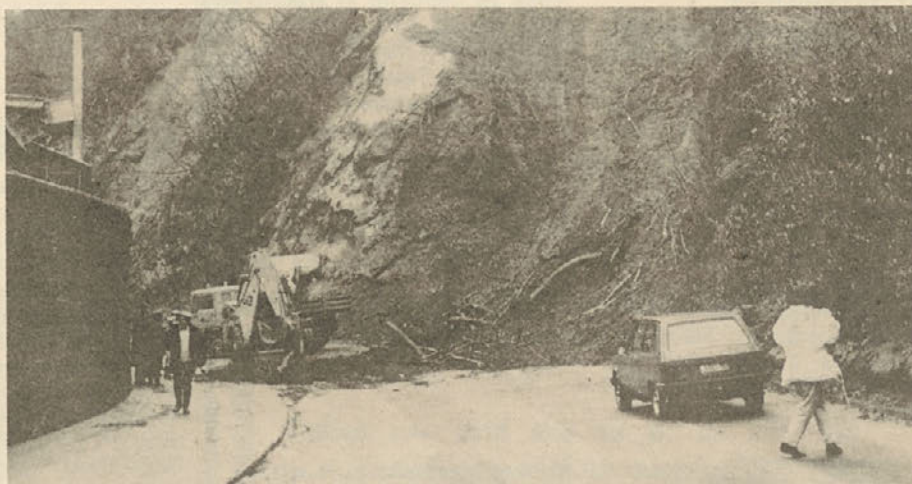

Foto: Tone Podbevšek

Plazovi v Zasavju

Neurje je prejšnji teden povzročilo precej škode predvsem na cestah. Plaz, ki se je utrgal pri trboveljski Cementarni (na sliki), je prejšnji četrtek za celo dopoldne prekinil promet mimo cementarne, v petek pa je poškodoval še sto metrov mazutovoda. V Cementarni so morali zaradi tega ustaviti proizvodnjo. V zagorski občini je plaz v Borovaku zasul cesto, v Spodnjih Zavinah pa je poškodoval vodovod in ogrozil daljnovod. Neurje je spodjedlo tudi cesto Čemšenik – Kotredež, na cesti Hrastnik – Zidani most pa je Sava zalila podvoz.

M.P.

MALI OGLASI še naprej zastoj.

Mali oglasi v Zasavcu bodo še naprej zastoj. Izpolniti morate le priloženo naročilnico in jo poslati do 10.12.1991 na naslov Uredništva Zasavca, Cesta zmage 33, 61410 Zagorje ob Savi. Opozorimo naj, da bomo objavili le male oglase, kjer bo dopisan točen naslov pošiljatelja, saj lahko sicer pride do nepotrebnih zlorab in morebitnih neveselosti. Prosimo, da ne pišete več kot 20 besed. Pa še to: reklame in nekatera povabila, ki so obvestila, med malimi oglasi ne bomo objavljali. Omrežne skupine 0601 ne pišemo posebej, skupino omenjamo posebej le takrat, ko je ponudnik iz druge omrežne skupine.

POHIŠTVO

OMARE za dnevno sobo ugodno prodam. Tel.: 73-884.

GARAŽE, HIŠA

PRODAM garažo, nedograjeno, v Okrogarjevi koloniji. Tel.: 63-272.

ZIDANO garažo na Ribniku ugodno prodam. Tel.: 24-802.

GARAŽO, zidano, pri Okrogarjevi koloniji, prodam. Garaža stoji kot samostojni objekt ob asfaltni cesti, 5 min. (peš) iz centra. Tel.: 62-038.

ZAMENJAM samostojno pritličje dvostanovanjske hiše, 65 m², klet, garaža 600 m² zemlje, možna obrt v Litiji, za bivalni vikend ali manjšo hišo v Zasavju. Tel.: (061) 882-312.

AVTOMOBILIZEM

PRODAM vozen neregistriran Z 750, letnik 1978. Tel.: 75-288.

POCENI prodam nove gume s platišči za Z 101. Tel.: 71-853.

PRODAM kombinirani prtljajnik za Nissan - Micra. Tel.: 22-768.

R4 TL letnik 83, registriran do 5/92 prodam ali zamenjam za videokorder. Tel.: 63-406.

PRODAM Z 101 letnik 80, registriran 5/92, cena 1850 DEM. Tel.: 21-881.

PRODAM avto Citroen super 1,3 GS, letnik 1979, registriran do 2/92. Tel.: 23-695.

OPEL KADETT 1,3 S, letnik 86, prodam za 12.000 DEM. Tel.: 42-484.

MOTORJI

PRODAM APN 6, letnik 87, zelo dobro ohranjen. Tel.: 41-340.

UGODNO prodam KAWASAKI GPZ 500 R, letnik 86. Tel.: 77-164.

PRODAM Avtomatik A3MS, letnik 88, ohranjen za 15.000 SLT na 2 obroka; Roman Stopinšek, Ul. prvoborcev 12, Hrastnik.

ZAPOSLITEV

IŠČEM zaposlitev - redno, lahko tudi začasno. Imam trgovsko šolo in pet let delovnih izkušenj. Tel.: 42-000.

INŠTRUIRAM matematiko in fiziko za osnovne in srednje šole. Tel.: 21-793.

INŠTRUIRAM francoščino za vse stopnje. Tel.: 41-299.

IŠČEM zaposlitev, imam končano šofersko in avtomehanično šolo. Tel.: 63-335.

ŽIVALI

PRODAM breje ovce. Alojz Grahek, Gore 15, Dol pri Hrastniku.

PRODAM himalajske perzijske muce z rodovnikom. Tel.: 42-251.

PRODAM leglo lovskih terrierjev odličnih staršev, starih 2 meseca. Stane Herle st. Potoška vas 33/a, Zagorje. PRODAM leglo pritlikavega srebrnega kodra odličnih staršev. Tel.: 61-519.

APARATI

AVTORADIO s kasetami in klavirsko harmoniko Weltmeister (48 basov, 3 registre), novo, prodam. Tel.: 42-011.

KNJIGE

ZELO poceni prodam osnovnošolske in srednješolske knjige. Več po telefonu. Tel.: 61-538.

ZELO poceni prodam razne italijanske knjige, slovnico in razna berila za literarno mapo. Tel.: 61-538.

RAZNO

CITY BIKE, moški, 18 prestav, malo rabljen ugodno prodam. Tel.: 22-300.

ITALIJANSKI kombinirani otroški voziček znamke PEG v pastelnih barvah, dodatno opremljen, skoraj nerabljen, ugodno prodam. Tel.: 61-474.

PRODAM kompresor 480 litrov. Ostalo po dogovoru. Tel.: 21-881.

PRODAM igrico in računalnik Nitendo. Tel.: 77-196.

NAD Trbovljami - OSTENK prodam zazidljivo parcelo 1500 m², z gradbeno dokumentacijo in odkopom. Tel.: 25-536.

PRODAM kletko za 120 koši - nesnic. Tel.: 42-332.

V MALKOVČU prodam vinograd z zidanico, elektriko in vodo v zidanici, vodovod napeljan do sredine vinograda. Tel.: 24-789 ali 23-667

OBVESTILA

ZAVOD ZA ŽIVINOREJO IN VETERINARSTVO CELJE
PE ZASAVJE - IZLAKE 48

Veterinarska postaja Izlake obvešča vse lastnike živali, da od 1.11.1991 dalje oddajo naročila za zdravljenje živali na CENTER ZA OBVEŠČANJE TRBOVLJE, tel.: 985, kjer dobijo tudi vse informacije o dežurnem veterinarju.

Ženske - mlade in manj mlade, če hočete ostati vedre, mlade in močne tudi v teh kriznih časih, pridite na ure telovadbe vsak ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure v prostore TVD Partizan.

Vaditeljica
Marjana Bolte

IZ ZAGORSKE KNJIŽNICE:

Seznam novejšje literature o podjetništvu

BERNOT, Natan: Podjetništvo, naloge in odgovornost podjetniškega vodenja; Bi torej radi uspešno prodajali; CROSBY, Philip B.: Kakovost je zastoj

GORG, Bernhard: Prihodnost menedžerjev, menedžerji prihodnosti; Kako postati podjetnik, kako uspešno poslovati; Kako ustanoviti malo podjetje

KAVČIČ, Bogdan: Sodobna teorija organizacije; Komentar zakona o podjetjih

KOP, Ivo: Varovanje in zaščita poslovnih tajnosti KOVAČ, B.: Uvod v podjetništvo

KROPIVNIK, Rudi: Trg in Evropa 1992 MOŽINA, Stane: Vodenje podjetja; Neorganizirani vodja

PIVKA, Hilda Marija: Pravna ureditev kapitalskih družb in povezanih podjetij

PRETNAR, Stojan: Oris primerjalnega trgovskega prava; trgovinske družbe

ŠKERBIC, Majda: Ekonomika podjetja VALENTINČIČ, Jože: Demokratično vodenje skupine

WHITLOCK, Charles R.: Menadžment u akciji ŽNIDARŠIČ - Kranjc, Alenka: Kako kupiti podjetje

BELAK, Janko: Podjetniško planiranje

NAROČILNICA za brezplačni mali oglas.
ZASAVC NO 7

Tekst:

.....

Moj naslov:

.....

Število objav: 1, 2, 3 (obkroži)

Naročilnico oddajte najkasneje do 10.12.1991.

Konkurenčne cene, bogata
izbira in prijazna postrežba v
samopostrežni

trgovini z mešanim blagom

NAŠ MARKET

Peter Kolander

61420 Trbovlje, Šuštarjeva 42

tel.: (0601) 24-350

ODPRTO: NON – STOP od
7.00 – 19.00

ob nedeljah in praznikih
od 8.00 – 12.00

MIKLAVŽ, BOŽIČEK in DEDEK MRAZ
vas vabi

v prodajalno **Miki** v Zagorju

in

v prodajalno **pika** v Kisovcu

KJER LAHKO PO UGODNIH CENAH
IZBIRATE:

- otroške hlače, majice, trenerke
- bunde in smučarske pajace
- igrače
- šolske potrebščine

Ob nedeljah in praznikih nas lahko
pokličete:

Zagorje 61-851
Kisovec 71-898

GORENJE COMERCE Elektro servis

Pooblaščenca prodajalna GORENJA

vam ponuja prodajni program:

- bela tehnika
- akustika
- mali gospodinjinski aparati
- nakup rezervnih delov
- servisiranje na domu

**Možnost nakupa na kredit
ali na tri čeke.**

naš naslov: Ul. 1. junija 4, Trbovlje,
telefon: 0601/24-284

**PRIDITE
NE BO VAM ŽAL**

Člani sekcije avtoremontne dejavnosti
pri Obrtni zbornici Zagorje obveščajo
vse občane, da imajo na razpolago
odpadno motorno olje.

Kogar zanima odjem olja tekom celega
leta, naj se javi.....

OBRтна ZBORNICA ZAGORJE,

Kidričeva 3 (poleg trgovine ŽIVA)
ZAGORJE, tel.(0601)61-123

Trgovina z mešanim blagom

Tonca Količ

Posetje, Trbovlje
telefon, fax: 0601/22-309

**Pridite v našo trgovino,
pričakujemo vas:**

od 7.30 do 18.30 ure
nedelja in prazniki od 8.00 do 12.00 ure

Gostišče **MIE^DII JA** restavracija

Vabimo vas vsak dan od 6. do 22. ure,
ob praznikih in nedeljah
od 10. do 22. ure v

MIE^DII JO

kjer vas bomo postregli z veliko izbiro jedi
po naročilu, italijanskih, ribjih jedi,
pizze in domače kolone ter sladice
po ugodnih cenah.

Za aperitivu vam postrojemo z domačo **MEDICO.**

tel.: 61-269, Kidričeva 4

MIE^DII JA Zagorje

Podjetniki in glasbeniki za begunce

Bil je hladen, jesenski, malodušen četrtek. Z Menči Klančar sva skoraj istočasno vstopila v dvorano, KRC Hrastnik. Bila je še prazna, tehniki so opravljali svoje delo, stoli so bili že razporejeni.

Ko je prispela še Ida Baš, so ure tekle kot minute. Preverjali smo, kdo pride, koga ne bo in zakaj, kakšen bo vrstni red, kako si bomo voditelji razdelili delo.

Dvorana je bila polna v nekaj minutah, saj so že v predprodaji prodali 600 vstopnic. Pri vratih, kjer so jih še prodajali, pa je bila gneča. »Bravo, Hrastničani, bravo, Zasavčani. Lepa gesta je bila, da ste se dobrodelne prireditve za hrvaške begunce udeležili v tako velikem številu ter finančno in moralno pomagali.«

Prelepo je bilo začeti s skupino Ritmo Loco. Po hrvaškem Band Aidu so ugasnile luči, na odru so gorele tri sveče, Ritmo Loco pa so zapeli Ave Marijo. Topel in iskren aplavz je bil jamstvo za uspel večer, pa čeprav se po jutru dan ne sodi.

Prav je bilo, da je bil prvi naš, Aleksander Jež.

Tudi on je imel malce treme. Bil je pač prvi, to je ponavadi za izvajalce najtežje. Požel je aplavz, topel sprejem, in led je bil prebit.

Foto: Branko Klančar

Kako je preko 800 obiskovalcev sprejelo nastop naslednjega, Božidarja Wolfanda, verjetno ni potrebno predstavljati. Dvorana je pela z njim Koliko solz in Angel varuh.

Tudi ostale manj znane slovenske izvajalce so obiskovalci sprejeli, kot da jih prav dobro poznajo in kot da so bili že velikokrat med njimi. Pidži, pravijo mu country fant, je s svojo šofersko dobera ogrel občinstvo. Potem pa smo prišli do trenutka, ko smo se morali znajti, kajti izvajalcev, ki bi morali po

dogovorjenem urniku nastopiti, še ni bilo. Bil pa je profesionalno pripravljen, tako kot vedno, mojster Debevc. Slovenski Dior mu pravijo, saj je v dolgih letih samosvojega nastopanja na manekenskih deskah pokazal in dokazal samosvojost, izviračnost v oblikovanju modnih modelov.

Drug za drugim so izvajalci presenečali obiskovalce, pa tudi obratno. Pop Design so prišli nenapovedano, obiskovalci pa so jih le težko pustili z odra. Kako je bilo ob nastopu Zdravka Škenderja, se ne da opisati. Prispel je iz Šibenika, po celodnevni mučni in težki vožnji. Prišel je, kljub vsem tegobam, ki so ga spremljale. Vse je pravzaprav v imenu nastopajočih povedal on: »Srečen sem, da ste iz Slovenije izgnali agresorja, in upam, da ga bomo iz Hrvaške prav kmalu tudi mi.«

Zapel je pesmi, ki izražajo žalost in ljubezen, veselje in sovraštvo do nepravičnega. In namesto treh pesmi jih je bilo pet – pa bi jih lahko bilo še več, a kaj ko je čas tekkel.

Nastopali so še: Vlado Kalember, Janko Krajnc, Gambrinus band, Globus Band, Duo Prestige, Miran Zadnik, Bratje iz Oplotnice, seveda pa so velik delež prispevali tudi Ritmo Loco s kar šestimi pesmimi.

Bilo je prelepo. In tako bi se tudi končalo, če ne bi mnogi najmlajši kljub pozni uri še vedno vztrajali in upali, da pride tudi Tajči. Obljubila je, da pride, tudi iz Novega mesta, kjer je nastopala popoldne, so potrdili, da je od tam odšla – a žal je v Hrastnik ni bilo. Škoda.

Luči so se prižgale, ljudje so po treh urah in 20 minutah zapustili športno dvorano kulturno-rekreacijskega centra v Hrastniku.

Resda so svoj nastop odjavili oziroma niso uspeli priti Mišo Kovač, Jasna Zlokič, Dušan Uršič in duo Jocker. A vseeno. Tisti, ki so bili, so dali več, kot zmorejo.

Da je temu tako, bodo, upajmo, potrdili ljudje, ki vsak dan živijo z nami, in ki jim je bila prireditve namenjena; potrdili pa so tudi nastopajoči, ki takšnega sprejema pri občinstvu ne pomnijo v vsej svoji dolgoletni glasbeni karieri. In kot je dejala Ida Baš: »Kar strah me je, kako bo jutri v Mariboru, saj se Hrastnik ne more več ponoviti.«

Foto: Branko Klančar

Bogdan Barovič

Igra Zasavski tolar se je iztekla

Zadnje iskanje zasavskega tolarja je bilo pravično končano. Našel ga je namreč eden tistih, ki mu je ZASAVČEV TOLAR prejšnjikrat le za las ušel in je že takrat pokazal res dobro znanje o Zasavju. In dokazal, da ZASAVCA res bere, ne pa da ga ima pri sebi le za iskanje tolarja. Zadnji, šesti zlatnik Ljubljanske banke, Zasavske banke, d.d. je dobil Anton Juvančič. Iskanje je tokrat vodila in uganjevalcem pomagala Karmen Cestnik. V tričetrt ure je sprejela dvajset tekmovalcev in do tolarja je porabila 28 vprašanj. In takih iger bo lahko še veliko, saj Zasavčani Zasavje slabo poznajo.

Na fotografiji: glavni Zasavc Matjaž Švagan, glavni radijec Marjan Frol, glavni bankir Zdenko Fritz, nagajenec Anton Juvančič, povezovalka Karmen Cestnik in odgovorni radijec Aleš Gulič ob zaključku akcije Zasavski tolar. A.G.

Nova nagradna igra

Marke za znanje

Tokrat pričenjamo z novo nagradno igro Zasavca, Ljubljanske banke d.d. Zasavje in Radia Trbovlje.

V njej lahko sodelujete vsi bralci Zasavca, ki znate pravilno odgovoriti na nagradno vprašanje iz Zasavca. Odgovor za prvo nagradno vprašanje pošljite do 10. decembra na naslov Zasavca (Cesta zmage 33, Zagorje). Izirabali bomo dva bralca s pravilnim odgovorom in ju povabili na radijski dvoboj v studio Radia Trbovlje. Obema bodo pomagali poslušalci, odgovarjala pa bosta na različna vprašanja, povezana z Zasavcem.

Zmagovalec dobi - kaj še dobi?

Zmagovalec dobi obveznico občine Trbovlje v vrednosti 200 nemških mark. Za eno »fasngo« bo, kajne?

Današnje vprašanje:

Kaj je doslej napravil republiški poslanec Slavko Kmetič za Zasavje? (odgovor boste našli tudi v eni izmed številčk Zasavca)

Odgovor: _____

Kratke glasbene

V petek, osmega novembra, je zasavski klub Mesečina praznoval svoj drugi rojstni dan. Neverjetno, kako hitro mineva čas! Zdi se, kot da smo se še pred kratkim spraševali, le kaj da bo v tisti čudni zgradbi v Bevškem.

Obletnico so proslavili slovesno.

V soju žametnih luči in v omami na trenutke zelo prijetne glasbe je pijača veselo tekla po grlih.

V tako razpoloženje je s svojim nastopom vskočil znanec z RADIA GA-GA, Sašo Hribar.

Praznovanje rojstnega dne kluba Mesečina se je končalo v zgodnjih jutranjih urah.

Glasbena šola Trbovlje je za učence šol s prilagojenim programom letos že tretjič pripravila nastop učencev glasbene šole, v svojih prostorih pa še predstavitveni program šolanja mladih glasbenikov za učence osnovne šole. Nastopili so učenci pihalnega in trobilnega oddelka ter učenci oddelka za sintesizer.

Letos obiskuje trboveljsko glasbeno šolo 276 učencev v šestih letnikih in vseh oddelkih. Še v letošnjem šolskem letu naj bi vnovič pričel delovati harmonikarski orkester, v načrtu pa imajo tudi vnovično ustanovitev mladinske pihalne godbe.

Leto dni bo kmalu od drugega nastopa skupine Laibach v svojih krajih. Te dni se odpravljajo v London, kjer bodo nadaljevali projekt Kapital. Na plošči v sklopu tega skupnega dela NSK bodo tudi posnetki z njihovega lanskoletnega koncerta v elektrarniški Borziki halli.

Koncert iz naših krajev je sicer dejavnost Radia Slovenije, ker pa pridejo 7. decembra v Hrastnik, jih omenjamo na tem mestu. Nekateri bo privabila humoristka Iča, druge humoristka številka ena iz Hrastnika, tretje kvartet Ajda, ki se je preimenoval v kvartet PLAVICA.

Zadnje nedeljo letošnjega poletja so prizadevni vaščani vasi Razbor pod Lisco organizirali tekmovanje harmonikarjev. V treh starostnih skupinah se je zvrstilo enajst harmonikarjev iz bližnje in daljnje okolice. Najmlajši je imel 13, najstarejši pa 68 let. Ta je igral na štiri leta starejšo frajtonerico. Harmonikarje so ocenjevali poslušalci in strokovna žirija.

Po tekmovalnem delu je prireditev popestrila pogumna harmonikarka iz Sevnice z nekaj melodijami. Nagrajena je bila s šopkom in burnim aplavzom.

Lestvica Zasavca in Radia Trbovlje

Poslušali jo boste lahko v sobotnem glasbenem popoldnevu na Radiu Trbovlje v soboto, 7.12.1991 ob 16. uri.

1. Unforgettable	Natalie and Nat King Cole
2. Angel varuh	Božidar Wolfand Wolf
3. Calling Elvis	Dire Straits
4. Svobodno sonce	Slovenski Band Aid
5. Everything I do I do it for you	Brian Adams
6. Sedem dni	Pop Design
7. Bambolea	Gypsy Kings
8. Svetilnik Ljubezni	Čuki
9. The show must go on	Queen
10. Na vrhu nebotičnika	U'reau

Nagrajenska Zasavca: Barbara Jenko, Sp. Izlake 15, 61411 Izlake.

Glasujem za:

Moj naslov:

Predlog:

Kupončke nalepite na dopisnico in pošljite na Radio Trbovlje, Trg Svobode 11a, Trbovlje.

Abonmajsko zakulisje

Gledališki abonmaji imajo v Zasavju že dolgoletno tradicijo: kar je res, je res!. Organizatorji abonmajev so različni – v Hrastniku ZKO in KRC, v Trbovljah ZKO, v Zagorju Delavski dom. Le-ti pred vsako novo sezono zberejo gledališko ponudbo poklicnih in nekaterih drugih gledališč in izbor ponudijo svojim abonentom. Žal pa se pogosto zgodi, da ponudijo eno, gledalci pa potem vidijo drugo ali tretje. Da je tako, so seveda objektivni in subjektivni razlogi. Naj navedemo nekatere:

- na začetku sezone, ko različne komisije izbirajo predstave, imajo običajno v rokah le skromne programske brošure gledališč, kjer je skopo podana vsebina gledaliških komadov, avtor in režiser. Tem podatkom dodajo posamezniki še svoje vedenje o stvarih in začne se kupčija v stilu mačka v žaklju;

- že na začetku sezone se zgodi, da zaradi različnih okoliščin gledališča načrtovan komand izločijo iz programa. Bore malo pomaga, da si organizatorji podeželskih abonmajev pulijo lase; gledališka mašinarija je tako odločila in konec besede;

- sodobno gledališče ni gledališče preprostih zaves in skromne luči. Scenografija postaja vse bolj mogočna, bleščeča, težka, svetloba zapletena in pomemben nosilec gledališkega izraza. In tako se rodijo negostujoče gledališke predstave, saj naši odri po tehniki niso od danes, pač pa izpred trideset let, pa tudi prevoz obavne scenografije je iz dneva v dan dražji;

- gledališča si iz reportoarnih potreb včasih izposodijo igralce, zato so pri načrtovanju gostovanj odvisni od igralčevih prostih terminov, saj morajo le-ti svoje delovne obveznosti opraviti najprej doma;

- roki premier so v matičnih gledaliških okvirno določeni, a organizatorji abonmajev za te roke ne vedo natančno, zato včasih decembra načrtujejo predstavo, ki bo premiero doživela šele maja, ko je zasavske obiskovalce že težko spraviti v dvorane;

- do programskih sprememb prihaja tudi zaradi bolezni v ansamblu, zaradi sodelovanja na gledaliških srečanjih, festivalih, gostovanjih v tujini in podobno. Naša gledališča postajajo najboljše v Evropi, zato naj podeželje malo potrpi, menijo nekateri;

- tudi na finančno plat ne smemo pozabiti. Nekatere predstave so zaradi vsega zgoraj navedenega tako zasoljene, da si jih zasavski organizatorji gostovanj ne morejo privoščiti. A tudi to bi se morda uredilo, če bi bilo v Zasavju več abonentov, kot jih je: v Hrastniku jih je 130, v Trbovljah 201, v Zagorju 140. Kje so časi, ko so bile dvorane razprodane! Socialna in duhovna beda trkata na vrata! Med abonenti je menda zelo malo prosvetnih delavcev ...

Cenjeni bralci, navedli smo le nekaj razlogov, zakaj prihaja do programskih sprememb, a gotovo nismo navedli vseh. Kljub vsemu pa bodite prepričani, da boste tudi v tej sezoni v okviru gledališkega abonmaja v vašem kraju lahko videli najboljše, kar je možno. Organizatorji se namreč bojijo, da bi vas zgubili, saj ne bi radi, da bi se ta prisrčna zasavska mesta spremenila v gledališko puščavo. Litija menda že postaja ...

Nande Razboršek

Prekratek dan Ide Virt

Ko sva se z Ido po telefonu dogovarjali za kratek klepet, sem se prepričala, da tudi ona sodi med ljudi, ki bi dan za nekaj ur radi raztegnili. Seveda me ni zavrnila, le preden sva se dogovorili za uro, je skozi misli potoval dolg urnik glasbene pedagoginje, zborovodkinje, ljubiteljice gledališča, gospodinje, žene, matere, babice.

Ida Virt je glasbeni pedagog. Poučuje na trboveljski glasbeni šoli. V Ljubljani je na akademiji študirala klavir in muzikologijo, študij pa je nadaljevala na znanem Orffovem inštitutu v Salzburgu. Na tej visoki šoli je po končanem študiju tudi predavala. Tu se je seznanila s posebno pedagoško zvrstjo, povezano s prakso, kar je po vrnitvi prenesla v naše osnovne šole. Otroci so bili nad novostjo navdušeni, prepočasen razvoj osnovnega šolstva, v katerem tudi pogojev za novosti ni bilo, pa je idinemu zanosu rezal peruti. Odločila se je za poučevanje na glasbeni šoli, kjer uči klavir, ima pa tudi skupino malih šolarjev, ki se seznanjajo z Orffovim instrumentarjem, petjem in plesom. Vodi tudi seminarje in aktivne za učitelje glasbe po vsej Sloveniji.

Velika ljubezen Ide Virt je gledališče. Še majhna deklica je bila, ko je že pela v zboru pri svojem očetu Jožetu Skrinarju, pod vodstvom učiteljice Geni Rak pa je uživala na odru. Poje še vedno, igra pa ne, ker za to ni časa. Ker pa ve, da otroci v mladinskem pevskem zboru, ki ga vodi, tudi radi nastopajo, jim je to svojo ljubezen do gledališča vtila z občasnimi uprizoritvami scenskih del. Dvakrat so že pripravili spevoigre, sedaj pa že drugo mladinsko opero. Prva je bila Šivičeva Kaznovana radovednost, ki je v Trbovljah doživela prazvedbo, druga pa je Gobčeva Trije fantje muzikantje, s katero nastopajo po vsej Sloveniji.

Pot Ide Virt je služba, dom, zbor, dom. Tu pa ji zmanjka časa za obisk gledališke predstave, koncerta – in predvsem tega ji manjka. Za to, da je uspela na svoji poklicni poti, pravi, da se ima zahvaliti materini strogosti, ki je dosledno spremljala glasbeno pot svojih otrok. Sama pri svojih hčerah ni bila tako dosledna, za kar ji je žal, ljubezen do glasbe pa je dala tudi njima, kar sta obe sprejeli in plemenitila še naprej. O svojem ljubiteljskem delu pravi, da bi morala vodstvo mladinskega pevskega zbora prepustiti komu drugemu, kar bi bilo po njenem dobro za zbor in zanjo. Ne, ni utrujena in vedno bo rada delala z mladimi. Meni pa, da nova metla drugače pometa, sama bi se tudi rada spoprijela s kakšno novostjo. Vedno v gibanju, vedno z novo željo proti novim ciljem.

Ivana Laharnar

ZABEL *leženo*

Hrastnik

Glasbena šola v Hrastniku se je lotila PREDSTAVITVE AMATERSKIH DEJAVNOSTI za učence predmetne stopnje. Predstavili jim bodo ženski pevski zbor z Dola pod vodstvom Elze Jakšič in pihalni orkester z Rudnika pod taktirko Vanje Tomca. Nastop bodo seveda komentirali, učenci pa bodo ob tem lahko razmišljali, če bi se jim po končani osnovni šoli priključili.

Pihalni orkester Vanje Tomca bo imel 6. decembra v delavskem domu Hrastnik samostojni koncert. Gost večera: Franc Košir.

Anton Wolf, in glasbenik, rojen v Hrastniku, bo razstavljal v delavskem domu deset dni. Otvoritev: 6. decembra ob 18. uri. Vrata bodo odprta dopoldne in popoldne. Organizatorji si želijo čimveč mnenj v knjigo vtisov, sicer nikakor ne zvedo za naše misli.

Leticija in Luštrek, uspešnica leta, ki smo jo pomotoma napovedali že za prvo predstavo letošnje abonmaja, bo izjemoma na sporedu v sredo, 18. decembra. Prepričani smo, da bosta glavni igralki Polona Vetrin in Milena Zupančič s privlačno vsebino napolnili dvorano. Vstopnice lahko kupite pred predstavo ali pa jih rezervirate pri Mariki Senica na telefon 41-670.

Fanči Moljk

Trbovlje

V petek, 8. novembra zvečer, so v likovni galeriji v Delavskem domu odprli skupinsko razstavo likovnih del članov likovnega kluba DO-LIK s pobratenih Jesenic. Skupno je svoja dela razstavljalo 18 avtorjev: 41 del -39 slik in dve miniaturni skulpturi. Ob otvoritvi je zapel mešani pevski zbor Svobode II pod vodstvom prof. Helge Briner.

Oblikovalka in slikarka Severina Troš-Šprogar iz Trbovelj je pripravila v mali galeriji Knjižnice Toneta Seliškarja samostojno razstavo svojih kolažev. Na ogled je postavila osem del v olju z različnimi dodatki iz različnih vrst materiala. Razstava je bila odprta do 16. novembra.

Miloš Vastič, starosta zasavskih ljubiteljskih likovnikov, je v salonu ARS v Radljah ob Dravi postavil na ogled 41 del. Razstava je bila odprta v času od 7. do 21. novembra. Za to priložnost so organizatorji izdali zloženko z oceno del, ki jo je pripravila profesorica Breda Misja.

Pred meseci je zob časa načel betonski steber, na katerem je stala skulptura v bronu akademskega kiparja Stojana Batiča Rudarjeva družina. Zavoľo tega so skulpturo, ki sicer stoji pred zgradbo Revirskega muzeja Trbovlje, muzejski delavci začasno shranili v muzejskih prostorih. Pred kratkim pa so steber obnovili in nanj znova namestili omenjeno skulpturo.

ZKO Trbovlje je letos že štirinadesetič po vrsti razpisala gledališki abonma. V razpisnem roku se je prijavo nekaj manj ljubiteljev gledališča kot ponavadi. Abonenti večernega abonmaja so tako v oktobru spremljali gostovanje ansambla Mestnega gledališča ljubljanskega. Predstavili so se z delom Ephraima Kishona Bil je škrijanec. Izvedli pa so ga Janez Hočevar - Rifle, Maja Boh in Evgen Car.

Druga predstava, ki so si jo ogledali trboveljski abonenti, je bilo delo Peer Gynt Henrika Ibsna. Predstava je bila v Drami SNG v Ljubljani.

Poleg večernega abonmaja je Zveza kulturnih organizacij Trbovlje pripravila še mladinski in os-

novnošolski abonma, s posebnimi predstavami, primernimi za mladino.

V nedeljo, 20. oktobra zvečer, je moški pevski zbor iz Polzele pripravil celovečerni koncert v župni cerkvi sv. Martina v Trbovljah. Pel je pesmi z večinoma religiozno in duhovno vsebino. Koncert so organizirali v okviru verskih kulturnih večerov, ki so trajali od 18. do 21. oktobra.

Tine Lenarčič

Zagorje

V četrtek, 28. novembra, si bodo zagorski gledališki abonenti lahko ogledali drugo načrtovano predstavo, in sicer bo to pot na sporedu prgišče veselih enodejank pomembnega francoskega komedijskega mojstra Georgea Feydeaua pod skupnim naslovom Do-re-mi-Fay-deau. Tri enodejanke bo odigralo kranjsko Prešernovo gledališče, prikazovale pa bodo zanimive predzakonske in zakonske čednosti in nečednosti. Francoske seveda - pri nas tega ni ...

Jurij Hudolin iz Zagorja bo kljub rosnim letom, rojen 1973, v kratkem s pomočjo sponzorjev (Elektroelement Izlake, ZKO Zagorje) izdal samostojno pesniško zbirko z naslovom Ko je laž kraj. Zbirka ne bo obširna, naklada ne bo visoka, a začetek je tu! ZKO išče obliko in priložnost, da bo obetavnega pesnika predstavila javnosti.

Zagorski učenci osnovnih šol so si pred kratkim v Delavskem domu ogledali mladinsko opero Trije muzikanti. Glasbo in libreto je napisal znani skladatelj Radovan Gobec, za izvedbo pa je poskrbela Ida Virt. Odrasle vloge so peli gostje iz Ljubljane oziroma Kranja, vse drugo pa so našturirali Trboveljčani. Priložnostno sestavljen orkester so sestavljali poklicni glasbeniki in učenci glasbenih šol. Lepa pravljicična predstava z dodatkom baleta je bila navdušeno sprejeta.

Dekliški pevski zbor Zora iz Čemsšenika se je publikli predstavil s celovečernim koncertom na Baronovem večeru v grajski kapeli na Medijskem gradu. Zbor je vodila Tadeja Suša, poslušalci pa so slišali pesmi Gallusa (Gallusovo leto!), Mozarta, Aljaža, Adamiča, Kogoja, Tomca in drugih skladateljev. Kapo dol pred uglašenimi pevkami!

Nande Razboršek

Litija

Na tradicionalnem devetem srečanju pisateljev kmetijskih povesti, ki ga organizirata ZKO Litija in Matična knjižnica dr. Slavko Grum, so se letos zbrali Minka Krvina, Marija Nemanic, Janez Švajncar, Zlata Volarič, Jože Volarič in Anica Zi-

dar. Sprejeli so POSLANICO ZA MIR, s katero tito svetovno javnost, naj ustavi morjo na Hrvaškem. R.M.

Čeprav je bila obletnica Grumovega rojstva že v avgustu, smo se v Litiji odločili, da bomo na jubilej počastili v okviru praznovanij občinskega praznika. Povezali smo se z občinama Novo mesto in Zagorje, ki sta prav tako eni od življenjskih postaj pisatelja.

V decembru bo v avli občine Litija RAZSTAVA o življenju in delu Slavka Gruma, ki jo je pripravil Nande Razboršek iz Zagorja, igralec Branko Grubar je pripravil monodramo PISMA JOSIPINI, ob otvoritvi pa bo zapel MPZ LIPA Litija. V matični knjižnici bo tudi razstava, za učence višjih razredov osnovne šole pa še pedagoške ure o jeziku Slavka Gruma, ki jih bo pripravil Jože Seljak.

Vse akcije in prireditve bosta izvedli Zveza kulturnih organizacij Litija in Zavod za izobraževanje in kulturo - Matična knjižnica dr. Slavko Grum Litija. J.K.

Zastopa vas župan

Nekaj čudnega se dogaja v naši litijski kulturi. Ni denarja, ni ustreznih pogojev za delo, pa si litijski kulturniki privoščimo in organiziramo srečanje s pisatelji, namesto da bi šli na cesto in javnost obvestili o svojih tegobah. Dobimo še sponzorja, ki delno pokrije stroške in razpošlje 300 vabil, organizatorji natiskamo plakate, jih razobesimo in o srečanju obvestimo občinsko in svetovno javnost po etru. Od hiše do hiše pa ne gremo vabit, raje pripravimo za srečanje s pisatelji vezni tekst in izberemo odlomke iz njihovih knjig.

Pride težko pričakovani dan (za organizatorje), pridejo pisatelji, približuje se ura literarnega nastopa. Glej ga zlomka, poslušalcev pa ni. Dežuje, malo bodo zamudili, se tolažimo. Ura odbije sedmo, na prireditve pride sam župan. Dobro, dobro, en poslušalec! Seveda smo tu še organizatorji in spremljevalci nastopajočih, fotografinja, ne smemo pozabiti še obeh obiskovalcev, ki malo zamudita in ustrežljivih gostiteljev z jedačo in pijačo. Zavesa se lahko dvigne in prireditve se začne.

Nerodno nam je le zaradi občinstva, ki ga ni. Reši nas pisatelj Janez z naslednjo obrazložitvijo: občinstvo je kar dobro zastopano, saj ga predstavlja župan. Seveda, zakaj neki smo ga pa izvolili!? Saj se ve! Zato, da zastopa svoje občane. In tako tudi je. Tokrat vas zastopa župan. Dokler ga imamo, vam ni treba obiskovati kulturnih prireditvev, zastopal vas bo on!

Joža Konjar

Pesmi prihajajo

Odziv na Zasavčev literarni natečaj je že obrodil sadove. Na razpis je že prispelo nekaj zajetnih ovojníc, in to predvsem s pesniško vsebino. Večina prispevkov je na primerni literarni ravni, vsebinsko so aktualni, zanimivi, nekateri zelo odkritosrčni, doživljajsko polni, drugi duhoviti in polni vsakdanjih banalosti in vsakovrstnih spoznanj. A kljub vsemu uredništvo z odzivom še ni povsem zadovoljno - še čaka na nove pošiljke. Če pišete in niste tipičen vrtičkarski Slovenec, zberite ustrezno korajžo in privlecite na dan tisto, kar že nekaj časa skrivate v predalu. Pošljete lahko tudi pod psevdonimom, če ste bolj sramežljive sorte, važno je, da se med nami piše, in tako nadaljuje svetla predvojna literarna tradicija.

Tisti, ki ste se že spomnili na nas, ste nam najbrž s pošiljko dovolili, da to in ono objavimo. Če se motimo, nam sporočite, da ne bomo zakuhali nepotrebnega literarnega škandalu.

E.T.C.

Omnikom Rudar državni prvak?

Trboveljski Omnikom Rudar je v prvih štirih nastopih v slovenski super rokometni ligi le enkrat zmagal in kar trikrat izgubil. Zaradi slabega štarta je trener Dušan Žagar, ki je lani s to ekipo osvojil naslov republiškega prvaka, odstopil. Novi trener je postal 43-letni Celjan Bojan Levstik. Pod njegovim vódstvom je Omnikom Rudar v prvenstvu premagal Ajdovščino, Kolinsko Slovana, Novo opremo in Presad, v pokalu neodvisnosti je bil boljši od Bjelovarja, izgubil je le s Pivovarno Laško. Zaradi teh rezultatov smo se odločili, da se pogovorimo z Bojanom Levstikom.

Bojan, kako bi opisali igralsko kariero?

Z rokometom sem se pričel ukvarjati leta 1962 v Celju. V svoji karieri sem bil član mladinske reprezentance Slovenije in Jugoslavije, imam tudi sedem nastopov za člansko B selekcijo Jugoslavije, bil pa sem tudi med kandidati za nastop na olimpijskih igrah v Münchnu leta 1972, kjer je, kot vemo, jugoslovanska reprezentanca osvojila zlato odličje. Ves čas sem igral v Celju, kjer smo si večkrat pridobili pravico nastopanja v prvi zvezni ligi, žal pa smo tudi nekajkrat izpadli, enkrat celo skupaj z mojim sedanjim klubom Rudarjem. To je bilo leta 1968.

Kaj pa trenerska pot?

Začel sem z mladinci Celja, s katerimi sem v začetku osemdesetih let osvojil dva naslova državnih prvakov - v Ajdovščini in Prilepu. Iz Celja sem odšel v Šoštanj, kjer smo postali republiški prvaki in v medrepubliški ligi osvojili peto mesto. Potem sem odšel v Italijo in doživel največje uspehe. Najprej sem delal v Siracusi. Uvrstili smo se v prvo ligo in takoj tudi izpadli. Nato sem odšel v Prato (Firenze) in se vrnil na Sicilijo. Z Ortigio iz Siracuse sem osvojil dva naslova italijanskega prvaka, moj naslednik Zdravko Zovko pa je bil prvak tudi naslednje leto, ko sem jaz že odšel v Rim in prevzel mesto šefa moških reprezentanc Italije. Cilj triletnega dela so bile sredozemske igre in na veselje Italijanov smo spomladi v Atenah osvojili bronasto kolajno, drugo v zgodovini rokometna na Apeninskem polotoku.

Kako je sploh prišlo do prihoda v Trbovlje, kaj menite o klubu in kaj bi bilo potrebno še storiti, da bi se v Trbovljah igral še boljši rokomet?

Po vrnitvi domov nisem imel ravno resnih namenov glede ukvarjanja z rokometom. Razmere v Trbovljah po štirih kolih letošnjega prvenstva so zahtevale spremembo. Uprava kluba se je obrnila name in jaz sem ponudbo z

Foto: Tone Podbevšek

veseljem sprejel, saj sem ves čas zasledoval dogodke v slovenskem rokometu in sem imel veliko podatkov o Omnikom Rudarju. Moj odnos do športa je profesionalen. Ko je bilo Celje v prvi ligi, je bilo tudi precej razumevanja delovnih organizacij, saj uspehov brez prave vadbe ni. Podoben »režim« sem poskušal uvesti tudi v Trbovljah in moram reči, da sem s pomočjo uprave uspel skoraj za 100 odstotkov povečati število aktivnosti. Training je osnovni faktor, kajti le igralec, ki ima dovolj moči, lahko igra bolj agresiven in energičen rokomet, ki daje uspehe. Celjani, ki igrajo v Trbovljah, so takšne vadbe vajeni, sposobnosti domačih igralcev pa bodo s takšnim delom še bolj prišle do izraza. Moram reči, da je klub dobro organiziran in če nam bo uspelo še nekoliko izboljšati razmere za delo mislim, da nam tretje mesto ne more uiti. Vsako zdravo okolje ima tudi dolgoročen in seveda do-

segljiv cilj. Trboveljski športni delavci bi morali storiti vse, da bi se v Omnikom Rudar vrnil Jani Čop, s še kakšno okrepitevijo pa bi v nekaj letih lahko kandidirali celo za naslov državnega prvaka. Sicer pa v Trbovljah pogrešam večnamensko športno dvorano, saj je telovadnica osnovne šole ves čas zasedena.

Kakšen je po vašem mnenju sistem tekmovanja?

Smatram, da sistemu tekmovanja manjka play-off. Ligaškemu delu tekmovanja bi morali dodati še končnico, kajti gledalci pogrešajo pravi spektakel. Prepričan sem, da bi napolnili dvorane, to pa klubom seveda pomeni dodaten zaslužek.

Pokal neodvisnosti?

Pokal neodvisnosti je zanimiva formula, kajti ekipe potrebujejo čimveč težkih tekem. Rahlo pa zamerim RZS, da do danes še ni javno odgovorila na provokacije s hrvaške strani, češ da je liga neregularna in da si jo Slovenci prisvajamo. Svoja stališča moramo zagovarjati, nenazadnje je liga bolj v prid hrvaškemu klubom, ki zaradi znanih razmer ne morejo izpeljati svojega tekmovanja. Upam in želim, da bo do uradnega odgovora slovenske zveze kmalu prišlo.

Za konec pa še nekaj besed o slovenski reprezentanci!

Mesto slovenske reprezentance je težko določiti, ker niti ne vemo, koga imamo na razpolago. Če bi v njej igrali vsi Slovenci, potem bi trenutno sodili v B-skupino svetovnega rokometna. uspešnost reprezentance bo zelo odvisna od priprav. Zbrati bo potrebno tudi precej finančnih sredstev. V začetku bo nastop za našo mlado državo seveda čast. Naši igralci so praktično poklicni rokometiši in v perspektivi gledano bodo za uspešne nastope morali biti tudi primerno nagajeni. Naša reprezentanca bo bržčas tudi precej neizkušena, saj z izjemo Pušnika in Puca ter deloma Čopa in Banfra nimamo igralcev z mednarodnimi izkušnjami. Potrebno se bo dogovoriti tudi s klubi, v katerih igralci nastopajo, da bodo dobili dovoljenja za reprezentančne akcije. Strokovnjaki pa bomo morali še kako spremljati dogajanja v svetovnem rokometnem vrhu. Moja prva postava: vratar Pušnik, levo krilo Kontrec ali Jeršič, levi zunanji Puc, organizator igre Miha Bojovič, kandidati za desno stran napada pa so Čop, Banfro in Pungartnik, ki bi se menjali na položaju strelca in krila, kajti zares kakovostnega desnega krila v Sloveniji nimamo. Najresnejši kandidat za krožnega napadalca je mladi in nadarjeni Tomšič. Prav mladim pa bomo morali dati več priložnosti.

Sašo Fabjan

Rudar : Zagorje Elektroelement

Le še teden dni nas loči od prvega prvenstvenega srečanja med nogometaši Rudarja in Zagorja Elektroelementa. Zasavski derbi bo na sporedu v zadnjem jesenskem kolu prve slovenske lige, 8. decembra ob 13. uri na trboveljskem nogometnem stadionu. Ljubitelji športa bodo nedvomno prišli na svoj račun. Lanska mestna derbija med Proletarec in Svoboda sta privabila skoraj 2000 gledalcev in upajmo, da bo tako tudi tokrat v Trbovljah.

»Pričakujem ostro, dinamično, borbeno, vendar športno tekmo, v kateri naj zmaga boljši nasprotnik. Pričakujem neodločen izid s katerim bi dobro zaključili najuspešnejše leto v zgodovini kluba.

Seveda pa bomo igrali na obe točki, je dejal dolgoletni zasavski nogometni delavec, sedaj pa tehnični vodja zagorske ekipe Stane Grablič.

Najboljši strelac Rudarja Igor Holešek pa pravi: »To bo tekma, kot je že dolgo ni bilo. Želim si, da bi srečanje minilo v športnem vzdušju, tako na igrišču, kot na tribunah. Moram pa reči, da glede na naš položaj nič drugega, kot da zmaga ostane donat, ne pride v poštev. Moja napoved: 3: za Rudarja.«

Sašo Fabjan

Zagorjani jesenski prvaki

ZAGORJE – Rokometaši Zagorja so na najboljši poti, da se uvrstijo v slovensko ligo. Prvi del tekmovalnega sezone namreč zaključili s samimi zmagami, tako da z vsemi mogočimi točkami vodijo na prvenstveni lestvici druge skupine druge republiške lige.

Zagorje je jeseni doma premagalo Novo mesto, Metliko in Trebnje, v gosteh pa Rače, Sevnico in Brežice, medtem ko bo zaostalo tekmo s SVIS-em odigralo 30. novembra v Ivančni Gorici.

Za uspeh imajo zasluge vsi igralci, trener Oto Pavlin ter uprava kluba na čelu s predsednikom Iztokom Cilenškom. Zagorjani so jeseni prikazali zelo lep in atraktiven rokometa, tako da njihova srečanja obiskuje precej gledalcev.

S.F.

Jesenski naslov Izlakam

Končan je jesenski del prvenstva v vseh treh ligah zagorske občinske lige malega nogometa.

Vrstni red prve lige: 1. Izlake 16, 2. Mlinše 13, 3. Merli 13, 4. Mlinše 12, 5. Inženiring Šarbek 11, 6. Pstuhi Bambus bar 11, 7. Gostišče Pirnat 10, 8. Zlatorogi Ultra 10, 9. L. Muhy 10, 10. Mladi orli 10, 11. Antimon Amigo 5, 12. Rudnik 5 točk.

V drugi ligi so na vrhu lestvice Škoti ter Trgovina Repovž, v tretji pa KBM in veterani Izlak.

S.F.

Biljard v Orehovici

Biljard Drašlar v Orehovici vsak mesec pripravi turnir v mednarodni osmici. Zadnji, novembrski turnir je pripadel Izlačanu Mateju Sešlarju, drugi je bil Matjaž Demšar (Domžale) in tretji domačin Rok Drašlar.

Enak vrstni red je tudi v skupnem seštevku vseh letošnjih turnirjev.

S.F.

Večer športa

Hrastniški športniki in telesnokulturni delavci bodo tudi letos položili letoletni obračun dela na javni, tradicionalni športno zabavni prireditvi »Večer športa, glasbe in razvedrila«. Kako pomembna je ta prireditev, pove podatek, da bo to že 15. Po treh letih gostovanja v Športni dvorani, se organizatorji vračajo v dvorano Poslovno stanovanjske zgradbe, kjer je bilo prvih enajst prireditev. Vzrok takšne odločitve je v pomanjkanju sredstev za visoko najemnino Športne dvorane. Sicer pa bodo na prireditvi, ki bo v soboto, 21. decembra, proglasili najboljše hrastniške športnike v letu 1991, podelili Bloudkove značke in priznanja občinske ZTKO za športne in druge dosežke v letošnjem letu, podelili pokale in medalje najboljšim ekipam in posameznikom občinskih TRIM iger, manjkalo pa ne bo seveda tudi obilice glasbe in razvedrila. Naslovu prireditve primerno.

J.P.

Trim igre

Že skoraj 20 let se odvijajo v Hrastniku občinske trim igre, ki zajemajo ekipna in posamična tekmovalna v več športnih panogah. Žal je tudi v letošnjem letu prisoten trend padanja zanimanja za tovrstno obliko rekreacije, ki je očitno preživela zadevo in ji bo potrebno čim prej najti novo obliko in vsebino. Občinska ZTKO je še pred leti beležila udeležbo več kot 100 ekip in prek 1500 posameznikov, letos je sodelovalo 72 ekip in 650 posameznikov. V večini panog so že znani zmagovalci.

EKIPNO:

Mali nogomet – Dom učencev, Rokomet – TKI, Košarka – Old boys, Odbojka – Young boys, Streljanje M – Steklarna, Streljanje Ž – Steklarna, Pikado M – Steklarna, Pikado Ž – Steklarna.

POSAMEZNO:

Namizni tenis – Vojteh Urbajs (Gazele), Streljanje M – Roman Lipovšek (Steklarna), Streljanje Ž – Katarina Kovač (Steklarna), Pikado M – Polde Podmenik (Steklarna), Pikado Ž – Lea Bec (Steklarna), Plavanje M do 35 let – Robert Halzer (BDH), Plavanje M nad 35 let – Franc Bričelj (Sijaj), Plavanje Ž – Lili Sotošek (OŠ).

Jože Premec

Kondorjeva gnezda⁴

Moje skrbi je v trenutku pregnal sicer nekoliko izmučen, a vendarle veder obraz prijatelja, ki se mi je pridružil na polički nekje sredi stene. Čeprav čas ni bil ravno najin zavaznik, sva še vseeno upala, da bova pred nočjo na vrhu. Ob čakanju me je začelo po malem zebsti, zato sva po nekaj izmenjanih besedah nadaljevala težavno pot. Frenk se je kmalu za menoj zagrizel v strmino, ki se je postavljala vse bolj pokonci in sesala najin moči. Včasih, ko sem s čelom naslonjen na sneg lovil sapo, sem se spraševal, zakaj vraga sem sploh rinil v ta hrib in kakšen smisel ima vse to garanje. Tu in tam se mi je celo zazdelo, da izgubljam zavest in da je vse skupaj neresnično. Teh trenutkov sem se najbolj bal, saj sem se moral prav prepričevati, da je to samo posledica višine in pomanjkanja kisika ter da nikakor ne smem izgubiti volje, kajti z njo bi bil izgubljen tudi jaz.

Mislil sem že, da ne bom nikoli dosegel vršnega grebena, ki je občasno izginjal v oblakih. Kako malo pomeni tistih nekaj korakov sredi te bele neskončnosti! A sčasoma je strmina le začela nekoliko popuščati in vedel sem, da vrh ne more biti več daleč. Medtem so se oblaki že toliko zgostili, da sem le tu in tam še opazil temno postavo, ki se je globoko pod menoj vztrajno prebijala

navzgor. Od časa do časa se je siva koprena toliko razmaknila, da sem lahko obdržal smer na grebenu, s katerega so na drugo stran štrlele ogromne opasti in grozile, da se utrgajo, če bi se jim preveč približal. V določenem trenutku se mi je zazdelo, da sem pred seboj že zagledal vrh, a se mi je pogled zopet izgubil v meglenem morju. Po nekaj opotekajočih korakih pa se je kanček upanja spremenil v resničnost. Nobene strmine več, nobene višje točke – torej mi je uspelo.

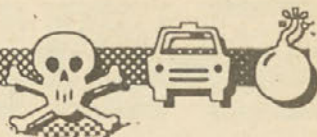
Zleknem se v sneg in pogledam na uro – 17.16. Ves čas pred vzponom in med njim sem bil radoveden, kakšen bo ta trenutek, če sploh bo. Isto se sprašujem zdaj – ne vem, kam bi s svojimi mislimi, ki se nikakor nečejo urediti in begajo sem ter tja kot ptica, ki so ji razdrli gnezdo. Poskušam se nekako zbrati in vsaj občutiti tisto veselje, ki sem ga tako težko pričakoval, a zaman. Vse skupaj ostane le pri odraščajoči zavesti, da ni treba več navzgor in prijetnem sčemenju v mečih, ki jih sedeč na narhntniku olajšano razpote-gujem. Pa tudi te občutke hitro prežene čedalje močnejši veter, ki toliko razprši oblake, da napravim par posnetkov. Mraz se vse bolj zažira v kosti in ko se po kakšni uri prične temniti, se odločim za povratek. Skrbi me že za Frenka, ki očitno danes ne bo dosegel vrha. Komaj pa napravim dvajset kora-

kov, ga zagledam, ko z zadnjimi močmi stopa proti meni. »Si bil na vrhu?« me vpraša z mešanico bojazni in pričakovanja. »Tule ga imaš, pred nosom!« mu veselo odvrnem. Čez obraz se mu razleže radostno olajšanje in tudi sam sem neizmerno srečen, ko ga gledam, kako izginja v temo, svojim sanjam naproti.

Sledi dolga noč v snežni luknji, ki sva si jo izkopal tik pod vrhom. Ob zavijanju ledenega vetra skušava sedeč na vrveh ujeti kakšno minuto spanja. Toda mraz je močnejši in vihar v duši je glasnejši od tuljenja vetra. Še pred svitom se odločiva za sestop in po dobrih štirih urah, ko se zaradi izredno močnega vetra komaj obdrživa v steni, lahko pod njo opazujeva komaj zaznavno sled, ki se pne proti vrhu. Zdjaj si lahko podava roke – za uspeh, za življenje, ki bo imelo posledaj mogoče drugačno vrednost in pomen.

Jože Razpotnik

Promet

28. oktobra ob 06.50 uri je V.B., star 26 let, iz Trbovelj vozil kombi po magistralni cesti od Zagorja proti Trbovljam. Pri bližno 1 km pred savskim mostom v Trbovljah je zaradi prekratke varnostne razdalje čelno trčil v pred njim vozeči tovorni avto, ki ga je vozil B.I., star 59 let, iz Litije. Trčenje je bilo tako močno, da je tovorni avtomobil zaneslo v globok kanal, za njim pa tudi kombi. Obe vozila sta obstala v jarku. V nezgodi se je hudo telesno poškodovala sopotnica v tovornem avtomobilu Ana Zidar, stara 78 let iz Zidanega mosta, ki je v bolnici Trbovlje kasneje podlegla poškodbam. Hudo telesno poškodoval se je tudi voznik tovornega avtomobila, dočim je bil voznik kombija lažje poškodovan.

31. oktobra ob 23.45 uri je bila PM Hrastnik obveščena o nesreči, ki se je pripetila na regionalni cesti med Hrastnikom in Dolom v naselju Brnica. Policisti so na kraju, po izjavah prič ugotovili, da je do nje prišlo, ko je voznica L.L.J., stara 32 let, iz Hrastnika, vozila po regionalni cesti in jo je iz neznanega vzroka zaneslo na levo, kjer je trčila v robnik pločnika, tako da je vozilo obrnilo. Policisti so z zbiranjem obvestil ugotovili, da je vozilo vozil L.J., star 34 let, iz Hrastnika. Po zbranih obvestilih bo PM Hrastnik podala kazensko ovadbo pristojnemu sodišču, saj je bilo ugotovljeno, da so poleg policistov prijavitelji zavedli z lažno prijavo tudi Zavarovalnico.

11. novembra ob 17.00 uri je G.A., star 44 let, iz Trbovelj vozil kolo z motorjem od Trga revolucije proti križišču Sušnik v Trbovljah. Zaradi alkoholiziranosti (v krvi je imel 2,84 g/kg alkohola) je zapeljal na rob pločnika, pri padcu na pločnik pa se je hudo poškodoval po glavi in na rokah.

15. novembra ob 21.40 uri je voznik K.F., star 41 let, iz Trbovelj z osebnim avtomobilom pripeljal po regionalni cesti od Trga revolucije proti Leninovemu trgu, v križišču pa se je napačno razvrstil za zavijanje na levo in po desni strani obvozil osebni avto, ki ga je vozil T.A., star 25 let, iz Trbovelj, ki je z vozilom prav tako zavijal levo. V križišču je prišlo do trčenja pri čemer se je voznik K.F. hudo poškodoval. Voznik K.F. je vozil tudi pod vplivom alkohola (ob preizkusu po nezgodi je imel v izdihanem zraku 0,6 g/kg alkohola).

16. novembra ob 14.35 uri je T.H., star 21 let, iz BiH, začasno stanuje v Hrastniku, vozil z osebnim avtomobilom po magistralni cesti iz Hrastnika proti Trbovljam. Pri km oznaki 2,0 je zaradi neprimerne hitrosti vozilo zaneslo v levo, kjer je trčil v skalnat usek, od tu pa ga je odbilo še na nasprotno stran v obcestno ograjo. Voznik se je v nezgodi hudo telesno poškodoval. Na vozilu je nastala materialna škoda za okrog 45.000,00 tolarjev.

Ukinili bodo trboveljsko UNZ

Zaradi varčevanja bodo 1. januarja 1992 ukinili trboveljsko Upravo za notranje zadeve. O tem so govorili že lani jeseni in letos pomladi, saj naj bi s tem sodobnejše organizirali policijo. Najprej so nameravali ukiniti več manjših uprav, vendar so nekatere z mejo s Hrvaško dobile večji pomen. Tako je ukinitve doletela le trboveljsko in Ljubljano - okolica.

Kljub ukinitvi bodo obstajale v Zasavju še naprej operativne službe, okreplili bodo predvsem postaje milice. Na Ministrstvu za notranje zadeve zagotavljajo, da bodo zagotovili socialno varnost vseh, ki so zaposleni na UNZ Trbovlje. V Zasavju pa so se delavci UNZ zavzeli, da kadrovske okrepijo vodstva nekaterih postaj, operativne delavce razbremenijo administrativnega dela, tehnična sredstva, ki so jih nabavili Zasavci, pa naj ostanejo v uporabi operativnih služb na tem področju.

V Zasavju se ob ukinitvi ne dviga preveč prahu. Lahko bi vsaj opozorili, da se z ukinitvijo sli strokovno usposobljen kader (spet), da je bila UNZ Trbovlje po delu med najboljšimi v Sloveniji, da postaje milice seveda niso isto kot UNZ v regiji. Vendar je to že druga zgodba.

Marko Planinc

Pa kradimo v firmah

Kar nekaj zanimivih kraj in goljufij se je našlo v novinarski beležnici.

TET je delavcem izdala vrednostne bone v višini 5.000 tolarjev, ki so jih le-ti lahko vnovčili v STP Hrastnik. Odgovorni so ugotovili, da je račun STP za 170.000 tolarjev večji, kot je bilo izdanih bonov. Kasneje so ugotovili še, da je odgovornež V.C. iz TET fotokopiral bone in ga utemeljeno sumijo, da si je prisvojil 82.000 tolarjev. Za te bone je nabavil material, ki so ga popisali. Ostale »tolarije« še iščejo.

Odgovorna oseba V.L. iz Cementarne je »uporabila« 2 naročilnici Cementarne za nakup avtomobilskih gum za službo. Gume so našli na njegovem avtomobilu.

Čuvaj na gradbišču Petrola v Zagorju je povabil na obisk dva kolega. Skupaj so znošili z gradbišča lesene trame.

V Zasavju se je pojavil tudi tolarški bankovec za tisoč tolarjev, ki je bil ponarejen. SDK je ugotovila, da ga je neznanec vnovčil v eni izmed trgovin Mercatorja. Trgovci, pazite. M.P.

Čudna pomoč

Gospodinja, ki je prišla iz trgovine, je vljudno ogovoril 14-letni fant in ji ponudil pomoč. Ker jo je odklonila, ji je na silo vzel torbo s kupljenimi artikli in zbežal. Med begom je vzel denarnico, iz nje 2.000 tolarjev, torbo pa pustil pred vhodnimi vrati oškodo-

vanke. Denar je porabil za avtomate. Prav tako tistega, ki ga je vzel ob nepazljivi natakarici iz blagajne v gostilni. Šteko cigaret, ki jo je ukradel skozi okence kioska, pa je najbrž pokadil.

M.P.

Ljubezenske muhe

Na Dobovcu so se imeli krasno. Italijanski državljani je svojo »zaročenko« odpeljal v dolino z avtom. Peljala ga je v stanovanje svojega ljubimca v Trbovljah. Ko je latinski ljubimec zaspal, ga je zaklenila in s svojim trboveljskim sodelavcem (vmes je prišel peš z Dobovca) iz njegovega avta ukradla milijon 400.000 lir, zlatino in pijačo. »Latinlover« se je medtem zbudil, šel skozi okno k bratu svoje nesmrtni ljubezni in prijavil krajo. Tatova sta lire že zamenjala v tolarje v menjalnici hotela Rudar, kjer je menjalec pozabil registrirati menjavo. O zaključku ljubezenske zgodbe žal ne vemo ničesar bolj določnega.

M.P.

Aufbiks

V lokalih se obnašajo čedalje bolj pretepaško. Čudno, ko pa so časi tako mirni, gospodarstvo stabilno, vlada zadovoljna, izvoz pa se večja iz dneva v dan, predvsem na jug.

Tako se je 25. oktobra neznanec spravil na 25-letnega mladeniča iz Trbovelj. Policisti so se ob prihodu v Merli v Zagorju, kjer se je udarec dogodil, zgrozili, saj je bilo v lokalu vse pijano. Prijavili so odgovorne delavce, ker so prekomerno napajali goste.

Možje v plavem so 7. novembra morali na vlak na zagorski železniški postaji. Sporočili so namreč, da so tri mladoletnice dobesedno poizile na vlaku. Ugotovili so, da gre za petnajstletna dekleta, ki so pobegnile od doma v Ljubljani. Veselju ni bilo konca. No ja. Odpakirali so jih v varno naročje staršev.

Tatvina vžigalnika ni mala stvar. Š.A. je v gostilni Zasavje v Hrastniku pod vplivom maliganov obtožil za tatu 27-letnega Z.Z. Ta se je naveličal nadlegovnja, zvelkel Š.A. iz lokala in ga večkrat na gobec. Oba so prijavili, kraje pa niso ugotovili.

Natakar v Kava baru v Trbovljah se 6. novembra ni mogel ubraniti pobesnele 24-letne H.J., zato je poklical zaščito. H.J. je natakarju vrgla kozarec in mu raztrgala srajco. Ker se z raztrgano srajco težko streže, je mislil, da ga bodo rešili policaji. Vendar so le-ti besno ljubiteljico natakarjev le prijavili, lokala pa niso zaprli.

Na podlagi 8. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil iz sredstev občinskega proračuna za pospeševanje razvoja obrti in podjetništva v občini Trbovlje (Uradni vestnik Zasavja, št. 10/91) je Izvršni svet Skupščine občine Trbovlje na 49. seji dne 5. 11. 1991 sprejel

S K L E P

o razpisu za dodelitev posojil iz sredstev občinskega proračuna za pospeševanje razvoja obrti in podjetništva v občini Trbovlje

1.

Razpisna vsota znaša 500.000 DEM v tolarški protivrednosti.

2.

Posojila se dodeljujejo za naslednje namene:

- odpiranje novih delovnih mest;
- nakup, urejanje in opremljanje zemljišča za gradnjo poslovnih prostorov;
- nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov;
- nakup opreme.

Posojila se prednostno dodeljujejo za dejavnost, ki odpirajo nova delovna mesta na območju občine Trbovlje, dopolnjujejo proizvodne programe ostalega gospodarstva v občini, uvajajo sodoben tehnološki proces in, ki bodo v čim krajšem času dale ustrezne ekonomske učinke.

3.

Za posojilo lahko zaprosijo naslednji prosilci:

- samostojni obrtniki;
- podjetja, ne glede na sektor lastništva;
- občani, ki ustanavljajo obratovalnico ali podjetje.

Sedež obratovalnice oz. podjetja mora biti na območju občine Trbovlje.

4.

Posojila se dodeljujejo z dobo vračila 4,5 let ob moratoriju na glavnico tako, da prvi obrok posojila zapade 31. 12. 1992.

Glavnica se revalorizira skladno s srednjim tečajem DEM. Višina obrestne mere za posojila znaša 10% - dekurzivna, konformni način obračuna.

Višina posojila praviloma ne sme presegati 30% predračunske vrednosti investicije.

5.

Prošnje je potrebno vložiti najkasneje do 15. 12. 1991 na naslov Izvršni svet Skupščine občine Trbovlje, Leninov trg 4.

6.

Prošnja za posojilo mora vsebovati: ime, priimek oz. oznako imena - firme in naslov obratovalnice oz. podjetja, opis in predračunsko vrednost investicije ter višino zaprošenega posojila.

7.

Prošnji je potrebno priložiti naslednjo dokumentacijo:

- investicijski program po poenostavljeni metodologiji Ljubljanske banke - delniške družbe;
- potrdilo o vpisu obratovalnice v register obratovalnic oz. sklep o vpisu podjetja v sodni register ali potrdilo, da je občan pri pristojnem občinskem upravnem organu vložil zahtevo za izdajo obrtnega dovoljenja oz. na pristojnem sodišču prigrasitev za vpis v sodni register;
- dokazilo glede na namen posojila:
 - pri nakupu poslovnih prostorov: pogodbo;
 - pri gradnji ali adaptaciji poslovnih prostorov: gradbeno dovoljenje oz. prigrasitev del in predračun, zemljiškoknjižni izpisek ali najemno pogodbo, s soglasjem lastnika za dela (pogodba mora biti sklenjena najmanj za dobo vračanja posojila);
 - pri nakupu opreme in nadomestnih delov za generalno popravilo: predračun ali račun in kupoprodajno pogodbo, pri nakupu generalno obnovljene opreme pa še pismeno garancijo izvajalca generalnega popravila, s katero zagotavlja življensko dobo opreme,
 - pri nakupu opreme in nadomestnih delov za generalno popravilo: predračun ali račun in kupoprodajno pogodbo, pri nakupu generalno obnovljene opreme pa še pismeno garancijo izvajalca generalnega popravila, s katero zagotavlja življensko dobo opreme,
 - pri nakupu opreme za prenos dosežkov raziskovalnih del v proizvodnjo: predračun ali račun in potrdilo pristojnega organa v verifikaciji inovacije;
- dokazilo o kreditni sposobnosti prosilca, ki se praviloma pridobi pri občinski upravi za družbene prihodke oz. banki.

8.

Izvršni svet Skupščine občine Trbovlje bo v roku trideset dni po preteku razpisa sprejel sklep o dodelitvi posojil na podlagi popolnih vlog in ga posredoval vsem prosilcem v osmih dneh.

Ljubljanska banka

Banka Zasavje d.d., Trbovlje

Veliko občanov se je že prepričalo o donosni naložbi v obveznice občine Trbovlje. Odločite se še danes!

Zakaj je nakup obveznic občine Trbovlje dobra naložba?

- Obveznice se izplačujejo v tolarjih po srednjem deviznem tečaju DEM na dan dospelosti. Glede na predvideno tekoče uklajevanje tečajev tujih valut se s tem ohranja realna vrednost naložbe.
- Obveznica se obrestuje po 10 % letni obrestni meri, kar predstavlja v razmerah ohranjanja realne vrednosti naložbe visok donos.
- Naložba v obveznico občine Trbovlje je varna naložba. Za izplačilo jamči občina Trbovlje s sredstvi občinskega proračuna, pa tudi banka, ki obveznice ob zapadlosti vnovčuje.
- Obveznica občine Trbovlje se lahko porabi za nakup blaga v večini Zasavskih trgovin, s tem da se seznam vsak dan povečuje. Do sedaj je banka sklenila pogodbo že z naslednjimi: Potrošnja Zagorje, ABC Pomurka TP 1. junij Trbovlje, Mercator, STP Hrastnik, Stanovanjska zadruga Rudar Trbovlje, Stanovanjska zadruga Bajta Zagorje, Stanovanjska zadruga Zasavje Zagorje, ABC Agrohit, EVJ Elektronika, elektroinstalacije, trgovina Izlake – Vidmar, Ona-On Ljubljana, Občina Trbovlje, EMENS d.o.o. Prapretno Hrastnik, Avtoservis Malgaj d.o.o. Trbovlje, OMNIKOM p.o. Trbovlje.
- Obveznice občine Trbovlje služijo tudi kot osnova za pridobitev potrošniškega ali stanovanjskega kredita pri banki. Zlasti slednje lahko pomembno vpliva na vašo odločitev glede odkupa najemnega stanovanja.
- Z obveznicami občine Trbovlje lahko poravnate svoje davčne obveznosti na občini Trbovlje.
- Z nakupom obveznic občine Trbovlje se zmanjša osnova za dohodnino.

Odločite se še danes za nakup obveznic občine Trbovlje. Zahtevajte podrobnejše informacije v vseh enotah LB Banke Zasavje d.d., Trbovlje.

✂️ NAROČILNICA ✂️

UREDNIŠTVO ZASAVCA, Cesta zmaga 33, Zagorje ob Savi
Nepreklicno naročam časopis ZASAVC.

Ime in priimek

mesto poštna št.

ulica telefon

poklic št. os. izk.

datum lastnoročni podpis

